

Mercator Hipermarket AKCIJA

Več kot 70 priložnosti
za dober nakup!
Velja od 9. do 21.6.2000!
(oz. do razprodaje zalog)

DOLENJSKI LIST

Št. 23 (2650), leto LI • Novo mesto, četrtek, 8. junija 2000 • Cena: 220 tolarjev

Država čaka, izgnanci ne

Shod izgnancev, prisilnih delavcev in beguncev v Brestanici
- Predsednik Kučan soglaša; a ne obljuhlja

BRESTANICA - "Od 80.000 izgnanih in pobeglih pred izgnom jih danes živi samo še okrog 19.000. Večina teh se še danes prebija skozi revščino in posledice izgona trpi tudi tretja generacija izgnancev. Vendar če nas ni priznala niti naša država, kako bi nas lahko priznali agresorji ali pozneje njihovi nasledniki?"

Tako sporočilo so v posebnem manifestu namenili slovenski državi ter mednarodni skupnosti udeležencem zborovanja izgnancev, prisilnih delavcev in beguncev na gradu Rajhenburg v Brestanici ob 55-letnici vrnitve izgnancev. Na zapostavljenost izgnancev je oporabil v govoru tudi Vlado Deržič, predsednik Društva izgnancev Slovenije. Deržič razume slovensko počasnost pri sprejemanju Zakona o skladu za poplačilo vojne odškodnine: bolj ko država odlaša z zakonom, manj bo namreč živih izgnancev, ki jih je do danes pomr-

- V že omenjenem manifestu so z zborovanja v Brestanici sporočili državam, da so dolžne poskrbeti za civilne žrtve vojne.

še Judi. Predsednik v govoru ni ničesar obljuhlil o dokončni ureditvi položaja izgnancev. Zaradi vladne krize bodo morda mnogi zakoni morali čakati na sprejem, kot je rekel.

M. L.

OTOČEC V CVETJU - V času "praznika cvetja" od prejšnjega petka do nedelje je Otočec obiskalo več kot 10.000 ljudi, ki so imeli kaj videti. Na Krki okoli slikovitega gradu so organizatorji pripravili kar 135 cvetličnih aranžmajev, v petek zvečer so bili številni obiskovalci navdušeni nad bogatim ognjemetom, kakršnega na Dolenjskem še ni bilo, v soboto zvečer so po Krki spustili na tisoče lučk. Ves čas je pred gradom delovala srednjeveška tržnica, pripravili so razstavo kočij, v viteskih bojih so se pomerili vitezi vojvodine Kranjske, župani novomeške in sosednjih občin pa so za obiskovalce kuhalni golaž. (Foto: A. B.)

V Krki delajo ob petkih in svetkih

V letošnjih prvih štirih mesecih je Krka prodala skoraj tretjino več kot v enakem lanskem obdobju in ustvarila dobrih 40 odst. lanskega celoletnega dobička

NOVO MESTO - Uspešno poslovanje v prvih štirih mesecih letosnjega leta Krko po besedah predsednika uprave in generalnega direktorja Milaša Kovačiča spet uvršča na sam vrh slovenskih podjetij. Naročil imajo toliko, da jih komaj zmagujejo, in njihova proizvodnja že od konca lanskega leta dela v treh izmenah, delajo tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih. "Tako bo še vse leto," smelo napoveduje Kovačič.

V prvih letošnjih štirih mesecih je Krka prodala za 18,8 milijard tolarjev izdelkov, kar je skoraj tretjino več kot v enakem lanskem obdobju; v tem času so ustvarili že krepko čez 2 milijardi tolarjev dobička, dobrih 40 odst. lanskega celoletnega. Kot pravi Jože Colarič, prvi namestnik generalnega direktorja, Krka marketinško slooni na petih stebrih: tržiščih Slovenije, držav Cefte, bivše Sovjetske zveze, jugovzhodne Evrope ter Zahodne Evropskih držav in ZDA.

Tako bo v bližnji bodočnosti Krka doma prodala okoli 20 odst. svojih izdelkov, 80 odst. svoje proizvodnje pa bo izvozila. "Uravnotežena prodaja izdelkov na različnih trgih nam je omogočila stabilno poslovanje ob nihanjih na posameznih trgih," pravi Kovačič. Temu primerno je razvijena tudi njihova organizacijska mreža, saj imajo na tujih trgih zaposlenih več kot 430 visoko izobraženih sodelavcev, ki dobro poznajo razmere in tržišča.

Na tujem Krka v okviru svoje dolgoročne strategije gradi tri proizvodno-distribucijske centre. V Varšavi na Poljskem je gradnja v zaključni fazi, gradnja pa še v bližini Moskve in v Jastrebarskem na Hrvaškem. "Čeprav težka, se je odločitev za gradnjo teh centrov pokazala kot pravilna, pravočasna in smotrna, saj bo preko teh centrov Krka lahko ohranjala in ja-

čala svoj položaj na teh pomembnih tržiščih tudi po vstopu Slovenije v Evropsko unijo."

Za lani bo Krka svojim delničarjem izplačala dividendo v višini 550 tolarjev na delnico, kar je dobro petino več kot lani. Za to bodo odšteli 21 milijonov mark, kar je lepa manjša tovarna. Sicer pa bo Krka letos za načelo namenila 10 milijard tolarjev (lani 8 milijard SIT), od tega je 80 odst. lastnega denarja. Nadaljuje se gradnja najmodernejše tabletne tovarne Notol v Novem mestu, vredne preko 115 milijonov mark, končana bo prihodnje leto. V Šentjerneju pa gradijo obrat za proizvodnjo antibiotikov.

Zanimivo in za naš mali borznih trgov značilno je, da klub dobrim Krkinim poslovnim rezultatom vrednost njihovih delnic ne raste, ampak celo pada. Po oceni tujih borznih strokovnjakov je Krkina delnica vredna tri četrti več kot je sedaj prodajna na Ljubljanski borzi. A ta njena resnična vrednost naj bi se pokazala šele z vstopom Slovenije v Evropsko unijo. A. B.

Dolenjke z junijem ni več

Dokončna pripojitev k Mercatorju Dolenjska - Do konca junija še pripojitev Posavja trgovine

NOVO MESTO - Z odločbo sodišča o izbrisu Dolenjke d.d. iz registra in o pripojitvi k družbi Mercator Dolenjska je konec samostojnosti te dolenjske trgovske družbe, ki je imela v 35 poslovalnicah po Dolenjskem, Beli krajini in Posavju 350 zaposlenih. Ti imajo za dve leti izgovorjeno delovno mesto, klub vsemu pa jih je 25 pristalo, da se

uvrščijo med presežne delavce. Od 1. junija dalje obe podjetji poslujejo skupno, zato bo zeleno deteljico s prodajalnami v nekaj mesecih izginila. 30. junija je predviden tudi prenos poslovanja trgovske družbe Posavje, ki jo je Mercator Dolenjska pripojil 29. maja. Tako okrepljena trgovska družba bo imela 1388 zaposlenih (prej 810) in bo tretja največja regionalna družba v Poslovnem sistemu Mercator. Po prometu bo tudi tretja največja družba na Dolenjskem, saj bo z zadnjimi pripojitvami imela namesto letošnjih 16 milijard tolarjev kar 24 milijard čistih prihodkov. Tudi tržni delež združenega trgovca na območju dolenjske in posavske regije naj bi se povečal od 28 na 35 odst., medtem ko je število poslovalnic porastlo od 88 na 174, vendar se vse, kot je dejal predsednik uprave PS Mercator Zoran Janković, ne bodo mogle obdržati. Kot je še dodal, bo Mercator s 1. julijem prevzel tudi grosistični del poslovanja za prodajalni Jestrine Koper v Slovenski vasi in v Dobovi.

Družbi sta pripojitev razglasili pretečki četrtek ob slovesni otvoritvi prenovljene samopostežne trgovine na Glavnem trgu v Novem mestu.

Obnova (prenovili so tudi streho) je stala 70 milijonov tolarjev, v prodajalni pa so okreplili predvsem delikatesno področje. Po besedah direktorja Dolenjke in zdaj svetovalca v Mercatorju Maksimilijana Jakopina se je Dolenjka, ki se je začela o pripojitvi dogovorjati oktober, odločila še ravno pravi čas. Zaradi povečane ponudbe se je namreč promet v njenih prodajalnah na območju Novega mesta zadnje mesece zmanjšal za 15 odst.

B. DUŠIČ GORNİK

Berite danes

stran 3:

- Podrazitev vrtcev
bolj blažev žegen

stran 5:

- Tudi otroški dodatki
kažejo na revščino

stran 9:

- Blagovna znamka za
kočevski med

stran 11:

- Brce z buferji za
Bojana usodne

stran 18:

- Lepotica tisočerih
pričožnosti

stran 21:

- "Nisem poklican, da
bi žel, ampak da bi
sejal"

stran 22:

- Zdravniške napake
kar pod preprogo?

DAEWOO

Prodaja in servis, Avto-hit, d.o.o.
Kandijska 53, Novo mesto, telefon 068/376-490

**VARUH ČLOVEKOVIH
PRAVIC V
NOVEM MESTU**

NOVO MESTO - V četrtek, 15. junija, bo varuh človekovih pravic Ivan Bizjak na obisku v Novem mestu. Med drugim je obisk namejen pogovoru z ljudmi, ki se želijo pogovoriti o vprašanjih, ki sodijo v pristojnost varuha človekovih pravic, to so kršenje človekovih pravic in nepravilnosti državnih organov v odnosu do posameznika. Kdor želi na pogovor, naj se za to dogovori po brezplačnem telefonu 080 15 30 najkasneje do srede, 14. junija, do 15. ure.

TERMOTEHNika
več kot trgovina

Hišni sejem
v četrtek in petek,
8. in 9. junija

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI MUZEJ JE SLAVIL - Dolenjski muzej je 1. junija slavil petdesetletnico delovanja. Jubilej je počastil s slavnostno akademijo, priložnostno razstavo o zgodovini muzeja in s publikacijo, v kateri je trajno zabeležen pomemben kulturni delež te dolenjske ustanove pri zbiranju, hranjenju in predstavljanju dediščine. Več o praznovanju na kulturni strani. Na sliki: slavnostni govornik kulturni minister Jožef Školc si je v spremstvu novomeškega župana Antona Starca, njegove žene Mojce in podžupana Borisa Dularja z zanimanjem ogledal razstavo. (Foto: M. Markelj)

kobra
mobil tel
debitel

030 81 118 041 600 700

SMARJE 13a, ŠENTJERNEJ, e-mail: kobra.team@siol.net

NOVO

MobiKvakač⁺ = 29.900 sit⁺
(aparat Ericsson T10s in tikpkovnica)

MobiSova⁺ = 26.900 sit⁺
(aparat Sagem MC 827s FM radiem in slušalkami)

ISSN 0416-2242

Se izplača biti Slovenec?

Oblik, Medic, Picek, Kobe, Pauzer so imena, ki jih poznajo le še stari Novomeščani. To so bili nekdanji novomeški trgovci. Po vojni so te "kapitaliste" razlastili. Dobili smo trgovsko podjetje Dolenjka in ljudje so v istih trgovinah kupovali kruh in mleko, sir in olje, sol in sladkor. Marsikje so bili trgovci še isti.

Preden so odprli prenovljeno Dolenjko trgovino, zadajo na Glavnem trgu. Pravzaprav ob otvoritvi že ni bila več Dolenjka, bila je le njena dota Mercatorju, bogatemu ženini, ki se mu uboga nevesta ni mogla več upirati. Nekateri pravijo, da je šlo bolj kot za porokou za posilstvo.

Novo mesto in s tem Dolenjska nima več Dolenjke. V nekdanjem IMV-ju gospodarijo Francozi, Tilia ni več dolenjska zavarovalnica, Dolenjska banka se bo združila z Novo ljubljansko banko in celo v Krki, tem paradnem koncu dolenjske in slovenske industrije sploh, gorivo o povezovanju s strateškim partnerjem, kar je le omiljena beseda za (tujega) gospodarja.

Kakšni so časi in razmere, ko ne moremo več imeti ne svoje majhne trgovine ne velike in uspešne tovarne?! Kar naenkrat se nič več ne izplača in nihče več ne more obstati sam. A miselnost, da velike ribe pač žrejo manjše, ne bo obveljala le znotraj slovenskega ribnika. Kako bomo gledali, ko bo odprt žrelo nekdo, ki je močnejši od Mercatorja in od Nove ljubljanske banke?

Danes se ne izplača imeti ničesar, kar je (samo) dolenjskega, jutri bomo ugotavljali, da je predrago, neracionalno in zaplanzano biti Slovenec. Kdor bo še trmolgil, naj se gre to folkloru ob prostem času. Pa še oglobiti ga je treba!

A. BARTELJ

Na "sindikalne" počitnice

Verjamete, da številne slovenske družine ne bodo šle na dopust, ker si ne morejo najeti hotela ali plačati drugačnih počitnic? Sicer ni nujno, da državljan gre do truma poleti na dopust, vendar je koristno. Delavci nekdanje Industrije motornih vozil iz Novega mesta vam na primer še dandanašnj povedo, kako lepo so se imeli nekoč v Prevlaki in Pakoštanih v lemejevskem kampu. In ne da bi vam bilo na splošno žal za starimi časi, se boste morebiti tudi vi spomnili, da je bilo svoje čase sindikalnega dopustovanja za vsak žep včasih več, kot ga je na voljo zdaj. Zakaj bi bilo to slabo, če so tudi ljudje, ki so doma južno od Ljubljane, lahko letovali po ugledno nizki ceni, čeravno v počitniških prikolicah? Ali bi vi šli dopustovat v prikolico po "sindikalnih" ceni, če bi bila za to priložnost? Kaj si mislite: bo "sindikalnih" počitnic v bodoče spet več ali zmeraj manj? In ne nazadnje: kakšne naj bodo počitnice? Ali je potreben potovati na morje, v hribe, skratka nekam stran, na dolgo pot? Ali se da dopust preživeti kako drugače? O tem govorijo današnji anketiranci.

ALOJZ PLANINŠEK z Vrhtrebrega, zaposlen v Trigu: "Sindikalne turizma ne pogrešam preveč, saj nismo hodili na dopust čez podjetje, res je pa, da ga nekateri precej pogrešajo, še posebej družine z otroki, ki si sicer težko privoščijo dopust. Dobro bi bilo, če bi imeli cenejše možnosti, sicer pa si je dopust in počitnice mogoče privoščiti tudi drugače, tudi pes ali s kolesom."

IVAN KRIŽAN, strojni ključničar v semiški Iskri: "Sindikalne, torej tovarniške počitniške zmogljivosti, sem uporabil le enkrat, in sicer v Čateških Toplicah. V glavnem sem dopust preživel na kmetiji, z družino sem bil nazadnje na počitnicah na morju leta 1982. Res je sindikalnega turizma po ugodnih cenah vse manj, kar najbolj prizadene socialno ogrožene družine."

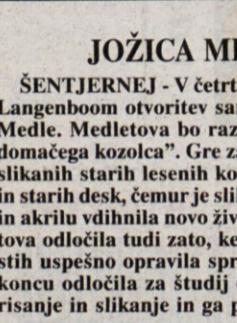
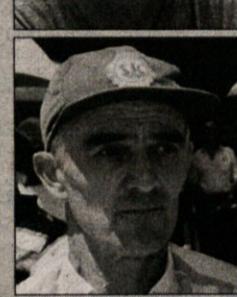
MATEJA DRAGOVAR, prodajalka v metliškem Mercatorju: "Včasih je bila v podjetjih za dopuste velika ponudba, cene ugodne. V našem podjetju je že dobra ponudba, a so cene visoke, da si raje vsak sam poišče cenejšo možnost. Ne vem, da bi kdo iz metliških Mercatorjevih trgovin dopustoval v Mercatorjevih zmogljivostih. Pogrešam, ker podjetje ne krije vsa dela stroškov za dopust."

TONČKA ŠMAJDEK, upokojenka iz Novega mesta: "Zaradi tega, ker je tako imenovan sindikalnega turizma vse manj, si marsikata družina ne more več privoščiti letovanja na morju. Le redka so še podjetja, ki imajo svoje počitniške zmogljivosti, veliko jih je propadlo, druga so jih prodala. Za turistične počitnice na morju pa štiričanska družina s povprečnimi dohodki težko prihrani."

JOŽE PRAH, gozdar na Zavodu za gozdove Slovenije v Radečah, iz Radeč: "Preko sindikata ne hodim na dopust. Sindikalnega turizma tudi ni več. Vse zmogljivosti so razprodane, vendar ni bilo slabo, da so jih podjetja imela. Takrat je šlo lahko veliko več ljudi na morje. Regres je premašo za dopust. Več kot polovica Slovencev ima premašo denarja za pravi dopust."

MARTIN GRAMC, kmet iz Gazič pri Cerkljah ob Krki: "Kmečka zadružna Brežice ima še vedno apartma na morju v Nerezinah. Tam imajo možnost letovati tudi kmetje - člani zadruge in delavci zadruge. To je tako, kot je bilo včasih. Sprememba je ta, da ta počitniški kraj ni več v naši domovini, vendar to ni ovira. Na počitnice sem šel za nekaj dni, nimam pa posebne želje po morju."

SIMON PIRC, poklicni nogometničar v Korotanu, v Viher pri Krškem: "Tovarniške počitniške zmogljivosti propadajo. Katastrofa! Vendar je dobro, če imajo ljudje možnosti za take sindikalne dopuste. Zame je vseeno, kako je. Če si bom zaželet dopust, si bom že najel apartma. Vendar v Sloveniji veliko ljudi ne bo šlo na morje, ker je tak dopust predrag."

VOJAŠKA VAJA

LITIJA 2000

LITIJA - Na območju občine Litija poteka od 5. do 12. junija velika vojaška vaja. Tukrat prvič na našem ozemlju sodelujejo tudi pripadniki tuge vojske. Italijanska vojska bo postavila pontonski most preko reke Save, slovenska vojska pa bo v pondeljek, 12. junija, od 10. do 13. ure izvedla vajo prečkanja tega mostu z motorizirano in pehotno enoto, katere so lahko ogledali vsi, ki si to želijo. Po vojaški vaji se bodo preko mostu lahko sprehodili tudi gledalci. Namen vaje je oficirjem slovenske vojske prikazati postavitev mostu, ki ga slovenska vojska ne bo nikoli imela v svoji opremi, ker ga je v Sloveniji možno postaviti samo na treh lokacijah, najprimernejša izmed njih pa je prav v litiji občini.

OBISK BORCEV V BOSILJEVU

LJUBLJANA - Skupnost borcev 12. brigade bo 24. junija obiskala borce v Bosiljevu na Hrvaškem in se ob 11. uri udeležila proslave hrvaških v slovenskih partizanov ob 56. obletnici vojev na Beli krajini. Ker je program proslave skupen, pričakujejo tudi večje število ljudi iz Bele krajine ter borcev Cankarjeve in 12. brigade.

DRŽAVNI MNOGOBOJ TABORNICKOV

OTOČEC - Zveza tabornikov Slovenije in Rod goriških tabornikov Novo mesto pripravlja za soboto in nedeljo, 10. in 11. junija, na Otočcu pri Novem mestu državni mnogoboj Zveze tabornikov Slovenije. Tekmovanja, ki bo v soboto potekalo od jutranjih do večernih ur in v nedeljo tja do dveh popoldne, naj bi se udeležilo okoli 500 otrok in mladih.

SLOVENIJA ID

NOVO MESTO - V petek in soboto, 9. in 10. junija, bo v Mladinskem klubu LokalPatriot v Novem mestu potekala delavnica na temo Slovenija ID, simboli države, nastale na pragu tretjega tisočletja. Pričetek delavnice bo ob 13.30.

Iz preteklosti za prihodnost

Veliki Nerajec se je znašel v ožjem izboru za letošnjo najboljšo evropsko vas - Trije člani mednarodne ocejevalne žirije so se prišli v vas prepričati o podeželskem življenju

VELIKI NERAJEC - Veliki Nerajec, majhno gručasto vas v južnem delu Bele krajine in na skrajnem jugovzhodu Slovenije, je v torek pretekli teden obiskala tričlanska komisija Evropskega združenja za razvoj podeželja in oživljanje vasi (ARGE). Veliki Nerajec se je namreč letos kot edina slovenska vas znašel med 32 vasi iz prav toliko evropskih držav in regij, ki so se pomerile za evropsko nagrado za obnovno vasi 2000.

Za letošnje že šesto tekmovanje se je prijavilo rekordno število vasi, predstavniki v ARGE pa so prepričani, da tokratni tekmovalni projekti tudi po kakovosti prekašajo projekte iz preteklih let. Zato je še toliko večji uspeh Velikega Nerajca, da se je po prvem ocenjevalnem sestanku 15-članske mednarodne žirije sred letosnjega marca znašel v finalu med šestimi evropskimi vasi. Izmed teh bo žirija na drugem ocenjevalnem sestanku v tem mesecu izbrala najboljšo vas in ji v oktobra v Nemčiji podelila nagrado. Medtem ko se je na prvem sestanku žirija odločala po temeljitem pregledu predložene dokumentacije, so od začetka maja člani obiskovali vasi, ki so ostale v konkurenči, da bi se čim pravičneje odločili za najboljšo. Tako so konec maja Nerajčani Avstriju, Nemcu in Luksemburžanu predstavili svojo vas, v kateri na 17 domačijah živi 83

ljudi. Od tega je kar 30 predšolskih in šoloobveznih otrok ali srednješolcev.

Nerajčani so imeli kaj pokazati. Pri izboru za najboljšo vas združenje namreč celovito ocenjuje ekološki, ekonomski, sociološki in kulturni vidik podeželskega življenja. Medtem ko je njihov poglaviti moto "Ni prihodnosti brez preteklosti", so si Nerajčani izbrali svoje geslo: "Veliki Nerajec - zakladni preteklosti, vrednote sedanosti, temelji prihodnosti". Pri zakladih preteklosti se naslanjajo predvsem na naravno in kulturno dediščino zlasti v bližnjem 120 hektarov velikem krajinskem parku Lahinja, ki je bil kot prvi v Beli krajini razglašen pred 12 leti. In Veliki Nerajec je ena od vrat v park.

Kot sedanje vrednote štejejo domačini projekt Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi (CRPOV), s katerim so pričeli leta 1994 in ki je doslej prav v tej vasi zaživel najbolje v Beli krajini.

Domačini pravijo, da je bil projekt CRPOV temeljni kamén, da so sploh lahko začeli z obnovno vasi. Tako so v zadnjih letih v okviru CRPOV obnovili kapelico sv. Družine, asfaltirali vase poti, uredili informacijski center, ustvarili društvo Krnica, izdali prospekt in knjigo Nerajška prehrana. V vas so začeli prihajati turisti, ki jim domačini ponujajo svoje pridelke, značilno hrano in izdelke, s tem pa so znova oživili tudi marsikater domači obrt. Za prihodnost se Nerajčani trudijo poiskati prave poti, da bodo to, kar so ustvarili doslej, obvarovali tudi za prihodnje robove.

O vsem, kar iz preteklosti ustvarjajo za prihodnost, pri čemer je pomembna tudi njihova dobra volja in pridnost, so Nerajčani seznanili člane žirije, jih s konjško vprego popeljali po krajinskem parku Lahinja ter postregli z domačo hrano. Torej gostoljubno in sproščeno kot številne druge obiskovalce, ki običajo njihovo vas. Skromni domačini pravijo, da jih prav nič ne skrbi, kakšna bo končna odločitev žirije. Zanje je uspeh že, da so se uvrstili med šest najboljših evropskih vasi.

M. BEZEK-JAKŠE

TRADICIJA - Veliki Nerajec je na pobudo sektorja CRPOV pri ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in občine Črnomelj kandidiral na razpis za evropsko nagrado za obnovno vasi 2000. O tem, kako so v zadnjih letih obnovili vas in kako živijo danes, so se pretekli teden prepričali tudi člani mednarodne ocenjevalne žirije. Med drugim sta jim Katarina Štajdohar in Marija Vlašić (na fotografiji) pokazali, kako nastajajo svitki in papirnate rože. (Foto: M. B.-J.)

Dolenjci navdušili Moora

Unicefov ambasador Roger Moore je novomeškemu županu dr. Antonu Starcu izročil priznanje - Zbrali 7 milijonov

ŠMARJETA - Unicefov ambasador Roger Moore je drugi dan svojega štiridnevnega obiska v Sloveniji obiskal osnovno šolo Šmarjeta, kjer so ga nadvise gostoljubno sprejeli učenci in učitelji šole, malčki tamkajšnjega vrtca Sonček in ravnatel Jože Pečnik. Ambasador dobre volje, poznan predvsem kot James Bond ali Svetnik iz uspešne serije šestdesetih let, in njegova življenjska sopotnica grofica Kristine Tholstrup sta se udeležila bogate prireditve ob dnevu šole in 10-letnici vrtca Sonček pod gesлом Voda je življenje. Geslo prireditve gotovo ni bilo izbrano naključno, Roger Moore namreč vodi Unicefov projekt Kapljica vode, ki je namenjen za pomoč otrokom v državah sveta, kjer voda primanjkuje. Priznanje za največ zbranih sredstev v omenjenem projektu je podelil učencem osnovne šole Jurija Dalmatina iz Krškega, novomeškemu žu-

panu dr. Antonu Starcu pa je izročil priznanje slovenskega odbora za Unicef Otrokom prijazno mesto, katerega sta nato prejela še župan Nove Gorice Črtomir Špacapan in župan Ljubljane Vika Potočnik.

S tokratnim drugim obiskom v Sloveniji je Roger Moore želel podpreti Slovenski odbor za Unicef pri njegovih letosnjih spodbudah in spodbudah s podprtjem Unicefove programe osnovnega cepljenja otrok. Ob tej priložnosti se je v četrtek v gradu Otočec na dobrodeleni večerji srečal s slovenskimi gospodarstveniki, ki so za programe cepljenja otrok skupno zbrali sedem milijonov tolarjev, od tega je novomeška Krka oz. v njenem imenu generalni direktor Miloš Kovačič prispeval 50 tisoč nemških mark. Preden je zapustil Dolenjsko pa je Roger Moore pri gostišču na Hribu poleg županove zasadil še svojo lipu. M. K.

UNICEFOVO PRIZNANJE - Novomeški župan dr. Starc je bil priznjan, ki ga je prejel iz rok Rogerja Moorea, izredno vesel, poleg njiju pa je zbrane otroke pozdravila tudi predsednica Slovenskega odbora za Unicef Andreja Črnaka Meglič. (Foto: M. Kotnik)

Ljubljansko pismo

Kako do strehe nad glavo

Manjka 35.000 stanovanj

JUBLJANA - Ni večjega zgodovljstva v življenju, zlasti za mladé družine, kot imeti ali preskrbeti si streho nad glavo. Kot vemo, je država imetnike stanovanjske pravice pred desetletjem osrečila z razprodajo družbenih stanovanj po semešnih nizkih cenah, a zatem izkupiček zanje porabljala za vse mogoče stvari, za gradnjo novih najemnih stanovanj pa je zmanjkal. Nič čudnega, če tudi zato stanovanj v Sloveniji spet kronično primanjkuje in če so tista, ki jih investitorji prodajajo, dražajo kot drugod po Evropi. Kakorkoli že, v Sloveniji je nastopil skrajni čas za uveljavitev drugačne stanovanjske politike, kot je bila doslejšnja, saj primanjkuje že 35 tisoč stanovanj, od tega kar 13 tisoč neprofitnih in socialnih.

In kakšna naj bi bila ta "drugačna politika"? Napovedujejo jo nacionalni stanovanjski program (NSP), ki smo ga v Sloveniji začeli snovati že pred desetimi leti; prvo obravnavo v državnem zboru je doživel pred pol desetletja, pred dvema tednama pa so ga razsodniki končno le sprejeli. Uresničevanje tega izredno pomembnega, težko pričakovanega dokumenta naj bi v prihodnosti do leta 2009 zagotavljalo na tisoče novih delovnih mest.

V naši državi zgradimo zdaj okoli 350 socialnih stanovanj letno, po nacionalnem stanovanjskem programu pa naj bi jih leta 2009 vsaj dva tisoč. Nekaj

podobnega velja tudi za neprofitna stanovanja. NSP naj bi glede na sedanji obseg graditve stanovanj, ki znaša 6000 enot letno, uresničevali postopoma, v desetih letih pa naj bi z njegovim uresničevanjem zgradili skupaj 83.500 stanovanj, od tega 58.500 lastnih, 9.900 socialnih, 12.350 neprofitnih in 2.750 profitnih. Ta tolksen obseg gradnje pa je, razumljivo, potreben tudi velikanski zalogaj investicijskega denarja, kar 946 milijard tolarjev! Od tega naj bi državni proračun zagotovil 37,5 milijarde tolarjev za dokapitalizacijo republikega stanovanjskega skladu in 22,6 milijarde za premije varčevalcem v nacionalni stanovanjski varčevalni shemi. Po izračunih NSP naj bi banke po nacionalni varčevalni shemi varčevalcem v obravnavanem obdobju podelile za več kot 230 milijard posoil, lahko pa, da bo ta znesek še večji. V enakem obdobju naj bi stanovanjski sklad dodelil za več kot 180 milijard stanovanjskih posoil, in sicer občinam skoraj 57 milijard tolarjev za pridobitev socialnih stanovanj in nekaj več kot 63 milijard tolarjev neprofitnim stanovanjskim organizacijam za pridobitev neprofitnih stanovanj. Močno primanjkuje tudi socialnih stanovanj. V zadnjem času pa se med prisilci za stanovanja pojavlja še nova kategorija ljudi, ki so še večji stiski, kot so upravičenci do socialnega stanovanja. To je kategorija ljudi s posebnimi zdravstvenimi težavami, narkomanji in družine, v katerih vlada nasilje. In vse to breme je na ramenih občin, ki pa se ga ne morejo same ostresi, temveč le s pomočjo republikega stanovanjskega skladu.

Branje končno le sprejetega nacionalnega stanovanjskega programa daje torej "brezdomcem" kar nekaj upanja in tudi vero, da bo naša stanovanjska politika za čakajoče na stanovanja poslej spet tako obetavna, kot je bila pred desetletji. **VINKO BLATNIK**

Podražitev vrtcev bolj blažev žegen

Od julija novomeški vrtci dražji - Tudi ta podražitev ne zagotavlja normalnega poslovanja obubožanih vrtcev - Večino dodatnih stroškov bo nosila občina

NOVO MESTO - Za začetkom julija se bodo povišale cene v novomeških vrtcih. Povišanje cen so kljub nasprotovanju socialdemokratskih svetnikov na zadnji seji občinskega sveta sprejeli z veliko večino. Vrtci se bodo za otroke do treh let starosti podražili za 8 odst., za otroke od treh do sedmih let za dobrej 11 odst., toliko pa bo dražje tudi družinsko varstvo. Letos naj bi ta podražitev prinesla obubožanim vrtcem okoli 43 milijonov tolarjev, a večji del tega denarja, 26 milijonov tolarjev, bo šel iz občinskega proračuna, starši pa bodo plačali okoli 17 milijonov tolarjev več.

SOUTH-EAST - Na tej konferenci je moral imeti človek že nekaj geografsko-političnega predznanja, da je razumel, za kaj gre. Eno od novih Krkinih tržišč naj bi bila "south-east Europe" (jugovzhodna Evropa), kar je bilo večkrat povedano. Za tiste, ki si z geopolitično navigacijo niso na ti, so potem le povedali, da gre za države jugovzhodne Evrope ali, po domače povedano - Balkan. Po analogiji lahko pričakujemo, da bodo v Krki slovensko tržišče obravnavali kot north-west region of south-east Europe, se pravi kot severozahodno regijo jugovzhodne Evrope ali po domače - podalpski Balkan.

KOŠARKA - Dokončno je sklenjeno, da bodo novomeški košarkarji v prihodnji sezoni nastopali v prestižni evropski superligi. Prvi mož prvega sponzorja Krke, Miloš Kovačič, ki je toliko po svetu, da včasih ne ve, ali z Brnika odhaja ali na njem pristaja, pravi, da bodo tako tudi novomeški menedžerji prišli na svoj račun. "Pet tekem bomo igrali v tujini in bodo ti menedžerji enkrat videli velika mesta."

Ena gospa je rekla, da je prepadel Dolenjski projektni biro, sedaj so ji vzeli Dolenjko, zadnji dnevi so šteti Dolenjski banki. Ostane ji samo še Dolenjski list.

Ob treh po mest', hitrej' na koles'h dveh!
LDS in MLD Novo mesto

TABOR NA SLOVAŠKEM

NOVO MESTO - Planinska skupina Krka vabi od 19. do 25. avgusta na tabor na Slovaškem. Šotorov ne boste potrebovali, ker boste stanovali v obnovljenih nekdanjih gozdarskih kočah v Vyšnih Bocah v Nizkih Tatrah. Obiskali boste lahko kar nekaj vrhov, za tiste, ki jim ni do vponov, pa je pod Tatrami veliko naravnih lepot in poti. Prijava in 40.000 tolarjev (lahko jih plačate tudi po obrokih do odhoda) zbirajo v Oddihu na telefonsko številko 07/331 2537 do 15. junija. Tabor bo vodil Peter Repovž.

V času od 29. maja do 4. junija so v novomeški porodnišnici rodile: Martina Mržljak iz Črnomlja - Soro, Mirjana Totter iz Gribelja - Žiga, Marija Breznik s Potoka - Katarino, Mateja Kukman iz Herinje vasi - Tilna, Ksenija Novak Šimic iz Gotne vasi - Matica, Barbara Rezek iz Bojanje vasi - Žana, Milena Avsec iz Smolenje vasi - Simono, Karmen Štupar iz Hruševca - Tajdo, Milena Fricelj iz Gor. Radencev - Klemena, Liljana Brajer iz Ždinje vasi - Špelo, Cvetka Jožef iz Ločne - Mateja, Alenka Povšič iz Pavle vasi - Jakoba, Marjetka Kastelec iz Dobravice - Anžeta, Mojca Višček z Račnjega selca - Timoteja, Pija Hudorovič iz Roj - Rasalino, Alenka Čečelič iz Dragomlje vasi - Barbaro Alenko.

Iz Novega mesta: Farije Mustafi, Šegova 91 - Valona.

(slab odst. več); za otroke s posebnimi potrebami 137.250 tolarjev (2,5 odst. več); poldnevni program pa 38.020 tolarjev (11,2 odst. več kot prej).

Tudi po podražitvi se razmerje med plačilom staršev in prispevkov občine ne bo bistveno spremenilo: straši bodo še naprej plačevalci okoli 28 odst. polne cene, ostalo pa občina; je pa, seveda, prispevek staršev odvisen od družinskih dohodkov; za prvo starostno skupino znaša od 8.412 tolarjev na mesec (prej 7.785) do 44.864 (prej 41.520), za drugo

starostno skupino pa od 7.209 tolarjev (prej 6.294) do 38.448 tolarjev (prej 33.568). A najvišji prispevek (8. plačilni razred) plačujejo starši le za 110 otrok, za skoraj dve tretjini otrok pa plačujejo prispevke iz prvih štirih plačilnih razredov.

A tudi te nove cene, poudarjajo v občinski upravi, ne zagotavljajo nemotenega poslovanja vzgojno-varstvenih zavodov, zato napovedujejo takojšnje varčevalne ukrepe. V prihodnje naj bi se tudi vrtci obnašali bolj tržno, med drugim naj bi v popoldanskem času oddajali prostore, si poiskali sponzorje, zapirali pa naj bi tiste enote, ki delujejo v neprimernih nenačincih najetih prostorih, otroke pa preusmerjali v druge enote. Tako naj bi že v naslednjem šolskem letu zaprli enoto v Šmihelskem dijaskem domu.

A. B.

Predstavita se avto in avion

Predstavitev Hyundaijevega enoprostorcev trajet in 12-sedežnega letala Cessna na letališču v Prečni

PREČNA - Prejšnji četrtek je na novomeškem letališču v Prečni potekala nenačadna predstavitev. Novomeška firma Eminent, ki je med tremi največjimi prodajalci vozil Hyundai v Sloveniji, je predstavila Hyundai trajet, novo enoprostorsko 7-sedežno vozilo. Hkrati je podjetje Albatros airlines s Ptua predstavilo svoje 12-sedežno poslovno letalo Cessna na letališču v Prečni.

Matiča Žgavec, lastnik in direktor Eminent, firme, ki je lani na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju prodala okoli 250 Hyundaijevih avtomobilov, je predstavil veliki enoprostorec, imenovan

trajet, ki sodi v razred Renaultova espacea, Volkswagnovega sharana, Fordovega gályaxy in Chryslerevega voyagerja. Vsekar kor korejski Hyundai s trajetom odločno stopa v ta elitni razred enoprostorcev. Za sedaj je na voljo z dvema 6-vlajnima bencinskima motorjem: 2-litrskim s 135 KM in 2,7-litrskim s 172 KM in avtomatskim menjalnikom. Oba imata v primerjavi s tekmezi zelo bogato osnovno opremo, prvi starene nekaj manj kot 4 milijone tolarjev, drugi pa slabih 5 milijonov SIT. Kmalu bo na voljo tudi različica z dieselskim motorjem s 115 KM. Silvo Sok, mladi direktor in lastnik ptujskega letalskega prevoznika Albatros airlines, pa je predstavil svoje novo letalo. Gre za 12-sedežno turbopropelersko Cessno, ki ga je veljal okoli 3,5 milijona mark in je edino tako letalo v Sloveniji. Letalo ima doseg 1900 km, hitro ga lahko iz turističnega oziroma poslovnega spremenijo v letalo za prevoz 1000 do 1500 kg tovora, primerno je tudi za spuščanje padalcev. Leti lahko na višini več kot 7.000 m, njegova potovna hitrost pa je 340 km/h. Pristane lahko na vseh letališčih v Sloveniji, tudi na takih, ki imajo le travnato stezo, kakršna je v Prečni.

A. B.

Petič s kolesi po rimske cesti

Več kot stotnijo kolesarjev iz različnih krajov Slovenije je na začetku tradicionalnega popotovanja s kolesi po rimske cesti v nedeljo, 4. junija, pozdravil župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret. Pot je kolesarje vodila iz Ivančne Gorice mimo številnih vasi po nekdanji rimske cesti in mimo znatenost, ki jih je na zanimiv način predstavil pobudnik tega popotovanja učitelj Leopold Šever. Kolesarji so se ob poti ustavili na Erjavčevi kmetiji pred rojstno hišo pesnika in urednika Kranjske čebelice Mihe Kastelca. Pravo dobrodošlico in sprejem z vinom, žganjem in sokovi pa so pripravili vaščani Kobiljeka nad Kitnim Vrhom.

Prvi večji postanek je bil v Valični vasi pod več kot 600 let staro lepotico lipo. Postanek so nekateri izkoristili tudi za ogled cerkve sv. Martina. Pri cerkvi sv. Marjeti sta kolesarje pričakala zakonca Hribar in razkazala notranjost cerkvice, ki jo obnavljajo. Pot je popotnike naprej vodila mimo cerkve sv. Mohorja in Fortunata, mimo kriza nad Trebčo vasjo in do plavža na Dvoru. Zaključili pa so v hladni senci pred gasilskim domom. Zbrane so pozdravili in jim čestitali za organizacijo in prijetno druženje predsednik Turistične zveze Ivančna Gorica Avgust Lekovnik, predsednik TZ Dolenjske in Bele krajine Alojz Serini in župan občine Žužemberk Franc Skufca.

HIŠNI SEJEM V TERMOTEHNIKI

NOVO MESTO - Danes in južni poteka v novomeški Termotehniki hišni sejem. Sejem so pripravili v prodajno-razstavnih prostorih in na dvorišču Termotehnike Pod Trško goro (v Ločni). Na sejmu sodeluje okoli 50 razstavljevcov, in to s programi ogrevanja, sanitarnih, plinske in klima tehnik. V času sejma bodo potekale razne demonstracije, prikazi montaže, spajanja novih cevnih inštalacij, suhomontažnih kopaliških elementov, krmilne in regulacijske tehnik, varčevalnih programov, filtriranja in priprave pitne vode, plinifikacije hiš in naselij, uporabe sončne energije, bazenske tehnik, čiščenja in vzdrževanja sanitarne opreme, varčevanja z vodo itd. Ob koncu sejma bo na gradnjo žrebanje in izrezbari obiskovalci bodo dobili uporabne in vredne nagrade, ki jih prispevajo razstavljevalci.

JUBILEJNI GASILSKI AVTORALLY

NOVO MESTO - Gasilska zveza Novo mesto za nedeljo, 11. junija, pripravlja 30. gasilski avtorally. Jubilejno gasilsko tekmovalje članov, članic in veteranov bo od 7. do 14. ure potekalo na relaciji Bela Cerkev-Skocjan.

Zadnji postanek pred plavžem na Dvoru, kjer je o zgodovini te železarne govoril Franc Može. (Foto: S. Mirtič)

KRKINI JUBLANTI - V petek, 2. junija, je 250 krkašev prejelo priznanja in nagrade za 10, 20, 30 in 35 let zvestobe svojemu podjetju. Zbrane je v Kulturnem centru Janeza Trdine, kjer je nastopil ansambel Big band s pevko Ditko Haberl in pevcom Otom Pestnerjem, nagovoril predsednik uprave in generalni direktor Krke Miloš Kovačič. Druženje, ki prispeva k dobrim medsebojnim odnosom, so jubilanti nadaljevali na Otočcu. Na fotografiji: priznanje za 30-letno delo v Krki je prejel tudi dolgoletni finančni direktor Vinko Manček (desni). (Foto: Marko Klinc)

NAJMODERNEJŠI SNEMALNI STUDIO - Ob deseti obletnici delovanja studija RSL je Tomaz Borsan 1. junija odpril nov 1400 m² velik studijski kompleks v Turkovi ulici 34 v Novem mestu. Nova pridobitev poleg prostorov za snemanje z dvema režijama in štirimi studii obsegata tudi prijetne bivalne prostore. Trenutno najmodernejši snemalni studio v tem delu Evrope predvsem odlikuje visoko kakovostna mešalna miza nizozemskega podjetja D&R, ki je ob tem doživel tudi svojo evropsko promocijo. Omogoča snemanje filmske glasbe, obdelovanje zvoka na različne načine in postprodukcijo. Kot je povedal lastnik Tomaz Borsan (na sliki desno s tonskim mojstrom Tomazem Marasom), želi z novim studiom, vrednim nekaj milijonov nemških mark, domaćim glasbenikom omogočiti, da bi snemali v takšnih pogojih kot svetovne zvezde. (Foto: M. Kotnik)

AVTO IN AVION - Lastnik novomeške firme Eminent Matjaž Žgavec (levi) in ptujske Albatros airlines Silvo Sok sta prejšnji četrtek na novomeškem letališču v Prečni predstavila vsak svojo novost: Hyundai enoprostorec trajet in 12-sedežno večnamensko letalo Cessna grand caravan. (Foto: A. B.)

Kajenje med mladino spet narašča

Rakasta obolenja so med najpogostejšimi vzroki umrljivosti pri nas - Preventivne akcije Dolenjskega društva za boj proti raku - V društvo vabijo nove člane

NOVO MESTO - Rakaste bolezni že desetletja pestijo tako prebivalstvo kot medicinsko stroko, ki je ugotovila, da delovanje zgolj na področju diagnosticiranja in zdravljenja ni zadostni, pozornost je potrebno posvetiti tudi preventivni. Tako so se pred šestdesetimi leti po vsem svetu začela ustanavljati društva za boj proti raku, slovenska zveza omenjenih društv pa je lani praznovala 25-letnico delovanja. V njo se povezuje 12 regijskih društv, med njimi je tudi Dolenjsko društvo za boj proti raku.

"V letu 1997 je v Sloveniji zbolelo preko 8000 ljudi za katero od rakastih bolezni. Bolnikov je veliko več, od vseh obolelih pa jih je okoli 8000 tudi umrlo. Te številke postavljajo rakaste bolezni v vrh slovenske umrljivosti in so zato velik motiv društva, da s preventivnim delom skušajo doseči zmanjšanje števila obolenj in zgodnejše odkrivanje raka. To je bistvenega pomena za uspešno zdravljenje," je povedal predsednik dolenjskega društva dr. med. Antun Glücks. Pri moških je na prvem mestu rak na pljučih, ki je povezan s kajenjem, pri ženskah pa rak na dojki.

Glede na svetovne izkušnje je odstotek "spreobrnjenih" odraslih kadilcev majhen, posvečajo pozornost zlasti odraščajoči mladini, predvsem osnovnošolcem. Po besedah dr. Glücks, je zaskrbljajoče, da kajenje med mladino ponovno narašča, tudi starostna meja je vse nižja, ob tem pa stati-

stično pričakujejo tudi povečanje obolenja raka na pljučih pri ženskah. Deto društva ni omejeno le na mednaroden teden boja proti raku, njihovo delo poteka skozi celo leto. Tako so ob tednu boja proti raku pripravili tudi razstavo likovnih del učencev dolenjskih osnovnih šol na temo "Dan brez cigarete" in prireditev pod pokroviteljstvom novomeške občine v

Dr. med. Antun Glücks

Kulturnem centru Janeza Trdine. Odmevna je bila tudi akcija v dolenjskih in belokranjskih osnovnih šolah, kjer je slovesno zoobljubo, da v tekočem šolskem letu ne bodo prižgali cigarete, podpisalo skoraj 600 učencev. V društvu si želijo, da bi se vanjo vključilo čim več učencev, osnovnim in srednjim šolam pa bodo pomagali tudi pri izobraževanju.

Veliko pozornosti posvečajo tudi poučevanju žensk o raku na dojki, tako o bolezni, predvsem pa o samopregledovanju dojki. Pri tem dr. Glücks ugotavlja, da žal pravega zanimanja za predavanja ni, kljub temu da so bile udeleženke z dosedanjimi zelo zadovoljne. Društvo je izdal tudi zloženek višje medicinske sestre Mojce Kapš "Ana pripoveduje", ki naj bi bila dekletom in ženam v pomoč pri pravočasnem odkrivanju raka na dojki.

"Želite bi, da se v naše društvo vključi čimveč ljudi. Financiramo se namreč iz članarine, zato bi več članov pomenilo tudi več denarja za naše programe. Le-te ponujamo vsem ljudem Dolenjske in Bele krajine, ne glede na to, ali so naši člani ali ne," je povedal predsednik dolenjskega društva dr. Glücks.

M. K.

Podzemeljsko kopališče se širi

Kopališče ob Kolpi v Podzemljiju večje za en hektar - Več parkirišč, a tudi več kampirnih mest v kampu, ki je bil lani kategoriziran kot prvi v Beli krajini - Veliko pozornosti obveščanju gostov

POZEMELJ - V kampu v Podzemljiju, ki je v lasti podjetja Gostinštvo in turizem Metlika (GTM), se je kopalna sezona uradno pričela 1. maja, ko so odprli gostinski obrat in sprejeli prve goste. A tudi letos sta tako kopališče kot kamp pričakala goste s še pestrejšo ponudbo.

GTM je namreč dokupil hektar zemlje ob Kolpi nad gostinskimi objekti ter s tem precej povečal kopališče. Zadnja leta je bilo namreč, kot je povedala direktorica Vera Pešljev, že toliko dnevnih obiskovalcev, da je kopališče postajalo pretesno. Z dokupom so zagotovili še dodatnih 500 parkirnih prostorov. Hkrati so uredili teraso, v kampu dosedanjim 50 dodali še 20 kampirnih mest ter ob gostinskem objektu, kjer sta že umivalnica in pomivalnica za kampiste, uredili šotorišče za nekaj deset šotorov. "Opažamo, da Kolpa postaja zelo zanimiva ne le za Belokranjce, temveč tudi za številne goste od drugod, zato se trudimo, da jim vsako leto ponudimo kaj novega. Hkrati se dobro zavedamo, da moramo reko in

njenjo okolico ohraniti čisto, zato upam, da bo tudi metliška občina, tako kot črnomaljska, končno sprejela kakšen odlok o režimu ob Kolpi," pravi Pešljeva.

V kampu, ki je lani prvi v Beli krajini dobil dve od treh zvezdic, želijo ohraniti strukturo gostov, ki so jih imeli doslej. Gre predvsem za družine, sicer pa opažajo, da se jih veliko vrača. Mnogi, med katere im preladujejo Slovenci, imajo prikolice v kampu kar celo poletno sezono. Opažajo pa, da vse pogosteje prihajajo v kamp tudi tujci, predvsem Nizožemci, ki so pogosto dopustovali ob Kolpi tudi pred našo osamosvojitvijo.

Ker pa se v GTM zavedajo, da se vse več ljudi odloča za aktive počitnice, dobi vsak gost v kampu informativni list, iz katerega izve,

katere naravne in kulturne znamenitosti si lahko ogleda. Turistično društvo Vigred iz Metlike je izdalо tudi informativni list o Metliki in okolicu, ponudijo pa jih še tedenska obvestila o kulturnem dogajaju v Beli krajini. GTM pripravlja tudi izlete po Beli krajini, poleti nameravajo gostom ponuditi čolnarjenje, ker pa jih vse več pripelje s seboj kolesa, načrtujejo, da bi s turističnim društvom Vigred uredili tudi kolesarske poti. Za tiste, ki nimajo prevoznih sredstev, bo GTM skupaj s Slovenskimi železnicami v juliju in avgustu ponudil iz Ljubljane v Belo krajino kopalne vlake, s katerimi bo mogoče potovati s postom.

M. B.-J.

LAŽJE V REKO - Metliško podjetje GTM zadnja leta za vsako poletno sezono pripravi za goste na kopališču in v kampu v Podzemljiju dodatno ponudbo. Ena pomembnih pridobitev je urejen dostop do Kolpe (na fotografiji), na katerem pa je bilo minuto nedelje več gledalcev kot tistih, ki so se opogumili skočiti v osvežajočo reko. (Foto: M. B.-J.)

Trikrat zapored zlato za kekse

Suzani Bahor na razstavi "Dobrote slovenskih kmetij" kipek kot znak kakovosti

Suzana Bahor

DRAGOVARJA VAS - Bahorjevi iz Dragovanja vasi pri Dragatušu že vrsto let sodelujejo na razstavi "Dobrote slovenskih kmetij" na Ptaju. Tako je oče Zdravko leta 1996 prejel medalji za šunko in klobaso, naslednje leto pa je mama Barbara dobila srebrno medaljo za kruh. A snaha Suzana si je letos tretjič zapored prisluzila zlato medaljo in s tem kipek kot znak kakovosti za kekse, narejene na stroj.

Toda to ni bilo edino letošnje priznanje Bahorjevim. Barbara je namreč znova dobila srebrno medaljo za kruh, Zdravko pa dve srebrni za vino in bronasto za vinski kis. Zanje ta priznanja pomenijo še toliko več, ker imajo na Tanči Gori nad vasjo izletniško turistično kmetijo. Bahorjevim namreč, z izjemo očeta Zdravka, ki ima tudi pokojno, daje kruh zgolj kmetija.

Cepar je Suzana dobila kipek za kakovost keksov, pa pravi, da niso nič posebnega. "Tašča niti ne ve več, od kdaj je imela recept v svojem kuhanjskem zvezku in kdo ji ga je dal. Ker so imeli otroci piškote radi, smo jih pogosto pekli, gostom pa smo jih ponudili tudi na ptujski razstavi, ko smo pred-

M. B.-J.

KNJIGE PO STO TOLARJEV

ČRНОМЕЛЈ - V ZIK-Knjiznici Črnomelj so v preteklem tednu opravili odpis knjig z starelo vsebino. Knjige je mogoče kupiti v knjiznici po sto tolarjev med uradnimi urami vsak dan do konca junija.

SREČANJE MOLJČKOV

ČRНОМЕЛЈ - ZIK-Knjiznica Črnomelj bo pripravila v soboto, 10. junija, ob 16. uri v parku pred knjiznico, če bo deževalo, pa v tukajšnjem kulturnem domu, zaključno prireditve bralnega kluba Knjižni moljček z naslovom "Tiko, tukaj beremo!". Tako se imenuje tudi pravilica, ki jo bodo poslušali knjižni moljčki, zabaval pa jih bo ansambel za otroke Hop, Cefizelj.

Zgodba se je ponovila tudi letos, ko so sicer že na majski seji zopet predlagali, da bi svetniki potrdili izjemne lokacije tabornih prostorov. Na njih naj bi letos izjemoma dovolili postaviti tabore, seveda pa so potrebovali tudi mnenje Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine (ZVNKD) iz Novega mesta. Tu pa se je zataknilo, saj na ZVNKD zaradi dosedanjih slabih izkušenj niso bili najbolj navdušeni nad izjemnimi lokacijami. V preteklih letih so namreč ugotovili, da so bili taborni prostori tudi tam, kjer zaradi neupoštevanja določil odlok o taborjenju v občini Črnomelj niso dobili ustreznih dovoljenj. Ponekod so bili namesto šotorišč kar kampi. Vendar jim na zavodu ni znano, da bi bili kršitelji kaznovani. V skladu z odlokom so bila po njihovem urejenja le šotorišča v Fučkovih v Bregu pri Sinjem Vrhu in Gribljah.

Zavoda so svetnikom predlagali, da - če že bodo dvignili roke za izjemne lokacije - bi te veljale le v letošnji poletni sezoni. Pri tem naj bi občina zagotovila okrepljeno nadzorno službo, ki bo kršitelje tudi kaznovala. Na ZVNKD zatrjujejo, da ne bodo mogli več vztrajati pri dorečenih stališčih varstva narave, če pritiskom posameznikov ugodi vse ostale, tudi za to pristojne občinske in državne službe. V takšnem primeru pa po njihovem obstaja resno vprašanje smiselnosti delovanja službe za varstvo narave na občinski in državnih ravnih. Svetniki so z 22 glasovi od 23 sprejeli izjemne lokacije za taborjenje, na ZVNKD pa bodo lahko ob koncu sezone po-

• Problem celotne usklajene turistične rabe območja ob Kolpi lahko vsaj v zavarovanem območju krajinskega parka Kolpa doreče upravljanjski načrt in ustavitev upravljanjskega parka. Izdejava načrta, ki je kot prednostna uvrščena tudi v nacionalni program Uprave RS za varstvo narave, pa je v veliki meri odvisna od vztrajnosti črnomaljske občine.

M. B.-J.

JUBILEJNO SREČANJE

VINICA - Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj bo pripravil v četrtek, 10. junija, ob 11. uri v gasilskem domu v Vinici 10. srečanje recitarjev osnovnih in malih šol Bele krajine z naslovom Umetniška beseda. Gost prireditve bo igralec Aleš Valič.

Kako bo v prihodnje urejen Semič?

Arhitekt dr. Leskovec je svetnikom predstavil ureditev starega trškega jedra in razbremenitev prometa v Semiču - Semičani se bodo še odločali o ureditvi, ki pa bo rešljiva še dolgoročno

SEMIČ - Docent na Fakulteti za arhitekturo dr. Boris Leskovec je pred tednom dni semiškim svetnikom, a tokrat ne prvič v Semiču, predstavil urbanistično-architektonike rešitev ožjega in širšega središča Semiča. Pripravljal je namreč štiri idejne urbanistične zaslove in sicer za servisno cesto, novo avtobusno postajo, območje šolskih in vzgojno-varstvenih objektov in trško jedro.

Dr. Leskovec je poudaril, da je pri ureditvi Semiča potrebno obdržati značaj kraja ob vznožju vinških goric, hkrati pa mora dobiti značaj občinskega središča. Zato naj bi iz trškega središča prestavili v nov trgovsko-poslovni in stanovanjski predel tik ob novo servisno cesto avtobusno postajo. Za servisne ceste pa je predvidel tri možnosti. Po prvi bi cesta potekala najbliže trškemu središču, bila bi najkrajša, a zaradi podvoza in nasipov draga. Bi pa jo bilo mogoče najhitreje zgraditi. Po drugi varianti bi servisna cesta potekala severno in zahodno od Mladince v Coklovce. Bila bi daljša od

prve in ne bi rešila vseh prometnih in urbanističnih problemov v Semiču. Tretja cesta bi bila lahko dolgoročna rešitev, saj bi potekala precej izven naselja, zato bi bilo, kot je zatrdil dr. Leskovec, smiselno varovati njen trase.

Arhitekt je predlagal tudi ureditev trga sredi Semiča z bogato urbano in tlakovno opremo ter dvojnično pri bivši farovški kašči za prreditve na prostem. Prav tako bi uredili trg pred cerkvijo, medtem ko bi blok nasproti župnišča, ki predstavlja v starem trškem jedru arhitektonski tujev, morali postaviti na stebre. Temeljito bi se moral lotiti tudi ureditve okolice šole.

M. B.-J.

ZLATA POROKA NEMANIČEVIH - V nedeljo sta si v župniški cerkvi v Metliki po 50 letih zakona znova obljudila zvestobo in izmenjala prstanja Marija in Franc Nemančič v Gornje Lokvice, ki sta sklenila zakonsko zvezo februarja leta 1950. V zakonu so se kolari Franc in kmečki gospodinji Mariji rodili otroci Marija, Stane in Franc. Prva dva sta bila ob zlati poroki tudi priči. Nemančičeva, ki sta se skozi življenje prebijala s Francovo plago in obdelovanjem manjše kmetije, danes uživata starost ob petih vnukih in treh pravnukih. (Foto: M. B.-J.)

VINO - Metliški župan Slavko Dragovan je pred letošnjo Vinsko vigredo nič kaj skromno dejal, da bi bilo, še ne bi bilo belokranjskih vin, dobro vsako vino. Glede na uspehe, ki jih v zadnjem času žanjejo predvsem vina iz njegove občine, pa sam bog ve, če ni imel v mislih le metliških vin...

REKLAMA? - Bolj kot vino pa je zadnje čase za mnoge zanimiva voda. In to ne katera koli voda, še najmanj pa voda za pitje. Uživajo namreč v topli in razmeroma čisti vodi reke Kolpe. A četudi, zlasti ob zadnjem koncu tedna, ki je bil prav poletno vroč, ni manjkalo kopalcev takoj na uradnih kot tudi na divjih plažah, jih le nihlo toliko, da se ne bi mogel stisniti še kakšen. Toda če se imel kdaj menen osvežiti tudi v nekoli poznejšem nedeljskem popoldnevu, ga je najbrž odvrimla od namere radijska vest, da je rečno obrežje zasedeno do zadnjega kotačka. Tisti, ki imajo od kopalcev tudi kakšno korist, se sedaj sprašujejo, ali je bila veste zares reklama za Kolpo. Zdi se jim namreč, da se je sprevrgla v antreklo.

Črnomaljski drobir

OPTIMIZEM - Svetnik Anton Kralj že tri leta hodi na sejih občinskega sveta na govorniški prostor in opozarja na precej razdrapano cesto proti Cerkviščem. Ko se je istim problemom priča na govorniškem prostoru tudi na zadnji seji, mu je Mojca Stjepanovič iz občinske uprave izvorne namignila, da mu lahko kar takoj odgovori. "Joj, pa morda niso ceste včeraj popravili?" se je optimistično vprašal Kralj, a je hitro spoznal, da je bil njegov optimizem precej preurenjen.

INTELIGENCA - Ko je imel Jurij Majorle iz Dolenjih Radencov pred časom literarni večer v Starjem trgu, je dejal, da ga je, kljub temu da ga je prislo poslušat kar 60 ljudi, razočarala črnomaljska inteligencija. O tem smo pisali tudi v tej rubriki in očitno je šlo tistim, ki naj bi Majorleta razočarali, to tako do srca, da so se nedavno pripravili na njegov literarni večer v Vinici. Kakšno je Majorletovo mnenje o tokratnem obisku, nam sicer še ni uspelo izvedeti. Res pa je, da so bili prvi vsi njegovi poslušalci predstavniki črnomaljske inteligence. Najbrž pa pesnik ne verjame, da jih Črnomelj premore le pet.

NOVOST - Ko bodo pripravljali novo izdajo Slovarja slovenskega knjižnega jezika, jezikoslovci gotovo ne bodo mogli mimo besede, ki so jo iznali v Črnomelu. Gre za kolovoko, ki jo v Črnomelu lahko tudi pokažejo. Na cesti, ki pelje s Sadeža na Belokranjsko cesto, so namreč rešetke s tako širokimi rezami, da kolo bi bicikla pada vanje. Dobro bi bilo, da bi Črnomeljci pred pripravo nove izdaje slovarja ugotovili še, v čem je koristna uporabna vrednost kolovokve. Da med kolesarji povzroča nemalo srda, kar spada v kategorijo nekoristnih in neuporabnih vrednosti, pa je že znano.

Semiške tropine

BAZEN - Semiški svetniki se na zadnji seji nikakor niso mogli odločiti, kam bi v Semiču postavili bazen: ali k hotelu ali k osnovni šoli. A ko je arhitekt dr. Boris Leskovec povedal, da manjši bazen stane 3,5 milijona DEM, jih je takoj postavil na realna tla in njihova želja po bazenu se je razblinila kot milni mehurček. Sedaj že računajo, ali ne bi bilo morda ugodnejše napeljati skozi Semič kar Kolpo.

PARKIRIŠČE - Semiški pacienti precej nestreno pričakujejo zdravnika, ta pa še bolj živčno išče parkirni prostor, saj ga za njegov avto pred semiško zdravstveno postavo navadno zmanjka. Glede na to, da imajo v nekaterih ustanovah za svoje uslužbence kar cele planjave parkirišče, se bo morda tudi v Semiču našel denar za barvo, s katero bodo napisali, da je eno parkirišče rezervirano za zdravnika.

SMRAD - Iz sanitarij, ki jih v pritličju semiške občinske stavbe uporabljajo gostje tamkajšnjega gostinskega lokala, se vse do podstrelja širijo takšne vonjave, da bi človek potreboval plinsko masko. Da tudi občinskim uslužbencem ta vonj ravno ne prija, ni potrebno posebej poučljati. Zato pa toliko bolj čudi, da ga tako mirno prenašajo. Pa ne, da so morda celo naprosili gostince, naj iz stranišč spuščajo smrad ter s tem odganjajo stranke, ki hodijo sitnarit na občino?

SREČANJE VSEH GENERACIJ - 24. junija bo na prostoru za gostinskim centrom v Kočevski Reki potekala še zadnja iz niza prireditv, ki so jih pripravili v počastitev 100-letnice tamkajšnje šole. Prireditve nosi naslov "Srečanje vseh generacij" in bo v pričakovanju, da se je bo udeležilo kar se da veliko število nedanljih učencev in učiteljev vseh šestih osnovnih šol, ki so nekoč delovalo na območju krajevne skupnosti Kočevska Reka, tudi najbolj množična med vsemi dosedanjimi. Na dan prireditve bo v šoli v Kočevski Reki, ki je po ukinitvi šol v Borovcu, Štalcerjih in Dolnji Brigi ter na Moravi in Škrilj, danes še edina šola v krajinski skupnosti, na ogled razstava o delu učencev danes in nekoč, v Dulminovi hiši pa slikarska razstava akademskega slikarja Jožeta Marinca, ki jo bodo odprli že jutri ob 19. uri. Izbor Marinka, ki živi in dela v Kostanjevici na Krki, je za obogatitev prireditve "Srečanje vseh generacij" več kot primeren. Rodil se je namreč v Dolnji Brigi in je tudi sam eden izmed nekaj tisoč učencev, ki so obiskovali osnovno šolo v Kočevski Reki.

Ribniški zobotrebci

POVOD ZA NOVO ZAMERO - Kot vse kaže, bo podjetje Hurwitz preselilo svojo proizvodnjo nogavic iz sosednje kočevske v ribniško občino. V Inlesovi industrijski hali v Prigorici so menjata našli prostore, ki jim za njihovo proizvodnjo ustrezajo v vseh pogledih, pri čemer seveda ne gre pozabiti, da gre pri takšnih poslovnih odločitvah v prvi vrsti nedvomno za finančni vidik. Kočevska občina je navzlic kritikam, ki jih je bila na ta račun deležna občinska uprava na čelu z županom Jankom Vebrom na zadnji seji občinskega sveta ta ponedeljek, po Vebrovih zatrdirilih storiha vse, da bi podjetje Hurwitz ostalo v Kočevju. Kot je povedal Veber, halta, ki so jo ponudili svetovno znanemu nogavičarskemu podjetju na območju Itasa, eni redkih tujih firm pri nas ni bila cenovno dovolj ugodna. Kljub temu pa občina ni odnehala. Da bi zadržali podjetje v Kočevju, se dogovarjajo z Mercatorjem, da bi dal podjetju Hurwitz v najem bivše Trgoprometovo centralno skladišče. Ob vsem tem pa Hurwitz še vedno ostaja pri odločitvi, da se bo preselil v Prigorico. Ob že tradicionalno ne najboljših odnosih med kočevsko in ribniško občino pa to utegne postati povod za novo zameru med dvema sosednjima občinama.

PREVOZI OSMOŠOLCEV

VIDEM-DOBREPOLJE - Nadzorni odbor je naročil upravi in šoli preverjanje porabljenih sredstev za prevoz ovornošolcev v šolo. Prej je država občini sredstva povrnila, sedaj pa gre ves strošek prevoza iz občinskega proračuna. Podatki so pokazali, da bi v vsem šolskem letu prihranili le 700.000 SIT, če bi vozili le učence do 4. razreda in tiste, ki so do šole oddaljeni več kot štiri kilometre. Zato so občinski svetniki sklenili, da bodo prevoze ohranili v enakem obsegu.

NADOMESTILA ZA STAVBNO ZEMLJIŠČE

VIDEM-DOBREPOLJE - V bodoče bodo tudi v občini Dobrepolje plačevali nadomesnila za stavbu zemljišča. Geodetska uprava bo s podjetjem Krim, ki je določeno za izvajalca, pripravila evidence in osnutek programa, ki ga bo moral potrditi občinski svet. Zbiranje sredstev se bo začelo predvidoma s 1. januarjem 2001, ko bo potekel občinski samoprisev.

REVJA PEVSKIH ZBOROV

VELIKE LAŠČE - V petek, 6. junija, se bo v gradu Turjak odvijala peta jubilejna Občinska revija pevskih zborov, ki jo organizira KUD Marij Kogoj, začetek bo ob 19. uri in trideset minut. Nastopilo bo osem pevskih zborov iz Velikih Lašč in 2 do 3 gostjujoči zbori. Po reviji bo družabno srečanje, na katerem bodo nastopili Alberto Gregorič in Duo Jože in Sonja.

Tudi otroški dodatki kažejo na revščino

Na Kočevskem bo letos otroške dodatke prejemalo 26 otrok več kot lani - Kar 11 odstotkov najvišje možne - Le 13-im zavrnili vlogo zaradi prevelikih dohodkov

KOČEVJE - Po podatkih kočevske socialne službe bo na območju upravne enote Kočevje letos prejemo otroški dodatek 26 otrok več kot lani. Ob tem, da je kar 27 odstotkov otrok, ki so od 1. maja naprej upravičeni do najvišjih otroških dodatkov, ker sodijo v družine z najnižjimi dohodki, je po mnenju vodje socialne službe Danice Fegić tudi večje število otrok, ki bodo otroški dodatek prejemali, v dobrini meri odzra padanja dohodkov in vse večje revščino na Kočevskem.

Skupno bo otroški dodatek letos prejemo 4.040 otrok oziroma 2.457 upravičencev. Da je 14 odstotkov vseh otrok iz družin, ki dosegajo od 95.280 do 171.513 tolarjev brutto na družinskega člena, kar jih pri upravičenosti do otroškega dodatka uvršča v najvišji dohodkovni razred in pomeni, da gre za bolje situirane družine, je podatek, ki je v odstotnosti podatkov za primerjavo, po oceni Fegičeve, lahko primerljiv z drugimi občinami. Drugače pa je, kot meni, ko gre za najvišje otroške dodatke. "Glede na dohodkovni pogoj, ki ga predpisuje zakon o družinskih prejemkih, je po naši oceni zelo velik odstotek otrok, ki v skladu z zakonom prejemo najvišje otroške dodatke," pravi.

TISKARSKA DELAVNICA

VELIKE LAŠČE - V nedeljo, 11. junija, bo na Trubarjevi domačiji na Rašici potekala pisarska, knjigoveška in tiskarska delavnica, ki se bo začela ob 10. uri in končala predvidoma ob 17. uri. Delavnico bo vodila Metka Starič iz društva Parnas, sodeloval pa bo tudi mojster Janez iz Žirovnice.

Priporočitev k Slovenski zadružni kmetijski banki

KOČEVJE - Po predlogu dnevnega reda naj bi delničarji Hranilnice in posojilnice kmetijsko-gospodarske pokrajine Kočevske, konec junija med ostalim sklepali tudi o pridružitvi te družbi k Slovenski zadružni kmetijski banki.

Hranilnica in posojilnica Kočevske je bila ustanovljena leta 1990 kot naslednica Interne banke SOZD GK (gospodarstva in kmetijstva) Kočevje, od katere je prevzela vse posle in zaposlene. Hranilnica je svojo organizacijo, kapital in obseg poslovanja prvič uskladila z določbami Zakona o bankah in hranilnicah v letu 1992. Dve leti po tem je uspešno izvedla dokapitalizacijo in se v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah preoblikovala v delniško družbo. Z dovoljenjem Banke Slovenije je Hranilnica in posojilnica Kočevske opravljala dejavnost na območju celotne države Slovenije. Bila je tudi ustanoviteljica podjetja Last in posest, katerega osnovna dejavnost je, izvajanje prometa z nepremičninami in opravljanje računovodskega storitev. Kapitalska sibnost kočevsko-ribniškega območja je vplivala, da so v tej družbi širili dejavnost tudi na druga področja. Če bo prišlo do združitve s priporočijo, bo ta enota poslovala v okviru nove bančne družbe.

- vd

Oba zavoda ustvarjata presezek prihodkov nad odhodnik, kar, ne da bi ovijali v vato, pomeni dobiček. Čeprav gre zato v bistvu za profitni ustanovi, je lekarna javni zavod in je kot takšna po zakonu o javnih zavodih posreden uporabnik občinskega proračuna, medtem ko so ljudsko univerzo morali uvrstiti na seznam uporabnikov po zakonu o vzgoji in izobraževanju, saj izvaja osnovno šolo za odrasle. Ker bo, kot je povedala v zagovor ljudski univerzo s tem še dodatno financiralo, vendar ne nekoliko prevelik. Da bi ob tem kdo pohvalil ljudsko univerzo, ki s prizadovljeno in iznajdljivo zaposlenih ustvarja dobiček, ki ga že leta vlagajo v posodobitev prostorov in opreme, tako da je danes z multimedijsko učilnico Ljudska univerza Kočevje med najbolj oprenjenimi v državi, nikomur od navzočih svetnikov ni prišlo

ma oba roditelja brez dela in se preživljajo s priložnostnimi deli ter prejemajo denarni dodatek, prav tako pa tudi za družine z več otroki in najnižjimi dohodki iz delovnega razmerja obeh roditeljev," je povedala Fegićeva. Svoje k temu prispeva tudi številna romska populacija, saj so Romi, za katere ocenjujejo, da jih je na Kočevskem okoli 400, praviloma brez dohodka. Vendar pa v prid ocene, da tudi otroški dodatki kažejo na vse večjo revščino na Kočevskem, govori tudi podatek, da je bilo v mesecu maju na območju kočevske upravne enote do denarnega dodatka upravičenih 453 ljudi. Če upravičencem pristejemo še družinske člane, to pomeni, da živi na Kočevskem pod prago revščine od 1.600 do 2.000 ljudi. Ob tem pa je zanimiv tudi podatek, da je bilo (sam!) 13 vlagateljev, ki so presegli najvišji dohodkovni razred, zato tudi do najnižjega otroškega dodatka, ki znaša za prvega otroka 2.800, za drugega 3.888 ter za tretjega in vsakega naslednjega 4.968 tolarjev, niso upravičeni.

M. LESKOVŠEK-SVETE

"S PESMIJO NA POČITNICE" - Pri brunarici v Dolgi vasi je v petek popoldan potekalo 2. srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov "S pesmijo na počitnice". Srečanje je organizirala kočevska območna izpostava Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti, udeležili pa so se ga: predšolski pevski zborček iz vrtca Ostržek pod vodstvom zborovodkinje Helene Koléto (na posnetku), pevski zbor učencev OŠ Ljuba Šerčerja z zborovodkinjo Vero Stojanovič, otroški zbor OŠ Stara Cerkev, ki ga vodi Matrin Lumbar, otroški zbor OŠ Ob Rinži z zborovodkinjo Slavko Janša ter mladinski pevski zbor OŠ Zbora odpolancev pod vodstvom zborovodkinje Barbare Štimec. (M. L.-S.)

Samo pohvaliti ne!

Vsem v Kočevju je razumljivo, da so vse šole, vrtci in zdravstveni dom porabniki proračunskega denarja občine. Razumljivo jim je tudi, da sta med posrednimi uporabniki proračuna tudi muzej in knjižnica kot oba javna zavoda s področja kulture. Precej manj razumljivo pa jih je, da sta na seznamu neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna občine Kočevje, ki so ga kočevski občinski svetniki sprejeli v ponedeljek, med javnimi zavodi in drugimi izvajalcji javnih služb s področja zdravstva ter vzgoje in izobraževanja tudi lekarna in ljudska univerza.

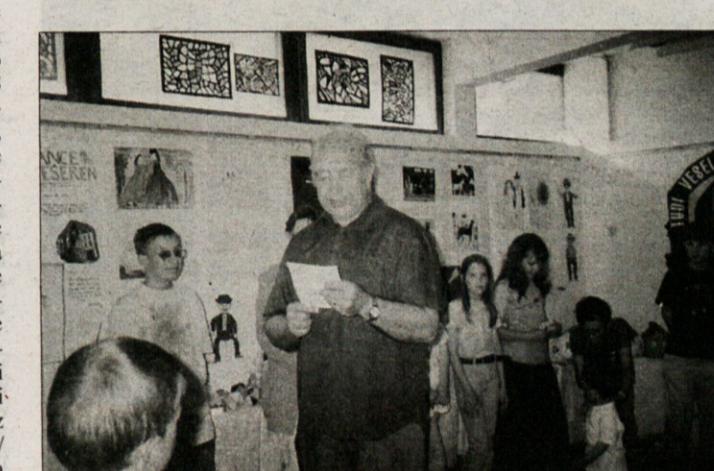
Oba zavoda ustvarjata presezek prihodkov nad odhodnik, kar, ne da bi ovijali v vato, pomeni dobiček. Čeprav gre zato v bistvu za profitni ustanovi, je lekarna javni zavod in je kot takšna po zakonu o javnih zavodih posreden uporabnik občinskega proračuna, medtem ko so ljudsko univerzo morali uvrstiti na seznam uporabnikov po zakonu o vzgoji in izobraževanju, saj izvaja osnovno šolo za odrasle. Ker bo, kot je povedala v zagovor ljudski univerzo s tem še dodatno financiralo, vendar ne nekoliko prevelik. Da bi ob tem kdo pohvalil ljudsko univerzo, ki s prizadovljeno in iznajdljivo zaposlenih ustvarja dobiček, ki ga že leta vlagajo v posodobitev prostorov in opreme, tako da je danes z multimedijsko učilnico Ljudska univerza Kočevje med najbolj oprenjenimi v državi, nikomur od navzočih svetnikov ni prišlo

Za počasno gradnjo kriva nesposobnost!

OŠ Ob Rinži je proslavila dan šole - Uspešni kljub slabim pogojem za delo - Kritično o izgradnji nove šole v Mestnem logu

KOČEVJE - OŠ Ob Rinži je v petek praznovala svoj praznik. V ta namen so pripravili v podružnični šoli v Livoldu predstavitev dejavnosti učencev v projektu Mala šola ekologije, v Likovnem salonu so odprli razstavo izdelkov in dosežkov učencev v letošnjem šolskem letu, prireditve v počastitev dneva šole pa so sklenili v večernih urah v Šeškovem domu z javno prireditvijo "Kako čas teče".

"Resna ovira našemu delu so najtežji pogoji organizacije in izvajanja pouka v državi," je ob otvoritvi razstave v Likovnem salonu povedal ravnatelj šole Peter Šobar. Šolo letos obiskuje 524 otrok na centralni šoli v Kočevju ter 69 na podružnični šoli v Livoldu in 57 v Kočevski Reki. "Smo med samo še tretmi odstotki osovoških otrok, ki imajo pouk v izmenah in edini, ki nimamo svojih prostorov in imamo turnus," je povedal Šobar. Dodal je, da se zato ne morejo pripravljati na novo devetletno šolo, ob tem pa je poudaril, da se prepočasi rešuje prostorska stiska obeh kočevskim mestnim osovoškim šol. Da gradijo novo osovoško šolo v Mestnem logu posledica objektivnih ovir in težav. Ker je gradnja šole že od februarja ustavljena, je izrazil bojanjen, da šola ne bo zgrajena do prehoda na devetletko niti v primeru, če bi državni zbor sprejel predlog, da pričetek devetletke pomaknili iz leta 2002/2003 v šolsko leto 2003/2004. Kako bo v primeru, da šola ne bo zgrajena, potekal pouk devetletke v Kočevju pa, kot je dejal, nihče ne ve, saj je pogoj začetna enoimenski pouk, ki ga lahko obe mestni šoli zagotovita le s predobitvijo novih prostorov oziroma izgradnjo nove šole.

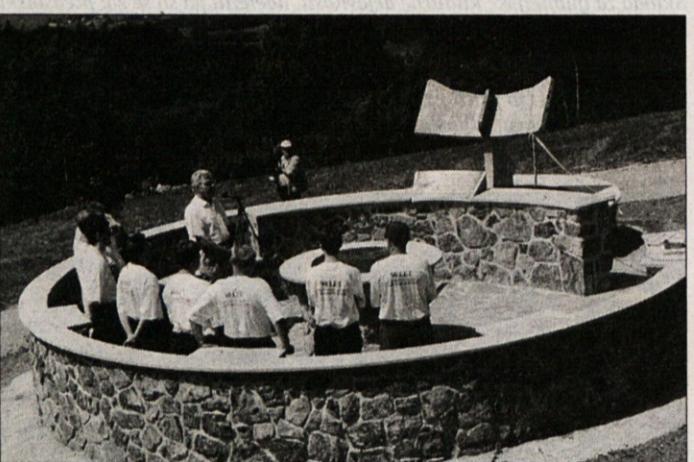
DAN ŠOLE - Učenci in učitelji OŠ Ob Rinži so ob dnevu šole med drugim pričetek devetletke izdelkov in dosežkov učencev v letošnjem šolskem letu. Del, ki so jih ustvarili učenci v okviru rednih ali obšolskih dejavnosti, predstavili učenci, nekaj besed o šoli in njenem delu pa je številni navzočim namenil tudi ravnatelj šole Peter Šobar. (Foto: M. L.-S.)

KVALIFIKACIJE ZA EVROPSKO PRVENSTVO - V Domu telesne kulture v Kočevju so v nedeljo potekale kvalifikacije za letošnje evropsko prvenstvo mažoret. Poleg mažoretne plesne skupine delavške godbe iz Kočevja so se za odhod v Dubrovnik, kjer bo oktobra potekalo že 5. evropsko prvenstvo, potegovalo še članke mažoretne skupine godbe iz Cerknica in ansambla mažoret iz Ljubljane. V kategorijah posameznik, duetov in skupin se je skupno pomerilo okoli 80 mažoret. Tričlanska komisija mednarodnih sodnikov, ki je nastope ocenjevala po mednarodnih pravilih NBTA, je ocenila, da so vse nastopajoče razen male skupine iz Kočevja v kategoriji B junior pokazale 70 odstotkov potrebnega znanja, s čimer so izpolnile pogoje za nastop na evropskem prvenstvu. (Foto: M. L.-S.)

LETOS MORDA DVA TABORA - Ob prazniku KS Mirna je vrata odprti tudi mirnski grad, dr. Marko Marin (levo) pa je obiskovalcem pokazal, kaj vse je v minulih letih zrastlo iz ruševin, in jim razkril tudi svoje bodoče načrte z njim. (Foto: B. D. G.)

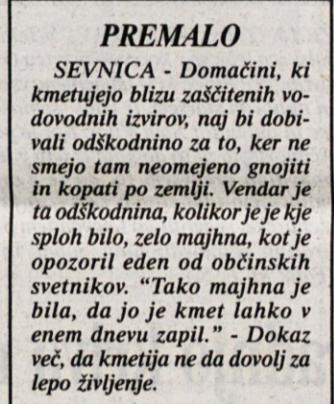

SONČNA URA NA VRHTREBNJEM - Sonce in jelo vreme je tokrat lepo pomagalo Trebnjem, ki so pretkeli nedeljo na Vrhtrenju ponovno priredili otvoritev obeležij 15. poldnevnika in tokrat uspešno predstavili še sončno uro. 15. poldnevnik, ki je pomemben za določitev zemljepisne dolžine in merjenje časa, poteka čez Trebnje. Na Vrhtrebnju so ga obeležili s kamnitom mizo z bronastim reliefom Slovenije ter s sončno uro, ob regionalni cesti pri Trebnjem pa še z informativno tablo in digitalnim displejem, ki kaže točen srednjeevropski čas.

Pet zlatih za šentruperške zgodovinarje

Uspeh mentorice prof. Mire Brezovar in njenih učencev

ŠENTRUPERT - "Mesec maj je zlat za našo mentorico prof. Miro Brezovarjevo. Pred tednom dni je zvedela, da je njena zgodovinska naloga "Kako so nekdaj živelj" ocenjena z zlatim priznanjem. To organizira Zveza priateljev mladine. Posebno radošten dan pa je bil prav danes, 19. maja, ko smo dobili sporočilo, da je vseh njenih pet učencev, ki so tekmivali v Šentjerneju, nagrenih z zlatim priznanjem. Človek včasih kar ne more verjeti, ampak to je bil resnično rezultat temeljitega dela in spoznanja, da je učence naučila samostojno učiti se; hkrati pa so vsi med seboj povezani, da drug drugega dopolnjujejo in ne skrivajo znanja pred drugim. To je vrednota, ki je včasih celo več vredna kot samo zlato priznanje! Razumljivo je, da je med temi petimi ponovno Andreja Udovč, pridružila pa so se še Mateja Ramovš in Maja Bartolj iz 7. razreda, in 8. razreda pa Tomaž Bartolj in Teja Brezovar," nam je povedal ravnatelj osnovne šole dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu prof. Jože Zupan.

PREMALO

SEVNICA - Domačini, ki kmetujejo blizu zaščitenih vodovodnih izvirov, naj bi dobiti odškodnino za to, ker ne smejo tam neomejeno gnojiti in kopati po zemlji. Vendar je ta odškodnina, kolikor je kje sploh bilo, zelo majhna, kot je opozoril eden od občinskih svetnikov. "Tako majhna je bila, da jo je kmet lahko v enem dnevu zapil." - Dokaz več, da kmetija ne da dovolj za lepo življenje.

HITREJE DO HE NA SAVI
SEVNICA - Posavski župani in poslanci v državnem zboru ter člani strokovne skupine Posavja za izgradnjo HE na spodnjem Savi so se ponovno pogovarjali o predlogu zakona o pogojih koncesije za izkorisčanje energetskega potenciala spodnje Save, ki ga bo po hitrem postopku obravnaval državni zbor. Skupaj so izoblikovali stališče do nekaterih pobud, ki naj bi jih v obliki amandmajev vložili poslanci. Predlagatelji se bodo s strokovnimi službami državnega zabora posvetovali o vključitvi amandmajev v predlog zakona, saj je Posavje vložilo veliko napora, da bi se država dokončno izrekla okrog načrtovane gradnje, da načrti postanejo realnost.

KOLESARSKA DIRKA VZPON NA OSREDEK

ŠENTJANŽ - V nedeljo ob 10.15. ur bodo odpeljali na pot udeleženci kolesarske dirke Vzpon na Osredek. Dirko letos že tretjič pripravlja organizacijski odbor Osredek pri Turističnem društvu Šentjanž. Organizatorji priporočajo predhodne prijave na tel. (0608)84-333, tekmvalci pa se bodo lahko prijavili tudi na dan prireditve najpozneje pol ure pred začetkom vojnje. Kolesarjem Vzpona na Osredek bodo podelili več različnih nagrad. Tekmvalci bodo vozili z avtobusne postaje v Šentjanžu proti Kalu do križišča za Osredek in imeli cilj pri cerkvi na Osredku.

DOBILI LE DESETINO SEZONCEV

SEVNICA - Klub temu da je tukajšnja območna služba republiškega zavoda za zaposlovanje v dosedanja prizadevanja, da bi zagotovila dovolj sezonskih delavcev za dela v kmetijstvu, vključila tudi sosedne območne službe v Novem mestu, Celju in Zasavju, so uspeli z brezposelnimi kriti le desetino potreb po sezonicah. Glavna sezona obiranja sadja je še pred nami in možnosti za zasluge bodisi preko javnih del ali pogodbenega dela bo še veliko. Zato ponovno vabijo zainteresirane, naj se zglašijo na uradih za delo v občinah stalnega bivališča.

Ob prazniku živo tudi na gradu

Na Mirni je bilo te dni prej živahnio kot mirno, saj so ob prazniku krajevne skupnosti 6. juniju pripravili vrsto prireditev - Odprta vrata na mirnskem gradu

MIRNA - Dogodki ob krajevnem prazniku so se vrstili od petka do torka in se bodo zaključili jutri zvečer, ko bo v domu Partizan na Mirni gledališka predstava. Osrednja prireditev ob krajevnem prazniku je bila gasilska, saj so v soboto prevzeli novo kombinirano vozilo.

Za mlade so poskrbeli s petkovim koncertom glasbenih skupin in s sobotnim turnirjem v malem nogometu. V šoli so odprli likovno razstavo in razstavo o ribištvu, medtem ko so lovci LD Mirna na lovskem strelšču pri koči pripravili dolenjsko prvenstvo v streljanju na glinaste golobe. V torek zvečer je bil še koncert domačega ženskega pevskega zborja.

V soboto in nedeljo je dr. Marko Marin odprl tudi vrata gradu na Mirni, sprejemal obiskovalce in jim pokazal doslej opravljena dela. Kot nam je dejal v nedeljo, ga je obisk prezenet, saj so se oglasili mnogi prebivalci okoliških

vasi, taki, ki pogosto hodijo mimo, pa vendar ne vedo, kaj se dogaja za zidovi. Med drugim je grad v teh dneh obiskal tudi trebanjski župan s soprogo in vodstvo domače krajevne skupnosti.

"Krmelj 2000"

4. orientacijska vožnja starodobnikov v soboto, 10. junija

KRMELJ - V soboto, 10. junija, ob 11. uri bo iz Krmelja krenil na 4. orientacijsko vožnjo za starodobna vozila (lov na lisico) Krmelj 2000 prvi tekmovalec. Na približno 74 km dolgi trasi naj bi okrog 100 tekmovalcev porabilo za vožnjo mimo 10 kontrolnih točk (Kamenško, Šentjanž Veliki Cernik, Šentupert, kjer bo cilj 1. etape, Prelesje, Mokronog, Zbure, Škocjan, Žloganje, kjer bo cilj 2. etape, Malkovec) okrog 5 ur. Organizator - klub C.M.O.C. (Klub lastnikov in ljubiteljev klasičnih motociklov), ki ga vodi v Ljubljani udobljeni Krmeljan Bogdan Jerič, bo družno s krajevno skupnostjo Krmelj in domaćini poskrbel za pestro dogajanje na startu in cilju na športnem centru v Krmelju. Pred orientacijsko vožnjo mora vsak tekmovalec s svojim starodobnikom opraviti še spremnostno preizkušnjo in preizkus zavor. Tekmovalec, ki bo na cilju našel skriti predmet, bo bozato nagrajen.

Rezultate bodo razglasili v velikem prireditvenem šotoru, nakar bo zabava. Tekmovalci bodo v štirih kategorijah: motocikli do letnika 1968, motocikli z bočno prikolico do letnika 1968, avtomobili do letnika 1974 in terenski vojaški avtomobili Jeep do letnika 1951. Slednji se bodo pomerili v nedeljo, 11. junija, ob 10. uri v Krmelju v vlečenju vrvi. To, v tujini vedno zelo privlačno tekmovanje bodo tako prvič pripravili tudi v Sloveniji. Zatem bo v Krmelju še spremnostno tekmovanje starodobnih traktorjev, popoldne pa tekmovanje v kmečkih igrah. Vrli domačini bodo na vseh kontrolnih točkah poskrbeli za razne družabnosti in pogostitev več tisoč obiskovalcev.

P. P.

OBRAMBNI NASIP PRED POPLAVAMI

SEVNICA - Pri županu občine Kristijanu Jancu so se sestali predstavniki Uprave za varstvo narave Novo mesto, predstavniki Upravne enote Sevnica in podjetja Tanin Sevnica. Pogovarjali so se o izgradnji obrambnega nasipa pred visokimi vodami pri Taninu. Za izvedbo projekta so odobrene državna finančna sredstva, vse pa se bodo potrudili, da bodo tudi upravni postopki za pridobivanje dovoljenj potekali kar najhitrejše, da bodo dela lahko kmalu pričeli.

P. P.

"Rad bi, da bi se vsem objekt priljubil, kajti še vedno se dogaja, da nekateri nimajo pravega odnosa do njega in menijo, da kar je grajsko, je od vseh," je dejal dr. Marin. Povedal je še, da je bil turistični nagelj, ki so ga prejeli letos, zelo odmeven, zato skupaj s preko 400 članu društva Speča lepotica, ki si prizadeva za obnovo gradu, upa, da bo zdaj šlo lažje.

Za to poletje so si naložili veliko dela, saj bodo nadaljevali z zidavo in obnovo obokov, do jeseni pa bi morali nujno priskrbeti tudi provizorično streho nad palacijem.

Letošnje poletje se bosta na gradu morda zvrstila celo dva mednarodna študentska tabora, sicer pa skupina študentov dela na gradu vsak konec tedna. Minuli konec tedna se je kot že nekajkrat prej po gradu z orodjem motala skupina osnovnošolskih fantov, morda bodoči društveni podmladki.

Grad Mirna postopoma raste iz ruševin že od leta 1962 in odtlej ni le mrtev spomenik. Če se bo nekoč še napolnil z vsebinom, kakršno načrtuje dr. Marin, ki na gradu vidi prostor za tabore in prireditve, kulturni center, morda grajsko knjižnico, galerijo s stalno ali občasnou razstavo ali apartma za mirno umsko delo, pa niti malo ne bo mrtev.

B. D. G.

LISCA ZA POSLOVNI CENTER

SEVNICA - Župan Kristijan Janc se je s predstavniki investitorja za izgradnjo Poslovnega centra s tržnico v Sevnici pogovarjal z direktorjem Lisce Viljemom Glasom glede nadaljnji aktivnosti in vključevanja družbe Liscice v projekt centra, saj je po idejni zasnovi možna vključitev dela prostorov te družbe v skupne poslovne površine. Pogovarjali so se tudi o usklajenemu nastopu pri pridobivanju vseh potrebnih dovoljenj in soglasij ter sodelovanju pri izdelavi projekta in načrtovanju investicije.

KANALIZACIJA RIBNIKI - ZAJČJA GORA

SEVNICA - Občina je pridobila projekt za kanalizacijo odsek Ribnik - Zajčja Gora, saj je odvodnjavanje meteornih in drugih vod s tega področja zelo zahtevno, ker obstaja nevarnost plazjenja tal. Vrednost izvedbe je okrog 30 milijonov tolarjev. Ker se lahko na kanalizacijo priključi malo gospodinjstev, se je sevnški župan Kristijan Janc s predstavniki krajanov, Komunale in krajevne skupnosti Sevnica dogovoril, da bo vsaj 1. faza projekta predmet proračuna za naslednje leto.

ŠENTRUPERŠKE SLIKANICE

LJUBLJANA - Ob razstavi Bologna po Bologni se na otroškem oddelku ljubljanskega Konzorcija predstavlja tudi 107 sliknic iz kar znamenite zbirke osnovne šole dr. Pavla Lunačka iz Sentruperta "Slovenske slikanice za otroke sveta".

Trebanjske iveri

PÖZRTVOVALNI - Minuli konec tedna je bil za nekatero prebivalce doline Mirne in Temenice precej naporen. Ni jih malo, ki precej dajo na ugled svojega kraja, zato jim ni žal ne časa ne denarja in ne napora, da bi kaj prispevali k večjemu uspehu lokalnih prireditvev. Če gre pri tem za veselice, je še toliko bolje.

PODVIGI - Gasilska veselica je bila v soboto na Mirni, kjer so praznovali svoj krajevni praznik, sicer pa sta mnoge privabili tudi cvičkarji v Šentupertu in na Catežu pod Zaplazom. Naslednji dan, v nedeljo, so nekateri celo zmogli še dodaten napor in se pes povzpeli izpred motela pri Trebenjih na Vrhtrebnje.

NAJMLAJŠI - Najmlajši udeleženec pohoda in nato tudi slavnostne prireditve pri obeležju 15. poldnevnika je bil gotovo najmlajši otrok iz družine Francija Bačarja, direktorja območne geodetske uprave v Novem mestu. Znakov utrujenosti ni kazal, saj ga je očka na hrib prinesel v naročju. Kljub vsemu je po vponu mirno zadremal v senki in se ni menil za očetov govor niti za priznanje, ki ga je prejel v imenu geodetov za dobro opravljeno delo pri postavitvi obeležij polnovevna.

BREZ ZAMUD - Zdaj, ko imajo v Trebnjem digitalno uro, ki kaže čisto čisto natančen srednjeevropski čas in ko so na Vrhtrebnjem postavili še sončno obliko merjenja časa, lahko pričakujemo, da v tej občini ne bo več zamud.

PGD ŠTATENBERK PREHODNI POKAL

PONIKVE - PGD Ponikve, ki letos praznuje 90-letnico je bilo preteklo nedeljo gostitelj letošnjega občinskega gasilskega tekmovanja članov, članic in veteranov, ki ga vsako leto prireja Gasilska zveza Trebnje. Tekmovalo je 31 ekip. Med 14 ekipami članov kategorije A so prvo mesto dosegli člani PGD Štatenberk, ki so hrkati osvojili tudi prehodni pokal Gasilske zveze Trebnje. Za štatenberškim gasilcem se uvrstili Trebanjci in Mokronožani. Med petimi ekipami članov kategorije B so se na prva tri mesta uvrstile ekipa PGD Velika Strmica, Repče in Vrhe. Med sedmimi ekipami članic je spet prednjaci PGD Štatenberk nad PGD Volje Njive in Trebnje. Pri veteranih pa so se najbolje odrezali Trebanjci, sledili so jim Mirnčani in Mokronožani. Tekmovanje so podprli občina Trebnje, Trimo, zavarovalnica Tilia iz Novega mesta in Tesnila TIT, d.d., iz Velike Loke.

Sevnški paberki

SOBA - Sejna soba sevnškega občinskega sveta tudi v vročih poletnih dneh ostaja verjetno ena najboljših, če ne najboljša občinska sejna soba v Posavju. Če se v sosednjih občinah svetniki kujojo v vročih prostorih, imajo sevnški boljše delovne možnosti. Sevnška sejna soba je na gradu, tu pa je hlad. V njej se imajo kar dobro. Razpravljajo in sklepajo hitro, prepričajo se malo, zato so še zmeraj rekorderji v tem, da so sevnške seje občinskega sveta najkrajše v Posavju. Zgolj zaradi seje sobe??

SEJE - Sevnški občinski svet doseže še en rekord, in sicer ta, da sevnški župan v seji razpravlja vsaj toliko kot župana krške in brežiske občine skupaj.

GREHI NA METRE - Nisem ovaduh, zato ne bom povedal, kateri so. Poglejte si sami. V tem smislu je svetnik Franci Pipan na zadnji seji opozoril občinsko oblast, da nekateri domačini plačajo nekdo drug. Kdo naj bi bil ta, je na seji najkrajše predlagal eden od svetnikov, ko je rekel: "Če je treba varovati območje, to pomeni za domačine zmanjšanje lastnine. Če je izpad lastnine, je treba zanj nadomestilo. V našem primeru nadomestilo da uporabnik vode." K sreči se Sevnica ne upira takim rešitvam, vsaj doslej se ni. Ko je z odlokom zaščitila na svojem območju rastišče redke rastline, je napisala v odlok, da prikrajšanim kmetom pripada nadomestilo za izpad dohodka. M. L.

Ob čisti vodi ni igric z zvarki

Sevnška občina pripravlja odlok o zaščiti in zavarovanju vodnega vira z vrtino pri Krmelju - Kmetom bodo povedali, česa ne smejo delati - Nadomestilo, če ne bo pridelka

SEVNICA - Z vodovodi, ki oskrbujejo le eno vas ali komaj nekaj krajev, je težava, to kažejo primeri širom dežele. Mnogi od teh izvirov so take vrste, da jim umazanija lahko pride do živega. V strahu pred onesnaženjem lokalnega vodovoda v krajevni skupnosti Krmelj sevnška občina pripravlja odlok o zaščiti in zavarovanju vodnega vira z vrtino pri Krmelju v dolini Glaviškega potoka.

Če znate streljati, bo manj škode

Na Trški gori nad Krškim obeležili 50-letnico lovskega strelstva v Posavju in 20-letnico ligaškega sistema - Na Trški gori prvo strelišče - Pokal Jožeta Jurečiča

KRŠKO - "Najprej se moramo streljati na nežive cilje, šele potem smemo pomeriti na živo divjad." To je očitno bilo vodilo lovcom, združenim pod zastavo Lovske zveze Posavja, ko so delali lovsko športno strelišče med Savo, Krko in Sotlo. Lovsko športno strelstvo se tu razvija že 50 let, kar so proslavili 3. junija s proslavo na Trški gori nad Krškim, ko so obeležili tudi 20-letnico strelskega ligaškega tekmovanja sistema. Obletnici sta našli mesto med prireditvami ob prazniku občine Krško.

NAPORNO - Število prireditev ob prazniku občine Krško je dal župan Franc Bogovič kar krepko oklesti. Vseeno jih je več kot 10 in to je kar naporno. Tako za župana, kot za njegovo ekipo. Tudi za Bernardo Žarn, ki povezuje ne le spored na slovenski televiziji, ampak tudi program na večini prireditev v praznično razpoloženi krški občini in si tako nekolikanj povravlja osebni študentski proračun.

STRELSTVO - Rudi Mlinarič se spozna dobro ne le na finance v nuklearki, ampak tudi na golobe. Za zdaj jih sicer še ne redi, zato pa zelo dobro strelja nanje. - Nämreč na glinaste.

Novo v Brežicah

KJE JE MEJA? - Brežički lovci še zmeraj ne vedo, ali smo jo nihovih hrvaških lovskih kolegov in krmiti na desni strani Sotle ali samo na lev. Kako je z mejo, je nejasno toliko bolj zaradi opozorilne table ob reki Sotli. To table so pristojni postavili tako nejasno, da pri neponučenem obiskovalcu zbuja vprašanje, ali se hrvaško ozemlje mogoče ne konča v brežičkem mestnem središču ali celo še bolj zahodno v notranosti Slovenije.

VELIKOST - Nekateri pravijo, da je brežičko krožno križišče premajhno, da bi tam lahko nemoteno vozili daljši avtomobili. Menda je dal velikost krožišča preveriti sam župan, ki je osebno gledal, kako se tam da voziti, npr. z avtobusi. Ugotovitev: krožišče ni premajhno. Sicer bodo Brežicam kmalu zgradili vsaj še eno takrišče, pa naj ga merijo po najdaljšem!

NASKOKI - Grad v Brežicah, kjer je Posavski muzej Brežice, je v preteklosti uspešno kljuboval naskokom na svoja obzidja. Kako neosvoljiva trdnjava bo grad v bodoče, zanima predvsem tiste domačine, ki natančneje spremljajo zakulisne priprave imen za bodočega novega prvega moža Posavskega muzeja. Baje grad, se pravi muzej, utrije predvsem okope zoper naskoke s skrajne leve.

STROJNI KROŽEK O POMOČI KMETOM - BREŽICE - Ker je na kmetijah poleti ali drugače pogosto primajkuje pridnih rok, so se v strojnem krožku Posavja razmišljajo o pomoci kmetom. Tisti, ki se oglašajo, predlagajo, da bi v strojnem krožku pomagali kmetom ob morebitnih devlovnih nesrečah, v bolezni in med dopusti.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 19. maja do 2. junija so v brežički bolnišnici rodile: Martina Grmšek iz Krškega - Timoteja, Matejka Golobič iz Bučke - Klementino, Kristika Denžič iz Dedenje vasi - Saro, Margareta Lešnik iz Brežic - Sašo, Suzana Vranetič iz Župeleva - Anjo, Mateja Jokan iz Brezine - Galo, Mojca Banič iz Pristave - Ivo, Jožica Mohor iz Brežic - Anejka, Brigitka Bučar iz Dečnih sel - Tilna, Nuška Kordič iz Dol. Pirošice - Ano, Fahrija Zajmi iz Krškega - Genito, Jožefka Peifer iz Hrastja - Nejca, Rebeka Gašparin iz Črnca - Primoža, Renata Travnikar iz Brežic - Ano, Ana Netahly z Viher - Nejo.

Cestitamo!

LIPA - Lipa velikanka na Bizeljskem zdaj, ko je ozelenela, ni prijazna do strehe pod seboj nič bolj kot pred meseci, ko je bila brez listov. Kako je v posameznih letnih časih videti krošnja, je za prebivalce najbliže hiše naravnost nepomembno. Več kot na lipov čaj in hlad domaćini mislijo na to, kdaj se bo na drevesu znova kaj odložilo in spet padlo na streho. Veje se lomijo v mejah zakona, saj je lipa spomenko zaščitena. (Foto: M. L.)

nadaljeval Jurečičeve delo v lovskem strelstvu. Iz take pretekle zagnanosti se je rodil tudi Pokal Jožeta Jurečiča, za katerega tekmujejo posavski strelec; tekmovanje je na tem območju najpomembnejše. Pokal so v trajno last prijeli strelec LD Videm.

Če kdo morda odmahne z roko, češ, čemu streljanje na glinaste golobe in vse to lovsko pokanje, mu vsekakor veljajo besede mag. Staneta Krajnca. Predsednik lovsko zveze Slovenije je na sobotni lovski slovesnosti na Trški gori rek: "Ce bodo lovci znali uporabljati orožje, bo manj zastreljene divjadi in manj škode tudi sicer."

M. L.

KONJSKE DIRKE

KRŠKO - Na hipodromu Brege pri Krškem bodo v nedeljo velike kasaške in galopske dirke. Prvič doslej bodo tu oboje dirke. Prireditev je na seznamu dogodkov ob prazniku krške občine.

Po Unescovem kvizu pripravljava Moder stol

OŠ Pišece predlaga barvanje stolov - Za prijateljstvo

PIŠECE - Mitja Osojnik, učenec 6. razreda OŠ Maksa Pleteršnika v Pišečah, se je kot predstavnik te šole udeležil 26. maja Unescovega kviza v Mariboru. Sodelovalo je 17 osnovnošolcev, in sicer iz šol Negova, Zreče, Frančke Celje, Rogaška Slatina, Jožeta Moškrča Ljubljana, Vincenza di Castro Piran, bratov Polančičev Maribor, Cirila Kosmača Piran, Kapela, Slovenj Gradec, Šmihel, 16. decembra Mojstrana, Pišece, Ledina Ljubljana, Apače, IV. OŠ Celje in Grize. Pišece so tekmovale v skupini petih zadnjih omenjenih šol. "Ponosen sem, da so šole iz naše skupine postale državne prvakinje," zagotavlja Mitja v pismu, kjer je opisal kviz in ki ga je poslal v uredništvo.

Kot pravi pišečki tekmovalec na kvizu, so tekmovalci postali pravi prijatelji, ki se bodo v na-

TISTA DVA NE BOSTA VEČ DOLGO

KRŠKO - Eden od novih časopisov v Posavju tako pridno zbirja novo bralstvo, zlasti naročnike, da pokliče ljudi tudi domov. Pred časom so iz tega časopisa poklicali nekoga v Brestanicu in ga vprašali, ali bi naročil njihov časopis. Rekel je: "Ne bom, imam že dva naročena." Tisti od časopisa so rekli, naj kar ima naročena dva, ampak da tista dva ne bosta več dolgo izhajala. On pa jim je odvrnil, da ni tako trdno prepričan, da bosta kmalu nehalo izhajati Delo in Dolenjski list. Katera "tista dva" so imeli v mislih oni od novega časopisa, potem niso povedali.

KMALU DODATNI PROSTORI ZA UPRAVNO ENOTO?

KRŠKO - Upravna enota Krško naj bi kmalu dobila dodatne prostore, in sicer v sedanjih pisarnah uprave za obrambo v Krškem. Ko bo imela na voljo nove prostore, naj bi upravna enota po navodah načelnika Antona Podgorška ponovila svoje delo. V bodoče naj bi se namreč organizala tako, da bodo občani pri urejanju upravnih postopkov kar največ vsega opravili na enem mestu.

M. L.

MAKEDONEC S PONAREJENIM POTNIM LISTOM

OBREŽJE - 1. junija se je 25-letni Makedonec I. A. na mejni kontroli izkazal z nacionalnim potnim listom, v katerem je imel nalepljen vizum Italije. Policist je ugotovil, da je ta ponarejen, zato je bila zoper I. A. podana kazenska ovadba.

KRŠKO IN AMATER DOBRA LOVCA NA LISICO

KRŠKO - Na odprttem prvenstvu radiokluba Proteus Postojna v radioamaterskem goniometriiranju - popularnem lovnu na lisico v Postojni sta sodelovala tudi radioklub Krško iz Krškega in sevniški radioklub Amater. V skupini juniorji je Peter Kerin (Krško) osvojil 3. mesto in njegov klubski kolega Damjan Božič 6. mesto. Med pionirji je Danilo Kunšek (Amater) dosegel 1. mesto, Rok Kerin (Radioklub Krško) 2., Luka Ločičnik (Amater) 3., Jaka Bernardič (Krško) 5. in Boštjan Perc (Amater) 6. mesto. V kategoriji starejših veteranov je bil Janez Kuselj (Krško) na 2. mestu. Pri ženskah je Cvetka Mavšar (Krško) dosegla 1. mesto.

Levo in desno

Udarstvo, prostovoljstvo

KRŠKO, BREŽICE - Vodvod so v letih 1969 - 1972 kranjci zgradili z veliko udarniškega dela. Sporočilo je vzeto iz daljše informacije o vodovodu na Velikem Trnu, ki jo lahko dobite v roke in berete v teh dneh.

Udarstvo torek. Upokojenci se ga spominjajo s solzami v očeh. Mladi ga ne omenjajo, ker je besedi potekel rok trajanja. Beseda udarništvo, ki se je v teh dneh spominjajo npr. na Velikem Trnu, ko se menijo o zgodbini tukajšnjega vodovoda, ni po zadnji modi.

Vendar je udarništvo danes še moderno in spet v zaletu. Pravijo mu prostovoljstvo. Je to, kaj ne?

Če je bilo prostovoljstvo, s kakšnim so pred 30 in več leti gradili vodovode, ceste, gasilske domove in še kaj, kot nezahteven lastovka, ki se zadovolji že s skromnim rojem mušic, je današnje prostovoljstvo kot velika ptica, ki jo je treba izdatno hraniti.

Če je prostovoljstvo, kot ptica, je pomembno, da uporablja obe krilji, da mahna na lev in na desn strani. Drugače ta ptica ne bo letela. Vsaj ne prav. Kako kaže naš čas?

M. LUZAR

IZ ROGOV IN GRL V ČAST STRELSTVU - Pri lovskem domu LD Krško na Trški gori so 50-letnico lovskega strelstva v Posavju in 20-letnico ligaškega sistema počastili tudi z nastopom pevcev in rogov. (Foto: M. L.)

Dobra zamenjava za studence

Otvoritev vodovoda na Velikem Trnu - Pitna voda 490 gospodinjstvom v hribovskih vaseh - Skoraj tri četrtine s krškim denarjem

VELIKI TRN - Ni naključje, da so med dogodke v časi praznika krške občine uvrstili tudi včerajšnjo otvoritev vodovodnega sistema Veliki Trn. Tukajšnji vodovod namreč zagotavlja pitno vodo 490 gospodinjstvom v hribovskih vaseh Veliki Trn, Mali Trn, Ardro, Smečice, Kalce, Kočno, Lepa vas, Gor, Lepa vas, Dol, Lepa vas, Ženje, Nemška vas, Nemška gora, Ivandol, Nova gora, Ravn in Pičana Gora. Med opazne krške dogodke lahko uvrščajo omenjeno otvoritev tudi po denarni stra-

ni, saj je kar okrog 70 odstotkov 125 milijonov vredne naložne plačala iz svojega proračuna občina Krško, medtem ko je država zmogla plačati okrog 30 odstotkov denarja za trnski vodovod.

Z sedanjim vodovodom na Velikem Trnu je bilo odločilno vrtanje v dolini potoka Štegina pred zaselkom Arto leta 1987. Pri vrtini so zgradili črpališče in pozneje še vodohran na Velikem Trnu, tako da bo zadost vode za nemoteno oskrbo ljudi v prej omenjenih vaseh.

Prebivalci KS Veliki Trn so ob koncu 60. let z veliko udarniškega dela zgradili vodovod. Vsa zemeljska dela so opravili ročno. Za takrat zgrajeni vodovod so uporabili tukajšnje studence. Z leti se je poraba zdrave pitne vode povečala, toda izviri so precej oslabeli, verjetno zaradi potresa na Kozjanskem.

Vodovod na Velikem Trnu je zgradilo krško podjetje Kostak.

M. L.

USPEŠNI KRŠKI RADIOAMATERJI NA HRVAŠKEM

KRŠKO - Štiričlansko moštvo radiokluba Krško je doseglo lep uspeh na nedavnom odprttem prvenstvu Radiokluba Ludbreg na Hrvaskem, ki so se ga udeležili tekmovaleci iz Slovenije in Hrvaska. V športnotehnični disciplini "lov na lisico" so sodelovali radioamaterji obeh spolov in starostnih skupin. Krčanka Cvetka Mavšar je zmagalna v ženski konkurenči, med mlajšimi juniorji je drugo mesto osvojil Rok Kerin, 6. mesto pa sta dosegla: v kategoriji juniorjev Peter Kerin in Janez Kuselj med starejšimi veteranji. Radioklub Krško je v kategoriji radioklubov osvojil 3. mesto.

VSE MANJ
BRESTANICA - Napis na tabli ob cesti med Krškim in Brestanicom je obledel. Vidi se še tolko, da mimočodoči, če dobro pogleda, ugotovi, da gre za obvestilo, da je na brestaniškem gradu muzej izgnanstva. Napis bledijo, potem laže zbledi tudi spomin na izgnanstvo, mar ne?

Brežice razmišljajo o prihodnosti, ko mogoče ne bo več cvetela trgovina, kot je to zdaj - Trgovin v Slovenski vasi dovolj - Garažna hiša, ko se bo odselila komunala

BREŽICE - Brežice trenutno z veseljem gledajo na gnečo na tukajšnjih cestah in pred trgovinami. Zaradi gneče cvete kupčija, k čemur priomorejo predvsem hrvaški kupci. Kako bo v prihodnje, je vprašanje, ki si ga zastavlja kljub sedanjem dobrim časom.

Brežički župan Vlado Deržič priznava, da bodo Brežice mogoče v prihodnje še zaskrbljene, ker je zdaj razmerje med storitvenimi in proizvodnimi dejavnostmi v brežički občini štiri proti ena v korist storitvenih. "Tako razmerje nas utegne čez nekaj let izredno boleti, zlasti še, če ne bo več kupcev iz Hrvaške, predvsem iz Zagreba."

Zdi se, da v snovanju svoje bodoči podobe Brežice nekako se stopajo na trdna tla. "V Slovenski vasi zaključujemo gradnjo tamkajšnjih trgovin. Za nekaj hektarov, ki so še nepozidani, smo se že dogovorili z ministrstvom za obrambo, vendar mora to še podpisati minister za obrambo. Občina bo tam razvijala predvsem proizvodne dejavnosti, vendar proizvodno dejavnost na višji tehnološki ravni," pravi župan.

Kot napoveduje Deržič, v Brežice ne bodo pustili več nobenega trgovskega giganta. "Moram povedati, da so me pred nedavним obiskali predstavniki močne nemške trgovske verige, ki ima letno promet 95 milijard mark. Zelo jasno sem jim povedal, da v Brežicah ne bomo več razvijali trgovine. Prostor v poslovнем centru ob Cesti svobode bomo sicer še letos zapolnili, predvsem z majhimi butiki, mogoče fitness centri

STARODOBNI AVTOMOBILI - Zaman boste v teh dneh skušali najti na brežičkih cestah Dušana Žbogarja (na sliki s sinom) in katerega od njegovih avtomobilov - oldtajmerjev. Pred časom so bila njegova starodavna vozila na ogled, in ne samo v ta namen, pred Petrolovim motelom na Čatežu ob Savi. Belokranjec, ki živi na Škofljici, je svoje starodobne avtomobile posodil Sašu Podgoršku za njegove "Sladke sanje". Filmu s tem naslovom je brežički režiser dodal pridih hipievske dobe tudi s pomočjo starih Žbogarjevih fiatov (na sliki), kakršni so pred desetletji osvajali in vznemirjali srca tudi v Posavju. (Foto: M. L.)

SKEI SE PRIPRAVLJA NA SPLOŠNO STAVKO

LJUBLJANA - SKEI, Sindikat kovinske in elektroindustrije, je začel priprave na splošno stavko ter pozval Združenje delodajalcev in Gospodarsko zbornico Slovenije, naj prenehata zavlačevati na poganjih o kolektivni pogodbi za dejavnosti kovinskih materialov in livarn ter za kovinsko in elektroindustrijo.

PRIZNANJE NUMIPU IZ KRŠKEGA - Prejšnji torek so v Kostanjevici na Krki, kjer se je sestal upravični odbor območne gospodarske zbornice za Posavje, podelili tudi priznanje za gospodarske dosežke v regiji za lansko leto. Priznanje je družbi Numip iz Krškega in njenu direktorju Stanislavu Zorku (levo) izročil podpredsednik GZS Samo Gribar Milič (desno). (Foto: B. D. G.)

TRAJNOSTNI TURIZEM

Za spremembo drugačen koncept

Jutri bo v hotelu Krka v Novem mestu razvojni forum, ki so ga organizatorji posvetili trajnostnemu turizmu in integralnemu regionalnemu pristopu

NOVO MESTO - Med udeleženci foruma bodo med drugimi tudi minister za turizem Janko Razgoršek, predsednik GZS Jožko Čuk, direktor Nacionalne turistične organizacije Franci Križan, predsednik Turistične zveze Slovenije Marjan Rožič, več vrhunskih strokovnjakov iz Velike Britanije ter ambasador te države v Sloveniji David Lloyd.

Razvojni forum naj bi poskušal umestiti trajnostni turizem v programe slovenskega turizma in zakonske okvire. Poleg tega naj bi prikazal trend na tem področju v svetu, obravnaval trženje takega turizma ter spoznal projekt Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine kot pristop k trajnostnemu turizmu. Med udeležencami na forumu bodo predstavniki občinskih oddelkov za gospodarstvo in turizem, podjetniških centrov in razvojnih agencij, turističnih ustanov, zdravilišč, večjih turističnih agencij in drugi, ki so povezani s turizmom.

Novo mesto je prizorišče dogajanja predvsem zato, ker se ravno

POSLOVNI ODBOR NEK VODI UROŠ KORŽE

KRŠKO, LJUBLJANA - Vlada je pretekli teden imenovala nov poslovni odbor Jedrske elektrarne Krško, ki mu zdaj predseduje Uroš Korže, sicer tudi vodja slovenske pogajalske skupine za sklenitev meddržavne pogodbe s Hrvati. Novi član odbora so: dr. Robert Golob, državni sekretar za energetiko, Drago Fabjan, direktor Termoelektrarne Brestanica, in podjetnik Miran Stanko.

v dolenjski regiji uspešno razpletala vzorčni primer regionalnega projekta Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine, ki je takoj predvabilcem razkril, kje so potenciali slovenskega turizma, zdaj pa poskuša do tega spoznajti pripeljati še državo.

Kot pravi dr. Marko Koščak iz organizacijskega odbora, bodo udeležencem predstavili dolenjski turistični projekt, na sobotnem izletu po nekaterih točkah začrtane poti pa bodo povprašali tudi ljudi na terenu, ali jim je projekt

kaj prinesel. Lokalno partnerstvo, ki se je oblikovalo ob tem projektu, je prebilo občinske meje, saj se vanj s pogodbom vključuje 12 občin, hkrati pa so se podobnega projekta lotili še na Kočevskem in Notranjskem, kjer je na ta način povezanih 14 občin.

"Zdaj želimo dobiti nesporno podporo, da gre za enega od pomembnih konceptov razvoja slovenskega turizma, da ga vsi potencialni resorci podprejo in da dobimo temu primereno tudi denar. Zdaj se namreč naši projekti na razpisih ministrstva za turizem enačijo s programom ene občine. Če bi se regionalni projekti obravnavali drugače, bi to pospešilo razvoj regionalnega razvojnega centra."

Direktor Drobnič želi predvsem nadoknadičiti zamudo pri delu centra in uskladiti delovanje z že prej obstoječim lokalnim centrom (Razvojni center Brežice in Podjetniški center Krško) ter z drugimi, ki delujejo na področju razvoja regije. Razdelili si bodo delo in se dogovarjali za skupno nastopanje, saj na občinski ravni ne bo mogoče dobiti pomoči EU in niti državne, ki se bo tudi delila po enakih pravilih. Poudarja pa, da bo hitrih in opaznih rezultatov zelo malo, saj center dela za prihodnost, stroški pa so namenteni predvsem ustvarjanju boljšega okolja za poslovanje gospodarstva.

"Regije se morajo usposobiti za delovanje v novih razmerah in se hitreje prilagajati spremembam. Če tega ne bo, bodo pač priložnosti izkoristili tisti, ki bodo to znali. Pomembno je, da pritegne-

B. DUŠIČ GORNIK

Z JULIJEM ŠE POSAVJE

BREŽICE - Mercator Dolenjska je dobila februarja letos soglasje Urada za varstvo konkurenčnosti za prevzem družbe Posavje trgovina, d.d., ki se je aprila preoblikovala v d.o.o. Do skupščine Posavje, na kateri so 29. maja glasovali za pripovitev, je Mercator Dolenjska odkupil že 99,41 odst. lastniškega kapitala v družbi. Pričakujejo, da bo vpis v sodni register v juniju in da bo prenos poslovanja 30. junija. Mercator Dolenjska bo potem združeval dve maloprodajni območji: novomeško (s podobmočji na trebnjškem, novomeškem in belokranjskem območju) ter posavsko (s podobmočji Brežice, Krško, Sevnica).

B. DUŠIČ GORNIK

BO NAJVEČJI CENTER TUDI NAJCENEJŠI?

LJUBLJANA - V torek popoldne (v sredo pa za kupce) so na Rudniku v Ljubljani odprli prvi slovenski trgovski center francoskega združenja E. Leclerc, največji hipermarket v Sloveniji s preko 8.000 kv. metri prodajnih površin, 50 blagajnami, 300 zaposlenimi, 13 specializiranimi trgovinami in 1.300 parkirnimi mesti. V njem vsak dan pričakujejo okrog 10.000 nakupov in letno 14,5 milijarde tolarjev prometa.

Sindikalni protest

LJUBLJANA - Štiri sindikalne centrale (Zveza svobodnih sindikatov, Neodvisnost - KNSS, Konfederacija sindikatov Pergam in Konfederacija sindikatov 90) pripravljajo za sredo, 14. junija, protestno zborovanje, ki se bo pričelo ob 11. uri pred poslopjem Gospodarske zbornice Slovenije na Diničevi ulici v Ljubljani. K protestu pozivajo tudi druge sindikate (Neodvisni sindikati Slovenije so svojo udeležbo že potrdili).

Protest pripravljalno, ker so nezadovoljni s pogajanjem z delodajalcem o politiki plač za obdobje 1999-2001. Delodajalcem ne sprejemajo zahtev sindikatov, ki v prvi vrsti želijo, naj se odpravi razkorak med izhodiščnimi plačami in minimalno plačo v kolektivnih pogodbah dejavnosti. Pogajanja o teh spremembah naj se začnejo takoj, v času pogajanj in do sprejetja zakona o delovnih razmerjih pa naj delodajalci ne bi odpovedovali kolektivnih pogodb. Po zahtevah tokrat enotnih sindikatov naj bi se izhodiščne plače za 1. tarifni razred povečale za desetino.

IZTOK PLUT
Dolenjska borzoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

Kdo in kako vari v nuklearki?

Komaj tri leta starja družba Numip, vzdrževanje, montaža in proizvodnja iz Krškega se s 37 zaposlenimi loteva najzahtevnejših montažnih in varilskih del

KRŠKO - Družba z omejeno odgovornostjo Numip iz Krškega je s svojo dejavnostjo nekaj posebnega in zato v javnosti ni toliko znana, čeprav je imela samo v lanskem letu skoraj za milijardo tolarjev prometa, kar je dvakrat več kot leto prej in celo petkrat več kot v prvem letu poslovanja (1997). Njen direktor Stanislav Zorko je v začetku prejšnjega tedna prejel priznanje območne zbornice za gospodarske dosežke v letu 1999.

Kot je povedal ob tej priložnosti, družbe Numip verjetno ne bi bilo, če ne bi razpadla podjetja, kot so Hidromontaža, delno Listroj, SOP ali Metalna. Tako se je pod skupno firmo zbral nekaj strokovnjakov, družba pa je postala samo v treh letih zanesljiv izvajalec vzdrževalnih in montažnih del na najbolj zahtevnih energetskih in industrijskih sistemih. Posebej izkušeni so za varilskocevar-

ske storitve na cevovodih, tlačnih posodah, toploplotnih izmenjevalcih in kotlih, ukvarajo pa se tudi z inženiringom, pripravo in izvedbo remontov, montažo, demontažo ali prevozu posebno težke opreme.

Ravnokar so delajo na remontu v jedrski elektrarni v Krškem, pri katerem je vključenih 350 delavcev. Pomagajo si z delavci partnerskih družb iz Slovenije, Hrvaške in Nemčije, sicer pa je v družbi

zaposlenih 37 oseb, od tega 7 z univezitetno, 3 z visoko, 12 s srednjo izobrazbo ter 15 kvalificiranih in strokovno zelo usposobljenih delavcev s poklicno izobrazbo. "Mislim, da v Sloveniji ni podjetja, ki bi bilo bolj usposobljeno za varjenje," poudarja direktor Zorko. Pri tem navaja, da so samo na upravnih mestih v NEK zavari 150 zelo zahtevnih zavarov.

Poleg remontov in modifikacij v nuklearki, bodo letos polovico poslov dobili tudi druge, med drugim tudi v Termoelektrarni Brestanica in v krškem Vipalu Vidmu. Podjetje vse več prometa dosega tudi v tujini. Računajo, da bodo v letošnjem letu pri tujih partnerjih v Evropi in ZDA že dosegli 30 odst. vseh del. Skupno naj bi letos dosegli za 22 milijonov mark prometa, v naslednjih letih pa bi radi zadržali letni promet pri 10 do 15 milijonih mark.

Družba Numip je v treh letih za pridobila nujnih certifikatov, ki izkazujojo kakovost njenih storitev, vložila kar 45 milijonov tolarjev. Tako je pridobila certifikat ISO 9002 (zdaj je tudi v postopku za ISO 9001), certifikat s področja ravnjanja z okoljem ISO 14001, certifikat za področje jedrskih elektrarn ter najzahtevnejši certifikat s področja varjenja.

B. D. G.

Več evropskosti v Posavje

Novi direktor RPC Mitja Drobnič želi regijo usposobiti za nove razmere - Namesto zavoda predlagajo d.o.o.

KRŠKO - Regijski pospeševalni center Posavje je pred kratkim dobil novega direktorja. To je Mitja Drobnič, ki je bil od leta 1994 do 1998 namestnik vodje misije pri Evropski uniji ter potem eno leto vodja sektorja za evropske integracije v zunanjem ministrstvu in sodelavec oziroma pogajalske skupine. V posavskih občinah zato upajo, da bo poznavalec evropskih razmer uspešne usmerjal delo regionalnega razvojnega centra.

Direktor Drobnič želi predvsem nadoknadičiti zamudo pri delu centra in uskladiti delovanje z že prej obstoječim lokalnim centrom (Razvojni center Brežice in Podjetniški center Krško) ter z drugimi, ki delujejo na področju razvoja regije. Razdelili si bodo delo in se dogovarjali za skupno nastopanje, saj na občinski ravni ne bo mogoče dobiti pomoči EU in niti državne, ki se bo tudi delila po enakih pravilih. Poudarja pa, da bo hitrih in opaznih rezultatov zelo malo, saj center dela za prihodnost, stroški pa so namenteni predvsem ustvarjanju boljšega okolja za poslovanje gospodarstva.

"Regije se morajo usposobiti za delovanje v novih razmerah in se hitreje prilagajati spremembam. Če tega ne bo, bodo pač priložnosti izkoristili tisti, ki bodo to znali. Pomembno je, da pritegne-

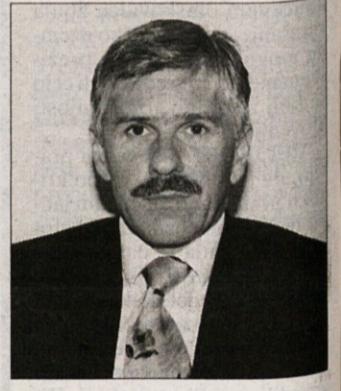
mo k sodelovanju take kadre, ki bodo sposobni pripraviti projekte in poiskati vire sredstev zanke, jih izvajati, nadzorovati in poročati o njih, zato je posebnega pomena tudi izobraževanje in učenje," podarja Drobnič. V teh dneh pridobivajo pooblastila občin za izdelavo regionalnega razvojnega programa, osnovnega dokumenta za pridobivanje sredstev EU in države. Center je s prevzemom take naloge že na dobrati poti, da postane regionalna razvojna agencija.

Kot je povedal Drobnič, je v Posavju začivel garancijski sklad, ki trenutno razpolaga s 35 milijoni tolarjev, ko bodo občine izpolnile obljube, pa se bo znesek podvojil. Prve vloge že sprejemajo in na računajo, da bodo kmalu odobrili prvi podjetniški kredit. Tri občine ustanovljene bodo v kratkem v potrditve prejeli predlog o preoblikovanju zavoda RPC Posavje v družbo z omejeno odgovornostjo, ki ga je nedavno oblikoval upravni odbor zavoda. "Občine bodo za partnerja imele že Pospeševalni center za malo gospodarstvo, gospodarska združenja in, kar je zelo pomembno, tudi podjetja. Ravn to bo namreč centru zagotavljalo, da bo ostal v toku realnih potreb gospodarstva," meni Drobnič.

B. D. G.

OSKAR TESPACKU

SENOVO - Na sejmu embalaže in tehniki pakiranja Inpak v Gorjnjem Radgoni, ki se bo končal jutri, so podelili tudi štiri oskarje za embalažo. V letošnjem letu ga je poleg Plastenke, Gorenjskega tiska in Tube Embalaže prejelo tudi podjetje Tespack za nosilni vogalnik.

Mitja Drobnič

Oblačilci bodo prodajali po svoje

Konzorcij šestih podjetij kupil 92-odst. delež družbe Ona On - Med njimi tudi Labod, Beti in Komet - Prva povezava sloveske oblačilne industrije - Čaka jih še sanacija

NOVO MESTO - Nekatere znane proizvajalke oblačil so nedavno naredile prve korake k povezovanju in k skupnemu nastopanju na trgu. Ustanovile so namreč konzorcij, ki se je potegoval za nakup trgovskega podjetja Ona On in pri tem tudi uspele. Za nakup si je prizadel tudi Veletekstil, vendar je Slovenska razvojna družba v začetku prejšnjega tedna izbrala omenjeni konzorcij.

Kar 35-odstotni delež v konzorciju ima novomeški Labod, poleg njega pa so moči pri nakupu združiti še: Elkroj (28 odst.), Beti (12 odst.), Komet (5,5 odst.), Svilanit (5,5 odst.) in Tekstil Ljubljana (14 odst.). Za 92-odst. delež v podjetju Ona On, s katerim so posredovali postale tudi lastnice nepremičnin, so te družbe odstale 220 milijonov tolarjev, kot nam je povedal direktor Laboda Andrej Kirm, pa bodo morale še najmanj enkrat toliko zbrati za dokapitalizacijo sicer osiromašenega in nelikvidnega podjetja ter za nujne naložbe v prenovo prodajaln.

Z nakupom podjetja Ona On je konzorcij prišel do 28 prodajalnih po Sloveniji oz. od Kopra do Ma-

ribora, kot je dejal Kirm, od tega jih je 16 v lasti podjetja, ostale pa so v najemu. In kaj je vodilo podjetja k nakupu? "Zeleli smo olivkovati eno največjih skupnih prodajnih poti na slovenskem trgu za prodajo blaga domačega porekla in znanih blagovnih znakov višje kakovosti. Za zdaj nameravamo ohraniti blagovo znakom Ona On in že v juniju organizirati prodajo. V prodajalnah bomo uredili prodajne koticke, da bi poudarili posamezne znake. Predvidevamo, da bo v naših prodajalnah 70 odst. slovenskih oblačil in ostalo iz uvoza," je povedal Kirm.

Ko bodo sanirali podjetje, naj bi prevzelo tudi neposredno trženje njihovih izdelkov na domačem in tudi na tujih trgih, predvsem na trgih bivše Jugoslavije. Kot pravi Kirm, so se povezali, ker so ugo-

10 MILIJARD V PTC

SLOVENSKA VAS - Kot je nedavno opozoril podjetnik Stanislav Šinko, bodo trgovine in tudi nekatere proizvodne dejavnosti v Poslovno-trgovskem centru Slovenska vas, ki se nahaja v nekdanjih vojaških objektih neposredno ob slovensko-hrvaški meji, v letošnjem letu dosegle skupno preko 10 milijard tolarjev prometa. Kljub temu ni prave podpore razvoju v tem centru, morda zato, ker se oblast boji, da bi se trgovina preselila iz Brežic proti meji.

ZAVAROVALNICI TILIA IN

Blagovna znamka za kočevski med

Enoten nastop čebelarjev od Velikih Lašč do Kolpe in Čabranke na eni in Krke na drugi strani - Pobuda kočevske občine za trajno varstvo kranjske čebele

KOČEVJE - Člani čebelarskih društev iz Kočevja, Ribnice, Velikih Lašč in Dolenjskih Toplic so ob pomoči Poslovno-informacijskega centra Kočevske v manj kot letu dni uspeli narediti vse potrebno, da bi pridobili blagovno znamko za kočevski med. Elaborat so že posredovali Uradu za intelektualno lastnino, prav tako so tudi že sprejeli pravilnik o ocenjevanju in podeljevanju pravic do oznake.

Pridobitev blagovne znamke kot priznanje kakovosti in naravnosti izdelka brez vseh primesi je za čebelarje s približno 100 tisoč hektarji obsežnega območja od Velikih Lašč do Kolpe in Čabranke na eni in Krke na drugi strani nedvomno priložnost, da bi iztržili kaj več za izredno kakovosten hojek, lipov in cvetlični med. Zato so se čebelarji s tega območja združili v posebno združenje za zaščito geografskega porekla medu, ki se pridela na območju 10ih občin bodočega regijskega parka Kočevska - Kolpa. Omenjeno področje namreč predstavlja zaokroženo floristično enoto s tradicionalno pašo in se v precejšnjem meri pokriva tudi z mejami predvidenega parka. Zato pa se je z idejo o blagovni znamki, za katere so že izdelali znak z medvedom, ki se sladka z medom, hkrati porodila tudi ideja o trajnem varstvu kranjske čebele.

Ukrepe za zavarovanje avtogene kranjske čebele je pristojne-

mu ministrstvu posredovala kočevska občina z obrazložitvijo, da je Kočevska območje z razmeroma najbolj ohranjenim naravo pri nas in zato izredno primerna za ohranitev za Slovenijo zelo pomembnega genskega potenciala. Kranjska čebela je namreč zaradi svojih lastnosti svetovno znana in

predstavlja pomemben del naše dediščine in identitete. Kot so navdih v obrazložitvi pobude za trajno varstvo, bi jo zato kazalo zavarovati pred križanjem vsaj znotraj obstoječih in predvidenih naravovarstvenih območij. To pa bi bilo potrebo nenazadnje tudi zato, kot so zapisali, ker jo bodo ob vstopanju v evropske integracije ob prostem pretoku le težko zavarovali brez izdelanih varstvenih ukrepov, če ne bodo določene lokacije oziroma nosilci plemenskih postaj za matice.

M. L.-S.

Samozaposlovanje na podeželju

Zanimive poslovne zamisli

SEVNO PRI NOVEM MESTU - Na novomeški srednji kmetijski šoli Grm so učenci zaključnih letnikov kmetijskega in vrtinarskega programa že deseto leto izdelali poslovne ali investicijske programe v okviru šolskega projekta za samozaopslovanje pod naslovom "Delovno mesto, ki sem si ga sam ustvaril". Nedavno so dijaki predstavili 17 tovrstnih lastnih zamisli, sicer pa so pri predmetih ekonomika in organizaciji kmetijske proizvodnje, podjetništvo in turistične dejavnosti izdelali preko 170 nalog.

V sklopu projekta pomagajo dijakom poiskati temeljne cilje dela in možnosti njihovih kmetij ali okolja, pri pogovoru s starši ter navezavi stikov s svetovalno službo in drugimi strokovnjaki z njihovega področja, ki se v projekt lahko vključijo kot mentorji. Predstavljeni poslovni in investicijski načrti so ponudili prenekaterto povsem uresničljivo zamisel, npr. programi o razširitvi kmetij ali reje. Zanimivi so bili tudi načrti o podjetju, ki bi se ukvarjalo s predelavo, sušenjem in obdelavo suhega cvetja, podjetjem za predelavo in predelavo zelišč, o čajni hiši, kmečkem turizmu, ranču in veterinarski kliniki za male živali. Kot najboljšo predstavitev naloge je žirija izbrala načrt razširitve dejavnosti na kmetiji Lenarčič Andreja Lenarčiča, za najboljšo poslovno zamisel pa podjetje Ars viva za oblikovanje in urejanje različnih tematskih vrtov oz. parkov, ki so jo izdelale Tamara Mihelin, Simona Kozole, Petra Božič in Darja Jeke.

Mentorja omenjenega projekta sta profesorica Martina Kralj in predsednik državnega sveta Tone Hrovat, nekdanji ravnatelj srednje kmetijske šole Grm, k mentorstvu posameznih načrtov pa so pristopili tudi ostali učitelji šole.

M. K.

RAZSTAVA DROBNICE

SEMČIĆ - Društvo rejcev drobnice Bele krajine bo pripravilo v nedeljo, 11. junija, od 10. do 13. ure pri penzionu Smuk v Semču 6. razstavo drobnice. Vse rejce in ljubitelje drobnice in pečenke vabi na pester nedeljski dopoldan. Tékmovale bodo za najboljšo pečenko in najlepše živali ter predstavili delo z ovčarskim psom, pastriske pse in Kinološko društvo Bele krajine, obiskovalci pa se bodo lahko pomerili tudi v nadgradnem 4x4.

M. B.-J.

OKRASNE RASTLINE NADE RŽEN - Takole prelesto podobo dajejo domačiji Rženovih iz Impolj doma vzgojene bršljanke. Nada že dolgo z ljubezijo goji okrasne sadike, pravi, da se z rožami tudi "pogovarja". Pred približno letom dni se je odločila, da se na majhnih kmetijih prične ukvarjati z gojenjem okrasnih sadik bolj načrtno, zato so postavili še manjši rastlinjak. Sin Boštjan ji semena nekaterih rastlin pridelje tudi iz Francije. Občudovalcev Nadinovih cvetov je precej na Dolenjskem in celo na Gorenjskem. (Foto: P. P.)

TERENSKI OGLED VINOGRADOV

STRŽA - Kmetijska svetovalna služba Straža bo za vse vinogradnike, ki jih zajamajo varstvo vinske trte pred boleznimi in škodljivci ter tekoči ukrepi v vinogradih, pripravila terenske oglede vinogradov. Danes, 8. junija, bo ob 15.30 ogled v vinogradu Jožeta Franceta na Starem Ljubnju. V ponedeljek, 12. junija, pa bo ob 15.30 terenski ogled v vinogradu Janeza Gašperšiča v Stari Gori in ob 17.30 v vinogradu Jožeta Turka na Riglju. Oglede bo vodil svetovalec za vinogradništvo iz Kmetijskega zavoda Jože Maljevič.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Ponedeljkov semanji dan je na novomeško tržnico privabil številne branjevke in branjevice. Ponujali so: fižol po 400 tolarjev kilogram, grah po 1000, česen po 400, špinaca po 300, solato po 200 do 300, liter čebulčka po 500, sadike zelja, ohrava in cvetače od 15 do 20 ter paradižnika in paprike po 50 tolarjev komad. Šopek šalotke je stal 100, peteršilja 50 in pehtrana 150 tolarjev, zavitek domaćih rezancev 300, kilogram jabolk 180 in hrust 160, kozarec borovnic 800, košarica jagod 200, kilogram česenj 600, liter sadjevca 800, borovičkevca 1200, liter in pol domaćega kisa 200, kilogram medu 900 do 1000, steklenička propolisa 300 in kilogram novega krompirja 100 do 120 tolarjev. Za šopek arnike je bilo potrebno odšteti 250, na voljo pa je bilo tudi veliko sadik različnih okrasnih rož.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 132 do 3 meseca starih prašičev, 48, starih 3 do 5 mesecov, in 3 starejše. Prve so prodajali po 350 do 380 tolarjev kilogram, kar je 8.000 do 12.000 tolarjev za žival, druge po 280 do 300, kar znaša 14.000 do 21.000, tretje po 200 do 220 tolarjev kilogram, kar pomeni 22.000 do 23.000 tolarjev za kilogram.

Sindikat kmetov zahteva, naj cena krije pridelavo

Kaj z nepopolnimi vlogami?

NOVO MESTO - Sindikat kmetov Slovenije, ki ga od nedavnega vodi Marjan Gorenc, se odziva na aktualne dogodke s področja kmetijstva. Tako je njegov upravni odbor na zadnji seji v ponedeljek zahteval revizijo metode izračuna cene pšenice, ki mora v celoti kriti stroške pridelave. Če tega ne bodo dosegli, bodo podprtli ostrešje ukrepe. O ceni in kupku pšenice pa bo sindikat pravil tudi posvet v Prekmurju.

Hkrati sindikat pozdravlja odločitev kmetijskega ministrstva o podaljšanju roka za oddajo osnovnih obrazcev ter poziva kmete, naj oddajo ali dopolnijo že oddane vloge. Predlagata tudi spremembo 7. člena uredbe o finančnih intervencijah v kmetijstvu za letošnje leto (Uradni list št. 27/2000), s katero predlagajo, da nepopolnih vlog ne bi zavrgli, kot je določeno sedaj, ampak bi kmete vlagatelje pozvali, naj vloge dopolnijo.

Mentorja omenjenega projekta sta profesorica Martina Kralj in predsednik državnega sveta Tone Hrovat, nekdanji ravnatelj srednje kmetijske šole Grm, k mentorstvu posameznih načrtov pa so pristopili tudi ostali učitelji šole.

M. K.

Izmed belokranjskih vinogradnikov so na ocenjevanje poslali svoje vzorce v Anton Kosteckem iz Drašičev, Milan Malnarič iz Vavpreč vasi, Ivan Suhorepec iz Ručetne vasi ter Jože in Anica Prus s Krmačine. Vendar sta odličja dobila le Prusova. Vsa tri vina, ki sta jih poslala na ocenjevanje, torej sovinjon-jagodni izbor (svečično vino), renski rizling-ledeno vino in rumeni muškat-suni jagodni izbor (vsi letnik 1998), so si prislužila zlato medaljo.

M. B.-J.

kmetijsko svetovanje

Uporabljamte internet

Ko so pred okoli petnajstimi leti z razvojem znanost in tehnologije začeli pojavljati prvi osebni računalniki, je postalno jasno, da ne bodo ostali omejeni le na eno stroko. Dandanes že tudi mnoge kmetije, ki se intenzivno ukvarjajo s kmetijstvom, premorejo osebni računalnik. Če ne zaradi drugega, vsaj zaradi otrok, ki ga verjetno rabijo v šoli ali na fakulteti.

Potem pa se je pojavil še internet. Ljudje se na žalost premalo zavedajo, kakšne možnosti jim ponuja. Omogoča stalen dostop do novih informacij s strani vladnih organizacij. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano najdemo na strani: <http://www.sigov.si/mkgp/> (v zadnjem času so bile aktualne finančne subvencije 2000). Ravno tako se predstavljajo tudi nevladne. Kdor se na primer zanimal za ekološko pridelavo, naj obišče stran Inštituta za trajnostni razvoj (<http://www.itr.si>). Najdemo lahko tudi Kmetijsko svetovalno službo (<http://www.kss-si.org/>), vendor na žalost dostop ni omogočen vsem.

Glavna korist, ki jo kmetje lahko imajo od interneta, je oglaševanje in prodaja pridelkov ter izdelkov. Na žalost je takih kmetov še malo, vendar je potrebno najpogumnejše pohvaliti. Če vas zanima, kako izgleda taka 'doma' narejena stran, si lahko ogledate primer ponudbe ameriških borovic (<http://start.at/borovnice.htm>) ali predstavitev turistične kmetije (<http://www.holidays.com/farm/kmetija-robnik.htm>) in poskusite tudi sami izdelati kaj podobnega za lastne potrebe. To vam običajno omogoči že vaš ponudnik internet storitev. Cene programiranja in zakupa prostora na strežniku so seveda odvisne od izbiro ponudnika. Poleg tega se na spletu nahaja tudi množica podjetij, pri katerih si lahko spletno stran izdelate sami in brezplačno. Taki so na primer: Geocities, V3, Xoom, Triopod, Angelfire,... (na straneh: <http://www.geocities.com>, <http://come.to.com>, <http://www.xoom.com>, <http://www.tripod.com>, <http://angelfire.lycos.com>). Na svoj račun lahko pridejo predvsem vinogradniki, sadjarji in ponudniki storitev v kmečkem turizmu. Na splošno pa so možnosti neomejene.

Če se že odločite za tak način oglaševanja, oglašujte tudi v tujem jeziku. Kot drugo pa je pomembna tudi kultura in način obnašanja na internetu. Preden karkoli objavite na svetovnem spletu, preverite, da nimate pravopisnih napak ali navedenih napačnih podatkov, saj je to lahko za vas le slab reklama.

DOMEN BAJEC

Kmetijski zavod Ljubljana, Oddelek Novo mesto

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanč

Še sto dni do trgatev 2000

Približno v 100 dneh po cetenju trte se začne trgatev zgodnjih sort grozdja. V teh 100 dneh se bo veliko zgodilo, predvsem na vinskem trgu. Ne vem, če so na razpolago aktualni podatki o zalogah vin na kmetijah oziroma v vsej posavski vinorodni deželi, kjer je tudi Dolenjski list doma. Mnogi moji znanci se zaskrbljeni, ker nima več dovolj vina, da bi ustregli povpraševanju. Po teh informacijah bi lahko sklepal, da vina ni dovolj. Nismo pa v panagi dovolj organizirani, da bi imeli sveže, tedenske podatke o zalogah vin. Preglednost ponudbe bi vplivala tudi na oblikovanje cen, ker bi bila dobra informacija tako za ponudnike kot kupce. Takšne misli se mi porajajo zaradi dveh dogodkov, zelo pomembnih za slovensko vinarstvo.

Mednarodno ocenjevanje vin v Ljubljani je potekalo od 25. do 29. maja. Večina slovenskih vin, ki so bila na ocenjevanju, je letnik 1999. Ali nimamo dovolj starejših letnikov na zalogi, da bi preverili, kako so vina dozorela? Za manjše kmetije je razumljivo, da nimajo večjih zalog vin starejših letnikov. Večje kleti in tudi družinske kmetije, ki se usmerjajo v lastno trženje vsega pridelka potrebujejo v ponudbi tudi vina starejših letnikov. Škoda bi bilo, da bi v Sloveniji tržili le enoletna vina. Vina višje kakovosti pa nujno potrebujejo čas za zorenenje tako v sodih kot kasneje v steklenici, da dosežejo svoj domet, ki ga je odredila kakovost grozdja. Ob ocenjevanju vin v Ljubljani se je porajalo več vprašanj: Zakaj se je zmanjšalo število slovenskih vzorcev, število tujih pa povečalo? Ali se v Sloveniji

Mednarodno ocenjevanje vin v Ljubljani je potekalo od 25. do 29. maja. Večina slovenskih vin, ki so bila na ocenjevanju, je letnik 1999. Ali nimamo dovolj starejših letnikov na zalogi, da bi preverili, kako so vina dozorela? Za manjše kmetije je razumljivo, da nimajo večjih zalog vin starejših letnikov. Večje kleti in tudi družinske kmetije, ki se usmerjajo v lastno trženje vsega pridelka potrebujejo v ponudbi tudi vina starejših letnikov. Škoda bi bilo, da bi v Sloveniji tržili le enoletna vina. Vina višje kakovosti pa nujno potrebujejo čas za zorenenje tako v sodih kot kasneje v steklenici, da dosežejo svoj domet, ki ga je odredila kakovost grozdja. Ob ocenjevanju vin v Ljubljani se je porajalo več vprašanj: Zakaj se je zmanjšalo število slovenskih vzorcev, število tujih pa povečalo? Ali se v Sloveniji

Dr. JULIJ NEMANČ

VINOGRADNIKI V BELO KRAJINO

SEVNICA - Društvo vinogradnikov Sevnica-Boštanj bo v soboto, 17. junija, pripravilo strokovni izlet v Belo krajino. Udeleženci bodo obiskali metliško vinski klet, Belokranjski in Slovenski gasilski muzej, turistično kmetijo v Dragatušu, vinsko cesto in vinogradnika v Doblički gori. Prijava za izlet zbirajo v trgovini KOC v Sevnici, kjer so na voljo tudi podrobnejše informacije.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Zdrava hrana v nosečnosti

Nosečnost je lahko dober razlog za spremembo prehranjevalnih navad, ki bodo ugodno vplivale na nemoten razvoj otroka in lastno zdravje. Zdrava prehrana je pomembna že od samega začetka nosečnosti. Če se mati nezadostno prehranjuje ali uživa zdravju škodljive snovi, kot je alkohol, lahko v otrokovem razvoju pride do trajnih motenj. V času nosečnosti je nujno potrebna prehrana, bogata z vitaminimi, minerali, ki uravnavajo gradnjo celic, in beljakovinami kot osnovnem gradbenem elementu našega telesa. Priporočljivo je uživati več rastlinskih beljakovin, ki so v žitih, k

Pianist Erik Šuler med nastopom na salonskem večeru v Novem mestu. (Foto: M. Kočvar)

Glasba in verzi

Pester salonski večer

NOVO MESTO - Po pol-

drugem mesecu je novomeška pesnica Marjanca Kočvar v soboto, 3. junija, ponovno pripravila enega od svojih zdaj že kar poznanih salonskih večerov. Tokrat so bili njeni gostje pesniki, glasbeniki, likovniki in kulturni delavci iz Ljubljane, Kočevja, Novega mesta, Blok in Krškega. Toplo poletno sobotno noč so preživeli ob branju izvirne poezije sodelajočih pesnikov ter ob prebirjanju poezije tujih avtorjev v izvirnih jezikih in slovenskih prevodih po izboru gostov, zato se je pogovor med pesniškimi nastopi sukal predvsem o prebijanju oziroma prepejsnjevanju pesniških mojstrovin iz tujih jezikov v slovenščino. Dogajanje je kot že na prejšnjem večeru popestrila razstava slik, ilustracij in grafik. Tokrat je svoja likovna dela (na ogled in na prodaj so še teden dni) razstavljal akademski slikar Božidar Strman iz Nove vasi. Posebno doživetje so bili glasbeni vložki, za katere je poskrbel mladi, vse bolj uveljavljajoči se pianist Erik Šuler iz Kočevja, ki po šolanju na konservatoriju v Moskvi nadaljuje podiplomski študij. Zaigral je dela Rahmaninova in Debussyja. Marjanca Kočvar pravi, da bo s salonskimi večeri še nadaljevala, za popdporo pri izvedbi zadnjega pa se zahvaljuje Mercatorju in Telekomu ter osnovni šoli Bršljin in Zvezi kulturnih društev, ki sta s posojjo in prevozom pianina omogočili Šulerjev nastop.

MiM

Med najboljšimi muzeji v Sloveniji

Slavnostna akademija v počastitev petdesetletnice Dolenjskega muzeja - Odprt razstavo in izdali publikacijo, ki pričata o uspešnem delu muzejskega jubilanta

NOVO MESTO - Dolenjski muzej, ki je letos dočakal zaokroženih petdeset let svojega obstoja, je jubilej počastil s svečano akademijo na Muzejskih vrtovih v četrtek, 1. junija, zvezčer, torej natanko na dan, ko je bila pred petdesetimi izdana odločba, s katero se šteje uradni začetek delovanja te kulturne ustanove. Ob tej priložnosti so odprli razstavo o petdesetletnem delovanju muzeja in izdali publikacijo s prikazom zgodovine muzeja, predstavljajo kustudiatorov in pedagoške dejavnosti ter pregledom vseh stalnih in občasnih razstav.

Na slavnostni prireditvi, ki jo je z glasbo prepel New Swing Quartet, je direktor Dolenjskega muzeja **Zdenko Picelj** v uvodnem govoru orisal pot, ki jo je prehodil muzej od začetkov do danes, ko je postal eden od najpomembnejših in vidnih kulturnih dejavnikov ne samo v pokrajini, ampak v celotni državi, zaradi izjemnega bogastva, pomena in prezentacije arheološke dediščine pa znan tudi drugod po Evropi. V imenu pokroviteljev, Mestne občine Novo mesto in kulturnega ministrstva, sta govorila župan **Anton Starc**, in **Jožef Školč**. Minister je v svojem nagovoru dejal, da je ime Dolenjskega muzeja vedno povezano z noto modernosti in sodobnosti, kar je sicer nenavadno reči za muzejsko ustanovo z zbirko svetovno znanih prizgodovinskih predmetov in z drugim bogastvom iz pre-

PLAKETA MUZEJU - Župan Anton Starc je na akademiji direktorju Zdenku Picelju izročil najvišje občinsko priznanje, Plaketo Mestne občine Novo mesto, s katero je bil Dolenjski muzej odlikovan za jubilej.

teklosti, vendar ta naziv vsekakor zasluži, saj uspešno uresničuje poslanstvo najboljših muzejev, ko dokazuje, da je dediščina lahko najbolj živahnega spodbujevalka kulturnega utripa ter krepi v nas ponos ob zavedanju, da so resnična bogastva tu, ne pa nekje daleč proč, tako spoštovanje preteklosti kot ponos nad sedanostjo pa še kako potrebujemo.

Na slavnostni prireditvi sta direktor Zdenko Picelj in predsednik sveta muzeja Borut Križ tudi podelila zahvalne listine ustano-

vam, donatorjem in podpornikom muzeja, na koncu pa so si navzoči ogledali razstavo 50 let Dolenjskega muzeja. Razstava, ki so jo pripravili Ludvik Tončič, Majda Pungerčar in Zdenko Picelj, nazorno potrjuje, da čestitke in poviale Dolenjskemu muzeju niso bile zgolj izraz prijaznosti ob jubileju, ampak resnično zaslužene z uspešnim delovanjem ugledne dolenjskega kulturnega hrama.

M. MARKELJ

JUBILEJ GRAJSKIH FANTOV

OTOČEC - Pevski zbor Grajski fantje ta mesec praznuje desetletnico prepevanja. Jubilej bodo počastili s slavnostnim koncertom, ki bo v soboto, 10. junija, ob pol devetih zvezčer na gradu Otočec.

BREŽIŠKI KULTURNI DNEVI ZAKLJUČENI - V lepem poletnem vremenu se je v nedeljo, 4. junija, s poučnimi gledališkimi predstavami skupine Ane Monroe (na sliki) in Torpedo ter v večernem predstavam Globalnega teatra Slovenija in koncertom tria Vaska Atanovskega zaključil štirinajst-dnevni festival 2. brežiški kulturni dnevi, imenovan Še en Kult. Brežice je tako rekoč preplavil s kulturnimi prireditvami, ki se jih je zvrstilo več kot 50, med njimi lep del na prostem, kar je posebnost Kulta še od lanskega leta, ko je bil organiziran prvič. Prireditev festivala brežiški Mladinski center in društvo studentov sta tako pošteno razgibala poletni utrip Brežic, ki s Kultom dobiva prepoznavnejši kulturni obraz. Brežičani so prireditev vzel za svojo, saj so bili pogosteji obiskovalci prireditv kot lani, rekorde pa je bil obisk petkovega koncerta skupin Stroj in Demolition Group. (Foto: M. Markelj)

Mojster zahtevne tehnike pastela

Pregledna razstava dvajsetletnega likovnega ustvarjanja dr. Marina Beroviča v galeriji Posavskega muzeja - Na ogled je avtorski izbor pastelov, grafik in akvarelsov.

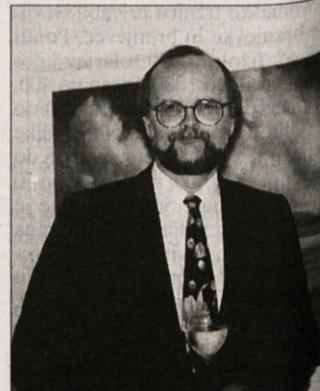
BREŽICE - V galeriji Posavskega muzeja so zadnji dan maja zvezčer odprli veliko slikarsko razstavo pastelov, akvarelov in grafik dr. Marina Beroviča, akademškega restavratorja in konservatorja specialista ter docenta na več ljubljanskih visokošolskih ustanovah. Izbor del iz obdobja zadnjih dvajsetih let je pripravil avtor sam, vanj pa je poleg grafik in akvarelov vključil tudi del pastelov s svoje velike pregledne razstave, ki je bila lani v Dolenjskem muzeju v Novem mestu. V Brežicah je tako na ogled raznoravnostnejša predstavitev Berovičevega likovnega ustvarjanja, ki bo dopolnjena še z manjšo razstavo njegovih del, ki jo bodo odprli danes v razstavnišču brežične enote Dolenjske banke.

Dr. Marin Berovič se z likovnim ustvarjanjem ukvarja že od konca šolanja na novomeški gimnaziji, ves čas pa ga od vseh slikarskih tehnik najbolj privlači pastel, ki tudi prevladuje v njegovem celotnem opusu. Doslej je imel že več kot 30 samostojnih in več kot 120 skupinskih razstav doma in na tujem, sodeloval pa je tudi na več slikarskih kolonijah. Njegov najopaznejši restavratorski podvig je restavriranje kostanjeviške zbirke pastelov Božidarja Jakca. Kot je dejala na otvoritvi kustosinja Oži

Horber, je Berovičev slikarski svet izrazita govorica osebnih čustev, spoznanj in razmišljanj, inspirirajo ga pa čustveni impulzi, ki jih pogosto vnaša v podobo krajev.

Otvoritev je popestril ljubljanski godalni trio (Karel Žužek, Franc Avsenek in Stane Demšar), ki je pripravil glasbeno poslastico; zaigral je Sonata za tri danes malo znane skladatelje Amandusa Ivančiča iz 18. stoletja, ki pa je bil v svojem času eden pomembnejših skladateljev v habsburških deželah. Njegove skladbe so med drugim našli tudi v Novem mestu.

Za žlahtnost čutnih okusov sta po uradnem delu otvoritev poskrbela še vrhunska slovenska vinjarja Zdravko Mastnak in Janez Šekoranja, ki sta dala v pokušnjo iz-

Marin Berovič na brežiški razstavi.

vrstna vina, pridelana v posavskih vinogradih, med njimi tudi vina, ki so na letošnjem ljubljanskem vinskem sejmu prejela najvišja odličja. Za primeren prigrizek k žlahtni kapljici je poskrbela sommelierka in gostilničarka Mira Kos iz Novega mesta. Tako se je otvoritev Berovičeve razstave zaključila kot kulturno in sladokusno doživetje.

M. MARKELJ

IGRALCI V GOGI - Gledališka skupina Tri mini in Baltazar med nastopom v Knjigarni Goga.

Kako do grizljajočih psov

Predstavitev gledališke skupine Tri mini in Baltazar na kulturnem večeru v novomeški knjigarni Goga

NOVO MESTO - Kulturni večer Predgovor k pasji vročini v atriju Knjigarnje Goga v petek, 2. junija, zvezčer je bil sicer posvečen gledališču, a je izvene bolj literarno. Gostje večera, Katja Vukčevič, Saša Ucman, Mitja Lačen in Branko Jordan, člani novomeške gledališke skupine Tri mini in Baltazar, so ob sprotni projekciji video filma Klemena Dvornika predstavili odlomke iz svoje gledališke predstave V vročini psi po malem grizljajo, ki so jo premierno izvedeli letosnjega maja, zasnovali pa so jo kot preplet lastnih besedil z besedili drugih avtorjev. Kdor poprej te predstave ni videl, je nekoliko težje sledil nastopu, manjkal je torej dovolj informativen uvod, vendar pa je bilo

mogoče ujeti rdečo nit v nadaljevanju večera, ko se je razplet zanimiv pogovor med voditeljico Brigito Judež in gosti. Očitno takih, ki predstave še niso videli, ni bilo dosti, saj so se poslušalci dejavno vključili v razgovor, kar sploh postaja značilnost in tudi zanimivost Goginih kulturnih večerov.

V razgovoru so gostje - razen Branka Jordana, ki je študent Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, so vsi ljubiteljski gledališčniki - odgrnili ozadja nastajanja njihovega najnovnejšega gledališkega projekta. Kot skupina delujejo od ustanovitve na novomeški gimnaziji že peto leto, vsako leto pa pripravijo po eno predstavo. Pri snovanju "grizljajočih psov v vročini" so se spoprijeli z izzivom, da bi v predstavi vnesli sodobne usmeritve, ki v gledališču postavljajo v ospredje osebno zgodbo in izkušnjo ter posledično igralca tudi kot avtorja besedila. Med pripravami in vajami se je izkazalo, da je tako snovanje gledališkega projekta sicer res v duhu skupine, ki se sama označuje kot "svetišče, terapevtska seansa, prostor neskončne ljubezni, prijateljstva, prikritih konfliktov, neizživetih spolnih fantazij ...", vendar da samo tako ne bo mogoče zgraditi dovolj prepričljive predstave, zato so vnesli vanjo še besedila drugih avtorjev. Koliko je v nji osebnih izkušnjih sodeljujočih in katere so to, pa na radovedna vprašanja iz občinstva ni bilo mogeče zvedeti, kar za samo predstavo tudi ni pomembno. Tri mini in Baltazar bodo s predstavo V vročini psi po malem grizljajo ponovno nastopili jeseni v več krajih.

TO SMO MI

NOVO MESTO - Zvezra kulturnih društev Novo mesto vabi na prireditve To smo mi, ki bo v soboto, 10. junija, ob šestih zvezčer na gradu Grm. Predstavila se bodo skoraj vsa društva, ki delujejo v okvirju zvezre. Na odru se bo zvrstilo okrog 400 nastopajočih, kar obeta bogat in prijeten kulturni dogodek.

CIHLARJEVA RAZSTAVA

NOVO MESTO - V Galeriji Krka bodo v torek, 13. junija, ob osmih zvezčer odprli razstavo slik akademškega slikarja Jureta Cihlarja iz Lucije. Avtorja bo predstavila umetnostna zgodovinarica in likovna kritičarka Tatjana Pregl Kobe, v kulturnem programu pa bodo nastopili Zoran Škrinjar, Nikola Matovič in Igor Lumpert.

OTVORITEV KNJIŽNEGA IZPOSOJEVALIŠČA

KOSTANJEVICA - Danes, 8. junija, bodo ob sedmih zvezčer slovensno odprli izposojevališče Valvasorjeve knjižnice Krško. Slovesnost bo v Kulturnem domu, slavnostni govorniki bodo krški župan Franc Bogovič, ravnatelj Narodne in univerzitetne knjižnice Lenart Šteinc in svetovnika vlade Jelka Gazzvoda, v kulturnem programu pa bo nastopila igralka Saša Pavček s Tomšičevim monologom Bužec on, bušca jaz.

UMETNIKI NA GRADU MALA LOKA

MALA LOKA - Na gradu Mala Loka od prejšnje sobote poteka celodnevni mednarodni festival Prepovedani sedeži civilne družbe, ki ga organizirata Forbiden Fruit of civil society in društvo Arti. Sodeluje okrog 50 slikarjev, kiparjev, glasbenikov in drugih ustvarjalcev. Festival je bil lani prvič na gradu Mala Loka, letos pa se zaradi dobrih izkušenj ponovno odločili zanj.

M. MARKELJ

PESNIŠKI DOBER TEK! KATJE PLUT - Novomeška pesnica mlajše generacije Katja Plut (na sliki tretja z leve) je začela izdajati svoje pesniške zbirke zelo zgodaj, že v osnovnošolskih letih, tako da je še pred dvajsetim letom starosti število svojih pesniških zbirk zaokrožila na tri. Zadnja je z naslovom Dober tek! izšla v samozaložbi že pred tremi leti, a je javno predstavljena dočakala še minuli petek, 2. junija, zvezčer v novomeški gimnaziji. Katja so pri predstavitvi prisločili na pomoč Miha Blažič, Jure Pogačnik, Majca Božič in Danijela Jerkovič, ki so z meditativno ubranjo in z improvizacijo zaznamovano avtorsko glasbo povezali Katjine verze v prijeten pesniško-glasbeni večer. (Foto: M. Markelj)

GREMO PLESAT - Gostitelji srečanja slovenskih otroških folklornih skupin mladi artisti folkloristi so se predstavili s spletom iger in plesov Gremo plesat.

Otroci v igri, pesmi in plesu

Enajst otroških folklornih skupin iz vse Slovenije je nastopilo na odru artiškega Prosvetnega doma

ARTIČE - Prosvetni dom je bil v petek, 2. junija, poln otroškega življava, radoživosti, a tudi zbranosti, ko so se na odru vrstili plesalci, pevci in glasbeniki z vseh koncev Slovenije, nič starejši od velike večine predvsem šolarskega občinstva. Artiče so bile namreč tega dela gostitelj letosnjega srečanja otroških folklornih skupin Slovenije, ki je potekalo pod gesmom Igrajmo se, igrajmo se, zapešimo! Artiče z bogato razvito folklorno dejavnostjo so si prireditev na državni ravni vsekakor zasluzile. Srečanje sta v sodelovanju z Osnovno šolo Artiče in tukajšnjim kulturno-umetniškim društvom pripravila Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti in njegova brežiška območna izpostava. Nastopilo je enajst skupin, izbranih na predhodnih območnih in medobmočnih srečanjih, se pravi, da je artiški oder gostil tisto najboljše in najzanimivejše, kar slovenske otroške folklorne skupine izvajajo ta čas, to pa so v zaključene celote obrani prikazi prepleta otro-

MiM

PLANINCI V BELO KRAJINO

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto organizira v soboto, 10. junija, planinski pohod v Belo krajino po Župančičevi poti od Dragatuša do Vinice. Vsi, ki bi si radi ogledali kulturne in druge zanimivosti Bele krajine, se lahko prijavijo pri Marici Praznik (22 948, po 18. uri zvečer). Odhod bo z novomeške avtobusne postaje ob 7. uri.

ODOBJKARSKA REPREZENTANCA SLOVENIJE - V reprezentanci so bile tudi tri obojkarice TPV Novo mesto, kar je veliko priznanje za obojkarskega trenerja in znanega dolenskega športnega delavca Bojana Verniga (Foto: S. Dokl)

Nov državni rekord Simone Kozmus

Brežčanka Simona Kozmus postavila nov državni rekord v metu kladiva - Kopica prvih mest za atlete iz Brežic, Dolenskih Toplic in Novega mesta

LJUBLJANA - Ob koncu tedna so bile v treh slovenskih atletskih središčih (Ljubljana, Celje in Velenje) kvalifikacije za pokal AZS, kjer so se odlično odrezali atleti iz Dolenske in Posavje. Na tekmovalju v Ljubljani se je odlikovala zlasti Brežčanka Simona Kozmus, ki je s kladivom dosegla nov državni rekord (56,44).

Enako velja pohvaliti Novomeščana Jožeta Vrtačiča, ki je zmagal na 200 m in 400 m, ter druge mlade atlete. Čeprav so v slovenski javnosti deljena mnenja o koristnosti takega tekmovalja, se z ugotovitvijo, da so takšne kvalifikacije odveč, ne bodo strinjali naši atleti, ki so

dosegeli odlične rezultate, zelo spodbudne za začetek atletske sezone. Rezultati - moški: 200 m: 1. Vrtačič 21,73; 400 m: 1. Vrtačič (Krka - Telekom) 47,06; 800 m: 1. Bukovec 1:58,58; 1.500 m: 1. Bevc (oba Por-

ODOBJKARJI NA MIVKI VABLJENI V POSAVJE

KRŠKO - V nedeljo, 11. junija bodo v Krškem pri teniškem igrišču odprli novo obojkarsko igrišče za igro obojkake na mivki. Na tekmovalju, ki se bo pričelo ob 11. uri, vabilo organizatorji ljubitelje obojkake na mivki. Prijava bodo sprejemali pole ure pred pričetkom tekmovalja, informacije lahko dobite na telefon 041/704 263. Prijavna znaša 2000 tolarjev.

MED KEGLJAČI TONE KANC

KRŠKO - Na tekmovalju Društva invalidov Dolenske, Posavje in Bele krajine v kegljanju na vozičkih je na kegljišču hotela Sremič v Krškem zmagal Tone Kanc iz Trebnjega, obenem pa so pripravili državno tekmovalje veteranov, med katerimi je bil najboljši Zlatko Bernašek iz Ljubljane.

NOGOMETNI ELANA DANES - To je enajsterica, ki si je priigrala sedmo mesto v drugi republiki, kar pa ni posebno zadovoljilo nogometnike, kot tudi njihovega vodstva ne. (Foto: S. Dokl)

Nogometni Elan je pošla sapa

Nogometni novomeški Elan so v spomladanskem delu odlično štartali, ogrozili so celo vodilni ekipi Koper in Tabor iz Sežane, potem pa so povsem popustili

NOVO MESTO - Novomeščani so bili hit spomladanskega prvenstva v drugi slovenski nogometni ligi. Igrali so odlično, v šestih tekmaših so dosegli pet zmag in en neodločen rezultat, tako da so se močno približali vodilnim Primorcema Kopru in Sežanskemu Taboru, ki sta po oceni nogometnih strokovnjakov imela neuvoljivo prednost.

Po odličnem začetku je novomeški amaterek počasi začela pojavljati sapa, tako da jih sedmo mesto na končni razpredelnici ne more preveč zadovoljiti. V zadnjih treh

Nepotreben poraz naših obojkarkaric

NOVO MESTO - Slovenska ženska obojkarska reprezentanca, v kateri so igrale kar tri Novomeščanke (Jana Vernig, Maja Guštin in Snežana Rajak), je minulo soboto imela enkratno priložnost, da porazi v Evropi bolje rangirano reprezentanco Slovaške, s katero tekmuje skupaj z Avstrijo v evropski B-ligi. Toda naše obojkarkarice so začele preveč boječe in neuglašeno, kar so izkušenejše gostje izkoristile in prvi niz po izenačenju (24:24) tudi odločile v svojo korist.

V drugem nizu so Slovenke zadržale vrhunsko, gostje jim niso bili kos, zato so ta niz zlahkoto doble. Podobna slika se je ponovila tudi v tretjem nizu, ki so ga naše obojkarkarice sicer doble malo teže, vendar so ga vseeno odločile v svojo korist. Po vodstvu naših z 2:1 in ob odlični

igri v polju in na mreži je bilo pričakovati, da bodo nadaljevale s prodorno igro. Vendar ni bilo tako. V četrtem nizu so po obetavnem vodstvu 12:9, povsem popustile, gostja Tomaškova jim je zabil kar osem servisov in upov, da se bo tekma končala v štirih nizih je bilo konec. Kar so Slovenke zamudile v četrtem nizu, so nadoknadle v petem skrajšanem nizu, ko so ob menjavi strani vodile z 8:6 in nato še celo s 14:11, v dvorsani ni bilo nikogar, ki bi dvomil

UROŠ MURN PETI V PRVI ETAPI DIRKE PO AVSTRIJI

GROBMING - Na kolesarski dirki Po Avstriji nastopajo tudi močna ekipa Krke Telekoma. V prvi etapi, kjer so kolesarji vozili v veliki soparici, se je najbolje odrezal Uroš Murn, ki je v ciljnem sprintu zasedel odlično peto mesto, Papež in Mojstrjevčev pa sta na cilj prišla v glavnini skupaj z zmagovalcem pristala na dvajsetem oziroma dvaindvajsetem mestu. Vsi novomeški tekmovalci razen Branka Filipa (Geroldstiner) so na cilj pripravljali v času zmagovalca Italijana Lombardija. Trener novomeških kolesarjev Srečko Glišar je povedal, da so fantje kolesarji v peklenki vročini, ki jih je tudi precej zdelala, vendar da kaj več pričakuje od naslednjih etap.

V LESKOVCU ZMAGA CERKNIČANOV

LESKOVEC PRI KRŠKEM - Na 32 tekmovalju v strelnjanu z zračno puško za pokal občine Krško je med ekipami zmagal Brest iz Cerknica, Sevnčani so bili tretji, Leskovec pa četrti. Med posamezniki je zmagal Damjan Handare (Brest Cerknica). Pionirji so se pomerili za pokal krajne skupnosti Leskovec. Med ekipami je zmagal Juteks Žalec, Leskovec je bil drugi in Iskra Semič peta. Med posamezniki je zmagal Uroš Vogrinec (Juteks) pred domačinom Danijelom Mustrom, njegov klubski tovarš Blaž Šonc pa je bil peti. (J. A.)

ZAKLJUČENA LIGA KRAJEVNIH SKUPNOSTI

OTOČEC - Moštvo Kandije je zmagoval lige krajevnih skupnosti v tenisu, ki jo je v zimskem času organiziral teniški center Otočec, v njej pa je sodelovalo 5 moštev. Na zaključnem delu je Kandija s 4:1 premagala moštvo Hedere.

NOVOMEŠČANA DRŽAVNA PRVAKA

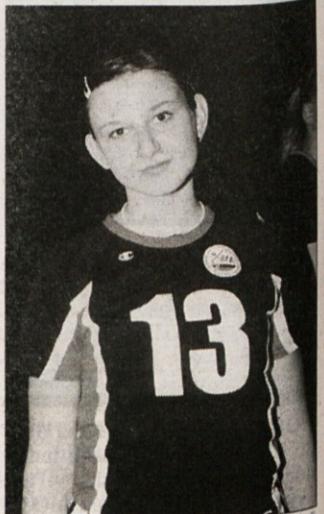
SEVNICA - Robert Javeršek in Zlatko Rizvič, oba člana novomeškega ju-jitsu in judo kluba Bushido, sta na nedavno državnem prvenstvu v ju-jitsu borbah osvojila naslov državnih prvakov, in sicer Javeršek z zmago v kategoriji do 62 kg in Rizvič v kategoriji do 94 kg. Z doseženima rezultatoma sta se uvrstila v državno reprezentanco in sta kandidata za nastop na svetovnem prvenstvu, ki bo novembra v Kopenhagnu. S. DOKL

BO JAKA MOŽE OBDRŽAL PRVO MESTO?

NOVO MESTO - Nadaljuje se tekmovalje mladih motokrosistov z evropski pokal, kjer po štirih dirkah vodi Novomeščan Jaka Mož. Čeprav je Jaka izpustil dirki v Ukrainski in Belorusiji, je še vedno na celu kvalifikacijske razpredelnice. V soboto bo Jaka tekmoval v Slovenskih Konjicah, kjer spet lahko pričakuje lepo beretočki potrditev prvega mesta.

BELOKRANCI IGRALI ŠESTI KROG

SEMIČ - V soboto so odigrali 6. krog belokranske lige v malem nogometu. Doseženi so bili naslednji rezultati: Partizan Črnomelj : Dragovanja vas 3:2, Grafika Bucik : Griblje 1:0, Krokar : Klub B. študentov 4:0, Dragovanja vas : Podzemelj 4:1, Partizan Črnomelj : Grafika Bucik 3:2, Kučar : Griblje 6:1, Stor - Trans : Pekar Črnomelj 6:1, Mithraem : Opel - Gpi 1:0, Kučar : Stor - Trans 3:3, Vrtni red : 1. Kučar 16, 2. Mithraem 15, 3. Partizan Črnomelj 15 točk itd.

SNEŽANA RAJAK si je z dobrim nastopom na mladinskem kvalifikacijskem obojkarskem turnirju v Bolgariji s sedemnajstimi leti odprla pot celo v člansko žensko obojkarsko reprezentanco. (Foto: S. D.)

o tesni, vendar zasluzeni zmago naših obojkarkaric. Niso pa tako mislite gostje, ki so izkoristile nezbranost naših napadalk, preveč so se jim tresle roke, in končno so se Slovakinje rešile skozi šivankino uho.

Trener slovenske reprezentance Marko Kalc ni bil preveč razočaran, vedel je, da so dekleta igrala zelo dobro in da so igro imele v svojih rokah, vendar jih je v ključnih tretnikih zapustila športna sreča. Naše obojkarkarice se bodo to soboto v Avstriji srečale s tamkajšnjo reprezentanco, potem pa sledi še povratno srečanje v Bratislavu, kjer se bodo naše obojkarkarice skušale oddolžiti Slovakinjam za nezaslužen poraz.

S. DOKL

BUBNIČU VNOVIČ PRVO MESTO

RIBNICA - Na vadišču konjeniškega kluba Ribnica je bila nedeljo druga tekma kvalifikacijskega turnirja v dresurnem jahanju za pokal Slovenije. Nastopilo je 55 tekmovalcev iz osmih slovenskih klubov, ki so se pomerili v štirih skupinah. Tudi letos je bila na sporednu memorialno tekmo v spomin na pred leti umrlega prvega predsednika kluba Jurija Rudeža. Preprečljivo jo na koncu Gradino XXXII. zmagal Egon Bubnič (Vrtnica, Nova Gorica). V preostalih treh tekmah sta dve zmagali odšli v Ljubljano, ena pa v Lipico. Zmagovalci: Prix St. Georges: Bubnič (Gradino), L-5 : Belič (Love Boy) Ljubljana, M-1 : Lah (Pluton Gratiota) Lipica, A-4 : Peterlin (Fair Play) Ljubljana. (M. G.)

NOGOMETNI TURNIR POD PORTOVALOM

NOVO MESTO - Ženski nogometni klub Radio Krka organizira v sodelovanju z Agencijo za šport Novo mesto 5. turnir v malem nogometu, ki bo na štadionu Portoval v nedeljo, 11. junija, ob 8. uri. Ob 16. uri se bodo srečali še nogometniki mestne občine Novo mesto in ekipa POP teama, ki bo bodo sestavljale zvezde slovenske zabavne glasbe. Po končanem turnirju bodo podelili tudi pokale najboljšim ekipam na občinskem rekreativnem tekmovalju v malem nogometu.

Prvak je Parktarstvo Cesar

Na novomeškem območju delujejo štiri malonogometne lige - Najboljši strelec tretjeligaš Dragan Bubnjič

NOVO MESTO - Novomeški rekreativni nogometni so v nedeljo, 28. maja, z 18. kolom zaključili tekmovalje v vseh štirih občinskih travnih ligah v malem nogometu. Končne lestvice: 1. liga - 1. Parktarstvo Cesar 41, 2. Straža 40, 3. Pagrus Rus 37, 4. Elfis Elektroinstalacije 30, 5. Regrča vas 23, 6. Podljuben Strasberger 21, 7. Bajer Euro C.A.T. 19, 8. Kaval Brusnice 18, 9. Radio Krka 18, 10. Drska Lovrinič 10; 2. liga - 1. FS Žužemberk 34, 2. Plastoform Šmarjeta 30, 3. Motoroil 30, 4. Eldorado 25, 5. Dual Express Bela Cerkev 25, 6. Klub Vida 24, 7. Vinica Granič 23, 8. Križe Papež 22, 9. Gradbeništvo Klanfar 21, 10. Muhaber 19; 3. A-liga - 1. Oscar pub 31, 2. Trgovina Sabina 31, 3. Družinska vas 30, 4. Bistro X 28, 5. Gabrijel Tabakum 28, 6. Zajčji vrh 25, 7. Zbure 24, 8. Timi 23, 9. Znass Ratež 17, 10. RS Trimex klub 11; 3. B-liga - 1. Veselček 43, 2. Pajper 38, 3. 3. Fužina Dvor 35, 4. Avtoelektrika Parkelj 28, 5. Mladost 26, 6. Avtomoto golf 22, 7. Gorica vas 2000 22, 8. K.N.E. 16, 9. Breza 13, 10. Košenice 10.

Med strelci je bil v 1. ligi z 22 za-

detki najboljši Bojan Jurišč (Straža).

v 2. ligi je bil z 21 zadetki največ-

krovitosti Rok Ožbolt (RS Žužemberk), v 3. A-ligi je največ zadetkov dosegel Gregor Puš (31, Trgovina Sabina), v 3. B-ligi pa je največkrat zatresel mrežo nasprotnih vratarjev Dragan Bubnjič (Pajper), ki je bil z 39 golj najboljši strelec vseh lig.

Iz prve lige sta izpadli moštvi

Radio Krka in Drska Lovrinič, v

prvo ligo pa sta se uvrstila FS Žužemberk in Plastoform Šmarjeta.

Druge lige bodo zapustili Vinica

Granič, Križe Papež, Gradbeništvo

Klanfar in Muhaber, zamenjali pa

jih bodo Oscar pub, Trgovina Sabina, Veselček in Pajper.

Novomeščanom zelena luč za suproligo

V kratkem času je vodstvo novomeškega košarkarskega kluba Krka Telekom dobilo podporo pokroviteljev in na osnovi tega zaupanje košarkarske zveze za nastop v soproligi - Matjaž Smodiš izbran med petimi največjimi upi evropske košarke

LJUBLJANA - Dvomov o tem, ali bo novomeška Krka Telekom nastopila v soproligi ali ne, ni več. V ponedeljek se je v Ljubljani sestal izvršni odbor Košarkarske zveze Slovenije, ki je razpravljal o kandidatih za tekmovanje slovenskih košarkarskih moštov v evropskih ligaških in pokalnih tekmovalnikih.

Ker so državni prvaki Krke Telekoma dobili polno podporo od glavnih dveh sponzorjev (Krka in Telekom), je bilo jasno, da bo izvršni odbor zveze prizgal zeleno luč za sodelovanje Novomeščanov v soproligi. Union Olimpija naj bi igrala v pokalu Saporta, Pivovarna Laško, Geoplín Slovan, Triglav in Savinjski Hopsi pa v Koračevem pokalu.

Po besedah predsednika košarkarske zveze Slovenije Dušana Še-

Upokojenci so se pomerili v športu

NOVO MESTO - Območna zveza društev upokojencev Novo mesto je pred dnevi organizirala 25. jubilejne športne igre upokojencev Dolenske in Bele krajine, kjer je nastopilo okoli 340 športnikov. V streljanju je pri moških je zmagala ekipa DU Novo mesto, pri posameznikih pa Jože Jordan (N. m.), pri ženskah so slavile upokojenke iz Grosuplja, pri posameznikah pa Novomeščanka Lidija Fabian. V balinanju je zmagalo DU Novo mesto, pri posameznikih pa Jože Kump (N. m.).

V šahu so bili najboljši Grosupljenčani, pri posameznikih pa njihov prvi igralec Milan Kavšek. Najbolj množično so tekmovali kegljači. Pri moških je zmagalo DU Novo mesto in med posamezniki njihov igralec Franc Židanek. Pri kegljačicah so se najbolj odrezale Semičanke in Ida Celič (N. m.). V zadnjini disciplini - picudu so se pomerile ženske, kjer so slavile Črnomaljke oziroma njihova članica Marija Šneler.

M. GOLOB

SODRAŽICA SAMA NA VRHU

RIBNICA - V šestem krogu medobčinske lige Ribnica v malem nogometu so bili doseženi naslednji izidi: Kmn Agaton: Šmd Turjak 5 : 2, Kot : Laški pesjani 10 : 1, Divi jezdci: Grmada 7 : 0, Kmn Sodražica: Kmn Grafit 3 : 0. Na lestvici z osemnajstimi točkami vodi Sodražica, drugouvrščen Agaton jih je zbral dvanajst. Na listi strelcev je vodstvo s petnajstimi zadetki prevezel Mitja Mihelič (Kot). (M. G.)

PORAZI V DVOJNEM KROGU

SODRAŽICA, KOČEVJE - Balařji Sodražice in Sodčka iz Kočevja so v petem in šestem krogu v drugi državni ligi ostali na pol praznih rok. Kočevci so klonili pred Velenjem Premogovnikom 14:10, v igri proti Vuzenici pa so presentativno iztržili točko, izid je bil 10:10. Sodražani letos niso še zmagali in kaže, da se bodo težko obdržali med držogligaši, saj so izgubili proti Hrastu 16:8, Grmada pa jih je premagala s temnim izidom 13:11.

V PORTOROŽU PO ATP TOČKE

OTOČEC - Blaž Turk in Rok Štancar, člana ŠD Krka Teniski center Otočec, sta minuli vikend igrala na prvem od treh ITF Mens Furures v Portorožu. Zanimivo, da sta se med 64 igralci srečala ravno klubška kolega. Boljši je bil Blaž, ki je zmagal z rezultatom 6:2, 6:0. Žal pa je v drugem krogu izgubil s prvim nosilcem Markom Porom (6:1, 6:3).

MED ZEMLJO IN NEBOM - Vsi tekmovalci na 1. mednarodni dirki Alpe Adria v Prilipah so pokazali veliko mero hrabrosti, kajti takole leteti po zraku z motorjem ni macji kašelj. (Foto: S. Dokl)

rešeno še eno pereče vprašanje pred nastopom Krke Telekoma v soproligi.

Krka Telekom, ki bo torej jeseni zanesljivo igrala v evropski suprologi, namerava moštvo tudi okrepiti.

KRKA TELEKOM JE DOBILA ŠTEVILKO DVE

NOVO MESTO - Ob koncu prejšnjega tedna je bil v Ljubljani izveden žreb za jesensko tekmovanje v prvi državni košarkarski ligi Kolinska, kjer so si Novomeščani izzrebeli številko dve, kar naj bo tuji vodilo v njihovem boju za ponovno osvojitev košarkarskega vrha v Sloveniji. Usoda krškega TEN, ki je lani uspešno nastopal v ligi 1 B je odprta, ker Krčani ne izpoljujejo predpisanih pogojev, ki jih postavlja tekmovana komisija košarkarske zveze Slovenije. Upajmo, da se bo zadeva rešila v prid Krčanov, kajti bila bi velika škoda, če bi zamrl še en center slovenske košarke.

S. D.

MLADI TENISAČI IGRALI V LIGI

OTOČEC - Mlajši tenisači z Otočca so minuli vikend odigrali prvi krog tekmovanja tenisačev do 12. leta. V soboto so na gostovanju v Žalcu s 4:3 premagali Maxi group, v nedeljo pa so doma kar s 7:0 izgubili z Asom iz Litije. Za Teniski center Otočec so igrali Aljaž Seničar, Igor Rudež, Aleš Lekovšek, Rok Kranjc, Jasmina Kajtazovič, Urška Sila, Tamara Sušnik in Nuša Blažon.

LUKA JURKOVIČ ČETRTI V KARTINGU

NOVO MESTO - Mladi novoški voznik kartinga Luka Jurkovič, ki tekmuje med mladincami v razredu 100 ccm, je po treh dirkah za državno prvenstvo v skupnem vrstnem redu četrtri. Luka je na prvih dveh dirkah v Čakovcu in na Ptaju osvojil četrto mesto, v nedeljo, 4. junija, pa je bil v Ljubljani pred BTC-jem peti.

MALI NOGOMETNIČI ZA MEDNARODNI POKAL PORTOVALA

NOVO MESTO - Nogometna šola Portoval bo ob zaključku sezone v soboto, 10. juniju, na štadionu v Portovalu pripravila drugi mednarodni otroški nogometni turnir Portoval Cup 2000, na katerem se bo v skupinah do 10. in do 12. leta pomerilo okoli 200 malih nogometničev iz več držav.

DVE ZMAGI POSAVSKIH KASAČEV V KAMNNICI

KAMNICA PRI MARIBORU - KK Maribor je v nedeljo v Kamnici pri Mariboru organiziral veliko kasaško prireditev, na kateri so se zelo dobro odrezali kasači iz KK Posavje iz Krškega. Konja Marli Somolli (pod vajetom Pavšiča) in Lamex (Lučič) sta v svojih kategorijah osvojila prvi mestni, nastopil pa je tudi Vojko Maletič iz Šentjerneja, ki je s Semom pridirkal drugo mesto.

Jaka Može ni imel sreče

V Prilipah se je začelo mednarodno tekmovanje v motokrosu za pokal Alpe Adria - Okrnjena konkurenca

PRILIPE - Avtomoto klub Brežice je v nedeljo na motokrosu v Prilipah pripravil prvo dirko za pokal Alpe Adria, kjer bi morale nastopiti reprezentančne petih držav. Žal so se tekmovanju odpovedali motokrosisti iz Italije in Madžarske, tako da je bila konkurenca okrnjena, vendar so tekmovalci iz Slovenije, Avstrije in Hrvaške pokazali veliko, tako da so s svojimi drznimi in hrabrimi vožnjami navdušili številne ljubitelje motokrosa. V reprezentanci Slovenije so nas stopala Brežičana Andrej Čuden in Primož Jazbar ter nadarjena mladca Novomeščan Jaka Može in Semičan Marko Šperhar.

Naši tekmovalci so se dobro odrezali, še največjo možnost za končni uspeh je imel Jaka Može, vendar je na cilj pripeljal s prazno zračnico, kar mu je vzel veliko dragocenih sekund. V kategoriji motorjev do 125 ccm je bil v prvem redu naslednji: 1. Kern, 4. Može, 5. Jazbar (vsi SLO). Ekipno: 1. Slovenija 96 točk. Kategorija do 250 ccm: 1. Kampuš, 3. Čuden (oba SLO). Ekipno: 1. Slovenija 89, 2. Hrvaška 79, 3. Avstrija 46 točk.

PO TRDINOVI POTI

NOVO MESTO - Planinsko društvo Intel servis Novo mesto vabi svoje člane, donatorje in ostale ljubitelje planin, da se jim v nedeljo, 11. junija, pridružijo na 6. tradicionalnem enodnevнем spomladanskem planinskem pohodu na Gorjance "Po Trdinovi poti". Odhod bo ob 6. uri zjuraj s parkirišča nasproti avtobusne postaje. Hojo bo do 6 / 7 ur, v planinskem domu pri Miklavžu pa bo piknik. Pohod in piknik sta za vse udeležence brezplačna, nanj pa se lahko prijavite do petka, 9. junija, oz. do zasedenosti avtobusa pri Mojci Verček Remo na telefoni 393 15 62 (služba), 26 811 (doma) in 041/745 849.

Vodstvo kluba išče predvsem nov center in organizatorja igre, takega, ki bo razbremenil Simona Petrova.

• **MATJAŽ SMODIŠ V PRVI PETERKI UPOV EVROPE** - Francoški košarkarski tečnik Baskwet hebd, ki nekaj velja v evropskih košarkarskih krogih, je na osnovi glasovanja 53 novinarjev, ki spremljajo košarko, med evropske košarkarske upne na peto mesto uvrstil novomeščega krilnega centra Matjaža Smodiša določil peto mesto, kar je dobra popotnica, če se bo Matjaž kdaj odločil za nabor za NBA. Med evropskimi upi Matjaža delajo družbo še Kirilenko (Rusija), Turkoglu (Turčija), Fotsis (Grčija) in Sesar (Hrvaška).

Kot je povedal športni direktor Krke Telekoma Vlado Gavranovič bosta to zanesljivo tujca. Zdaj je znano samo to, da državne prvake zapušča center Zoran Visković, drugi košarkarji pa naj bi ostali.

S. D.

Mladi so zaplesali na Otočcu

OTOČEC - Plesna zveza Slovenije in Plesni center Dolenske sta v soboto na Otočcu pripravila državno prvenstvo osnovnih in plesnih šol Slovenije, kjer so nastopali samo najboljši. Plesno tekmovanje, ki ga je vodil Boris Vovk, je odlično uspeло, zadovoljni so bili mladi plesalci kot tudi njihovi starši ter številni ljubitelji družabnih plesov.

Zmagovalci - kategorija A (OŠ 1. - 4. raz.): 1. Gašper Kostrevc (Krmelj), kategorija B (5. - 8. raz.): 1. Rok Kostrevc (Brusnice), kategorija C (plesna šola 1. - 4. raz.): 1. Uroš Zadnik (PC Dolenje), kategorija D (5. - 8. raz.): 1. Luka Ajdišek (PC), kategorija E (PS - srednješolci) Gregor Strniša - Živa Racki (PC Zasavje), pokal Otočca v HIP-HOP (OŠ 1. - 4. raz.): Niko Žakelj (PS Bolero), kategorija B (od 5. razdalje): 1. Erik Bukovnik (PS Urška Kranj).

MLADI PLESALCI NAVDUŠILI - Revija mladinskega plesa na Otočcu je zelo uspela, za kar gre zasluga tudi marljivim organizatorjem. (Foto: S. Dokl)

IGRE UPOKOJENCEV - Na športnih igrah upokojencev so se ženske pomerile v pikadu, kjer so bile najboljše Črnomaljke. Na sliki: tekmovalci iz Škocjana svoji ekipi priporila odličja. (Foto: S. Dokl)

KOLESARJI V KRŠKEM so premagovali veliko vročino in tudi utrujenost, saj je bila krožna dirka zelo zahtevna. (Foto: S. Dokl)

STRELCI ZA POKAL ŽUPANOV - V vojašnici slovenske vojske v Bršljinu so v soboto, 3. junija, pripravili 5. veliko strelske tekmovanje z vojaško puško, kjer se je več kot sto strelcev potegovali za pokal petih dolenskih županov. Tekmovanje, ki ga je vodil sekretar Območnega združenja slovenskih častnikov Branko Dukič, je bilo vzorno organizirano. Zmagala je ekipa 1. brigade slovenske vojske, pri posameznikih pa Janez Mrkon. Vrstni red: 1. Brigada SV 225, 2. ZSC Uršna selo 210, 3. OZSC Trebnje 196 krogov. Posamezno: 1. Janez Mrkon 84 krogov, 2. Franc Gabor (oba 1. brig. SV) 83, 3. Aleš Klobučar (ZSC Uršna selo) 77 itd. (Foto: S. Dokl)

KRKA ZDRAVILIŠČA HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

Odgovori, popravki in mnenja

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opredeljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesozarmerno daljši od informacije, na katere se nanašajo (13. člen).

Železničarji zametali ulico Muhaber

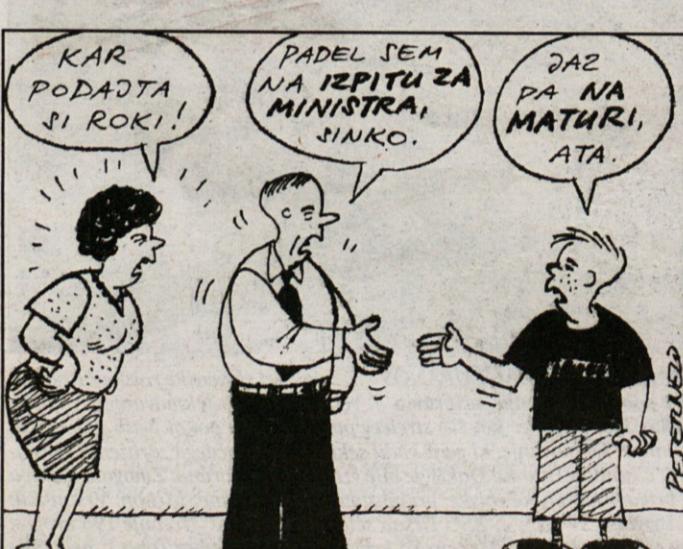
DL 21, 25. maja

O varnosti cestno-železniškega prehoda Muhaber v km 80+055 železniške proge Metlika - Ljubljana se že dalj časa dogovarjajo Slovenske železnice kot upravljevec proge, mestna občina Novo mesto kot upravljevec ceste in Ministerstvo za promet in zveze, ki je pristojno za nadzor nad varnostjo na progah Slovenskih železnic.

Republiški komite za promet in zveze je na podlagi Zakona o urejenosti določenih vprašanj s področja varnosti v železniškem prometu (Ur.l. SRS štev. 28/1981) že leta 1986 imenoval komisijo, v kateri so sodelovali predstavniki Republiškega prometnega inšpektorata, takratnega Železniškega gospodarstva Ljubljana, Občine Novo mesto, UNZ Novo mesto, Komunalne skupnosti občine Novo mesto in Cestnega podjetja Novo mesto. Naloga komisije je bila, da določi način zavarovanja cestno-železniških prehodov oz. da predlaga ukrepe za zagotovitev varnosti na cestno-železniških prehodih na območju Občine Novo mesto. Komisija je ugotovila, da je na cestno-železniškem prehodu Muhaber v obeh smerih izredno slaba preglednost s ceste na železniško progo, sama cesta pa ima v območju prehoda velik vzpon.

Komisija je bila obveščena, da se je na prehodu zgodilo več izrednih dogodkov, najhujša nesreča pa se je končala s smrtnim izidom. Največji vzrok nesreč je prav negreprednost v območju prehoda, ki se zaradi teorenskih razmer ne da bistveno izboljšati. Sklep komisije je bil, da se v prid varnosti cestnega in železniškega prometa cestno-železniški prehod ukine, promet pa preusmeri na bolj varne prehode, v tem primeru na avtomatsko zavarovan prehod v Bršljinu in prehod v Potočni vasi (zdaj že avtomatsko zavarovan).

Cesta je bila v letu 1989 brez soglasja Slovenskih železnic asfaltirana, in to s krajevnim samoprispevkom in dodatnim prispevkom kranjanov, kljub temu da so takratni predstavniki upravljevec ceste vedeli, da je prehod predviden za ukinitve. Gleda na dejstvo, da so bili v porastu izredni dogodki na nivojskih cestno-železniških prehodih na celotnem območju Republike Slovenije, je minister za promet in zveze z ODLOČBO št. 342-2/95-742/CG z dne 27.11.1995 ponovno imenoval komisijo za pregled nivojskih križanj cest z železniško progo.

Na podlagi dejstev, da se je na prehodu Muhaber zgodilo več izrednih dogodkov, je komisija dne 5. junija 1996 sklenila, da se prehod iz že znanih razlogov ukine.

V letu 1999 je bil v neposredni bližini prehoda Muhaber zgrajen viadukt Bezgavec, ki povezuje križišče Mirnopeške ceste pri naselju Muhaber in Ljubljansko cesto. Zaradi novonastalih razmer je Ministerstvo za promet in zveze, Prometni inšpektorat Republike Slovenije, 28. oktobra 1999, ponovno sklical komisijo z nalogo, da prouči stanje varnosti na nivojskem cestno-železniškem prehodu Muhaber. Sklep komisije je bil enak kot sklep prejšnjih dveh, to je ukinitve prehoda, s tem da se po ukinitvi nivojskega prehoda Muhaber promet preusmeri na novozgrajeni del Mirnopeške ceste, ki po viaduktu Bezgavec prečka progo izvennivojsko.

Z vzpostavljivjo povezovalnih poti (odprtje viadukta Bezgavec), je minister za promet in zveze g. mag. Anton Bergauer izdal ODREDBO o dopolnitvi odredbe o prepovedi uporabe cestno-železniških prehodov (UR. list RS št. 26/24. 3. 2000), kjer je v 7. točki naveden prehod v km 80+055. Z dnem nastopa veljavnosti ODREDBE je bil pre-

KUPI ZEMLJE SO ZAČASNI IN BODO OSTRANJENI, TAKO KO BO UPRAVLJAVEC CESTE USTREZNOD PREPREČIL NALET CESTNIH VOZIL NA ŽELEZNIŠKO PROGO. KRAJANE KS BUČNA VAS PA OBENEM OBVEŠČAMO, NAJ PROŠNJO ZA UREDITEV DOSTOPA ZA PEŠCE IN KOLESARJE NA SEVERNOM OVOZNICO OZIROMA NA VIADUKT BEZGAVEC NASLOVIJO NA MINISTERSTVO ZA PROMET IN ZVEZE, LANGUŠOVA 4, LJUBLJANA.

ALEKSANDER SALKIĆ
Vodja Službe za odnose z javnostmi

Zakaj ne bi posnemali?

Umirajo tudi druga stara mestna jedra, ne samo metliško. Tu so se zdramili posamezniki, ki so se povezali v skupino za oživitev mrtvega, zbrali so nekaj sto podpisov, napisali peticijo in stvar je skoraj odšla v pozabje. Drugie, na primer v Kopru, pa so se lotili istega problema povsem drugače. V mrtvem delu mesta, kjer je nekdaj mrgolelo lokalčkov, a so se izpraznili zaradi podobnega kot v Metliki, bo občina dala zainteresiranom v najem te zapuščene prostore za simbolično najemnino tolar na mesec. Prizakovati kaj podobnega v Metliki, je utopia. Prvič zato, ker občina nima lastnih (danes izpraznjenih in zaprtih) lokalov in drugič zato ne, ker vlada miselnost, da je bolje, če stvari propadajo, kot da bi imel od njih kdo koristi. Gre za prislomično kranjsko nevoščljivost, proti kateri niso cepljeni niti Beli Kranjci.

TONI GAŠPERIČ

MISS HRVAŠKE V NOVEM MESTU - Prejšnji teden se je na poti v slovensko prestolnico v Novem mestu oglašila Andreja Čupar, maturantka ekonomsko-komerčne šole iz Ozlja, ki je bila nekaj dni pred tem izbrana za letošnjo miss Hrvaške. Na Novem trgu sta jo sprejela Jože Stegne z Vinice, saj je Andreja od lanskega poletja tudi miss Kolpe, in direktor Krašcommerce Jože Repše, ki je hrvaško lepotico v svoji prodajalni Bombojera obdaril z izdelki Kraša in cvetjem. Vsi skupaj so se nato odpravili v Ljubljano na ambasado republike Hrvaške, ki je za svoje goste ob dnevu državnosti pripravila prisrčen sprejem. (Foto: M. Klinc)

ZASEBNO REDKOKDAJ SKUPAJ - Direktor Beti Ivan Malešič in žena Lidija, tudi že dolga leta zapisana Beti, le redkokda najdeti čas, da se skupaj pojavit v javnosti. Oba sicer rada obiskujeta dolensko prestolnico, vendar je tudi ob praznovanju osebnih praznikov veliko besed o Beti in novih kolekcijah, Lidijo pa še posebej zanima, če je v novomeškem Be-comu na voljo dovolj širok prodajni program. (Foto: Majda Luzar, EPS)

Ne pozabiti na dokumente

Dopust v tujini: zdravstveno zavarovanje, osebni dokumenti, prijava vrednejših predmetov - Največ za milijon tolarjev

Bliža se poletna turistična sezona, in kot je zadnja leta že v navadi, bodo dopustniški dni mnogi Slovenci preživeli v tujini, zlasti na Hrvaškem. Zato verjetno ne bo dočev spomniti na stvari, ki jih je potrebno prej urediti, da ne bo nepotrebnih zapletov.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) svetuje vsem zavarovanim osebam, naj si za čas začasnega bivanja v Avstriji, Belgiji, Hrvaški, Italiji, Luksemburgu, Madžarski, Nemčiji, Nizozemski in Romuniji pred odhodom v te države priskrbijo z meddržavno pogodbo dogovorjeni obrazec Potrdilo o pravici do zdravstvenih storitev med začasnim bivanjem v drugi državi. Obrazec stane 150 tolarjev in se dobi na vseh enotah in izpostavah ZZZS. Za pridobitev tega potrdila, ki se izda največ za tri mesece, je potrebno predložiti potrjeno zdravstveno izkaznico ali veljavno kartico zdravstvenega zavarovanja. Meddržavne pogodbe so sklenjene še z Bolgarijo, Češko, Poljsko, Veliko Britanijo in Severno Irsko, v ostalih državah pa morajo zavarovane osebe v primeru uveljavljanja storitev nujnega zdravljenja te plačati sami. Podrobnejše informacije je mogoče dobiti na vseh enotah zavoda in na njegovi spletni strani (<http://www.zzz.si>).

Kot so povedali na Mednarodnem mejnem prehodu Obrežje, je potrebno za vstop v Hrvaško imeti veljavno osebno izkaznico ali potni list, za otroke velja tudi zdravstvena izkaznica. Kako je s prtljago, pa so razložili v Carinskem uradu v Ljubljani. Potniki lahko čez državno mejo nesajo osebne predmete in predmete, ki jih potrebujemo za čas potovanja. Priporočljivo je, da predmete večje vrednosti (na primer videokamere ali dražje fotoaparate) prijavijo na carini in dobjijo potrdilo, sicer lahko pri vrnitvi v Slovenijo naletijo na težave z dokazovanjem istovetnosti blaga. Seveda to ne velja, če ima turist s sabo račun ali potrjen garancijski list, torej dokaz, da je blago kupil doma. Obrazec za po-

trdilo o istovetnosti blaga (velja za prijavo več predmetov) stane 750 tolarjev, v času turistične sezone do 30. septembra pa je zaston.

In koliko denarja lahko odnesete čez mejo? Banka Slovenija je predpisala iznos denarja na osebo največ 500 tisoč tolarjev ter deviz v protivrednosti 500 tisoč tolarjev, kar pomeni največ milijon tolarjev. Skorajda nemogoče, da se s takšno vsoto na dopustu ne da imeti lepo!

L. MURN

ODLOČEN PROTEST V SENTJERNEJU

SENTJERNEJ - V Sentjernej je ogenj v strehi zaradi ureditve osrednjega trga. Ko so lastniki gostinskih, trgovskih in drugih lokalov ob tem trgu izvedeli, naj bi tam po novi ureditvi ne bilo več parkirišč, so se povezali in podpisali zahtevo, naj parkirišče sredi kraja ostane, saj bi sicer njihova dejavnost trpele. Zahtevo je podpisalo 15 lastnikov, pravijo pa, da lahko, če bo potrebno, hitro zberejo 2.000 podpisov občanov.

Nestrpnost ali vandalizem?

Ko so krajani Šmartnega pri Litiji pred dvema letoma ponovno postavili evharistični križ na Šmarski Dobravi, so menili, da bo tokrat za večno ostal pomnik in znamenje njihove vernosti in zvestobe Bogu. Zgodilo se je namreč že sedem petdesetih let, da je križ čez noč izginil. Tukrat so nečastno dejanje pripisali neznanem, čeprav se je verjetno vedelo, kdo so bili. V noči na soboto pa se je vandalski dogodek ponovil v skoraj enaki obliki.

Križ so prvič postavili ob 800-letnici prve omembe kraja leta 1935 in ob prilikl drugega evharističnega kongresa. Slovesnosti, ki jo je vodil dekan Anton Gornik, je prisostvovalo 3000 ljudi. Nekoliko manj vernikov se je zbral po novem čez 63 let, na velikonočni ponedeljek, 13. aprila 1998, a zato ni bilo nič manj slovensko. Tukrat pa se je novinarju v lokalnem časopisu zapisalo naslednje: "Ko poslušam ugibanja, koliko časa mu bo usojeno stati na tem mestu, nehote pomislim, da bo ta simbol krščanstva svojevrsten preizkus za nas domačine same. Če bomo zmožni gledati nanj kot simbolni pomen in na dediščino naše polpreteklo zgodovine, bo imel dolgo življensko dobo, v nasprotnem primeru pa bo to še en dokaz posebnosti slovenske duše, ki ima v sebi največ prostora za nestrpnost do drugačnega."

Zal se je v noči na soboto potrdilo ravno slednje.

KONGRES ZDRAVILSTVA

SLOVENSKIE KONJICE - V dvorcu Trebnik v Slovenskih Konjicah bo od 9. do 11. junija potekal kongres komplementarnega in naravnega zdravilstva (KONAZ), katerega naj bi se po pričakovanih organizatorjev - iniciativnega odbora za ustanovitev združenja KONAZ in sekcije za naravno zdravilstvo Slovenskega ekološkega gibanja - udeležili tako zdravilci, ki imajo registrirano dejavnost kot tudi ljubitelji oz. uporabniki naravnega zdravilstva.

Upokojenec Emil Štimac pa je prepričan, da gre za vseslovenski upor proti gradnji na prostor zanika svojo krivdo - Štimčeva nočeta poplačila

***MRTVOČI PRI OSILNICI** - Domnevno sporna gradnja male hidroelektrarne na Mrtoviškem potoku pri Osilnici je spričo zelo dejavnih članov odbora za ohranitev doline zgornje Kolpe dobila bliskovito medijsko in sicerjno razsežnost.

Ob izjemno uspešni predstavitvi prizadevanj za ustavitev gradnje načrtovanega elektroenergetskega objekta po solah na širšem kočevsko-ribiškem območju sta najbolj dejavnava člana odbora Viktor Luskovec in dr. Božidar Volj izročila peticijo z 88 podpisom poslavcev državnega zborra proti posegu v prostor ministra za okolje in prostor dr. Pavlu Gantarju. Prisluhnute so jima skoraj vse slovenske ekološke organizacije, tudi javnost na Kočevskem in seveda občina Osilnica. S podpisimi skušajo utež na tehnici prevesti na svojo stran. Mrtoviški potok je namreč dragocen kamenček v mozaiku nacionalne vrednosti, ki ga ne smeta skaziti človek in stroj.

Investitor Emil Štimac upa, da bo ob koncu pravice vendarle na njegovi strani, saj skuša dokazati, da so bili vsi postopki pri pridobiti soglasij zakoniti, zaradi tega torej ne razume "vseslovenskega upora proti gradnji objekta državnega pomena". Člani odbora se pri razlagi desetletne zgodovine nedokončane naložbe in pri iskanju krivca vsakči obregnejo tudi ob ministrstvo za okolje in prostor.

"Gradnja ima vse papirje, ima več znamenj zavožene investicije," razlagajo Viktor Luskovec. Prav tako, da so bila dovoljenja res izdana v letih 1991/92, vendar v postopkih niso bila pridobljena vsa soglasja/mnenja, tudi ne obvezno vodnogospodarsko soglasje. Zaradi tega in zaradi odstopanj od prvotnega načrta so inšpektorji ustavili gradnjo in je zadeva več let stala. Potem je prišlo do nenadnega obraza, ko so na ministrstvu za okolje in prostor v nenevadnih okoliščinah izdali vodnogospodarsko soglasje in omogočili nadaljnjo gradnjo. Ustavno sodišče je razveljavilo del koncesijske uredbe, kar je po mnenju nekaterih poznavalcev celo tako močno oranje, da bi morali razveljaviti doslej vsa izdana soglasja in zadevo vrnilti v ponovni postopek.

"Gradnja ima vse papirje, ima več znamenj zavožene investicije," razlagajo Viktor Luskovec. Prav tako, da so bila dovoljenja res izdana v letih 1991/92, vendar v postopkih niso bila pridobljena vsa soglasja/mnenja, tudi ne obvezno vodnogospodarsko soglasje. Zaradi tega in zaradi odstopanj od prvotnega načrta so inšpektorji ustavili gradnjo in je zadeva več let stala. Potem je prišlo do nenadnega obraza, ko so na ministrstvu za okolje in prostor v nenevadnih okoliščinah izdali vodnogospodarsko soglasje in omogočili nadaljnjo gradnjo. Ustavno sodišče je razveljavilo del koncesijske uredbe, kar je po mnenju nekaterih poznavalcev celo tako močno oranje, da bi morali razveljaviti doslej vsa izdana soglasja in zadevo vrnilti v ponovni postopek.

Odlöčitev sodišča o razveljavitvi 14. člena uredbe o podelitvi

koncessije pa za konkretni primer glede izdaje odločbe o izbiru koncesionarja v Mrtoviškem potoku ni imela nikakršnega vpliva, saj je bila ta že pravomočna. Zaradi tega ministrstvo za okolje in prostor na podlagi navedene ustavne odločitve ni imelo in niti nima nobene pravice razpolagati po domači in zunanji dobrobiti.

"Dela je inšpektor pred dvema letoma sicer začasno ustavil, a jih s podizvajalcem po pridobitvi odločbe o cevih premera 50 centimetrov nadaljujemo. Doslej smo položili 800 metrov kanala, kmalu bomo še dvajset metrov, ob koncu pa bomo zazejili potok in opravili druga dela. Velikost cevi torej sploh ni sporna," je povedal Emil Štimac, ki energetski objekt gradi skupaj s sinom.

Na povabilo ministra za okolje in prostor dr. Pavla Gantara je bil 12. januarja letos na ministrstvu sestanek z investitorjem, ki se ga je udeležil tudi dr. Božidar Volj, predstavnik odbora za ohranitev doline zgornje Kolpe. Minister je investitorjem ponudil odkup vseh vloženih sredstev z namenom, da ustavita gradnjo. Investitor sta nato v pisnem odgovoru ministrstvu za okolje in prostor sporočila, da sta pripravljena obnoviti dotrajano žago v

Večji nudijo več.

Plaćilni promet za pravne osebe

Preko računa pri naši banki ste vključeni v plaćilni promet največje in najmočnejše banke v državi. V 200 poslovalnicah bančne skupine Nove ljubljanske banke nudimo celovit in cenovno ugoden servis, tudi z elektronsko banko Proklik NLB in dnevno-nočnimi trezorji. Uspešno stojimo ob strani takoj majhnim podjetnikom kot največjim gospodarskim družbam. Doma in v tujini. Zato izkoristite naše prednosti.

Vsa pojasnila dobite pri poslovnih skrbnikih v banki. Storitve so vam na voljo tudi v bankah bančne skupine NLB: Banki Domžale, Koroški banki, Pomurski banki, Banki Velenje, Banki Zasavje.

Rastimo skupaj.

ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

NOVA NISSAN ALMERA.

MARSIKAJ JE ŠE PRED VAMI.
ZA VAMI. IN OKOLI VAS.

Življenje je cesta.

Imate radi presenečenja? Kadar ste za volanom, prav gotovo ne. Nova Almera se je temeljito posvetila aktivni varnosti. ABS in EBD preprečujejo blokiranje koles v kočljivih situacijah; aktivni vzglavniki zmanjšujejo verjetnost poškodb ob trkah v zadak avtomobila; izpopolnjene luči pa poskrbijo za boljšo vidljivost. Samo še nekaj lahko storite: ostanite mirni in uživajte v vožnji.

BETI, TEKSTILNA INDUSTRIJA, d.d. Metlika

objavlja prosto delovno mesto:

MODNI OBLIKOVALEC

Pogoji:

- univerzitetni diplomirani inženir oblikovanja tekstilij in oblačil
- univerzitetna ali visoka strokovna izobrazba tekstilne usmeritve
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj na področju oblikovanja tekstilij in oblačil
- aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika
- znanje s področja osnov računalništva
- sposobnost komuniciranja in dela v timu

Na informativen razgovor vabimo tudi modne oblikovalce V. stop. z delovnimi izkušnjami s področja oblikovanja tekstilij in oblačil.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, kratkim življenjepisu in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljite v roku 8 dni po objavi na naslov: BETI, d.d., KADROVSKA SLUŽBA, Tovarniška 2, 8330 METLIKA.

O izboru bomo kandidate obvestili v zakonitem roku po končanem postopku.

TRAIG, d.d. Ivančna Gorica

zaposli nove sodelavce na delovnem mestu
VOZNIK TOVORNJAKA za nedoločen čas.

Pogoji:

- končana poklicna šola IV. stopnje
- izpit za voznika motornih vozil B, C in E kategorije
- izkušnje v mednarodnem transportu

Pisne prijave pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: TRAIG, d.d., 1295 Ivančna Gorica, Cesta 2. grupe odredov 15.

OSNOVNA ŠOLA BRUSNICE

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

- delovno mesto **vzgojiteljice** za nedoločen čas;
- delovno mesto **pomočnice vzgojiteljice** za nedoločen čas;
- delovno mesto **učitelja zemljepisa in zgodovine** za nedoločen čas;
- delovno mesto **računalničarja - učitelja tehnike** za polovični nedoločen delovni čas.

Prošnje in dokazila o izobrazbi pošljite na naslov: OŠ Brusnice, Vel. Brusnice 101, 8321 Brusnice do 20.6.2000.

LERAN, d.o.o.

Novo mesto Lebanova 24

<http://www.nepremicnine.net/leran/>
e-mail: leran@siol.net

telefon: 07/33 79 940

07/33 79 941

faks: 07/33 22 282

mobil: 0609/633 553

041/633 553

Prodamo:

• **HIŠE:** v Brežicah, na Bučki, v Črnomlju, Dobindolu (Uršna selo), Dol. Ponikvalah (pri Trebnjem), Krškem, Malem Vru pri Brežicah, Metliki, Mokronogu, Novem mestu, Orešju, Semiču, Sevnici, Straži, Šentjerneju, Škocjanu (in okolic), Šmarjeških Toplicah (okolina) in drugod;

• **POSLOVNE PROSTORE:** v Črnomlju (picerija, diskoteka), Dolenjskih Toplicah, Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center), Straži in drugod;

• **POSLOVNO-STANOVANSKI OBJEKTI V OBRATOVANJU:** v Šentjerneju (Dol. Vrholje - gostilna in stanovanje), Novem mestu (bife in stanovanje);

• **KMETIJE:** v Beli krajini, Jagodniku, Orešju, Trebenjem.

Oddamo:

• poslovne prostore v Novem mestu.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

Ponudba na višini ...

Ponudba velja od
8. do 21. junija
za izdelke v zalogi v
ŽIVILA Hipermarketu
Brežice.

139,-

BANANE,
1kg

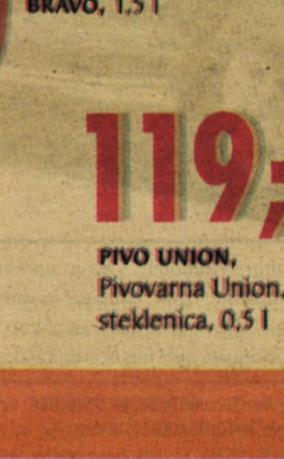
155,-

MULTIVITAMINSKI SOK,
BRAVO, 1,5 l

119,-

PIVO UNION,
Pivovarna Union,
steklenica, 0,5 l

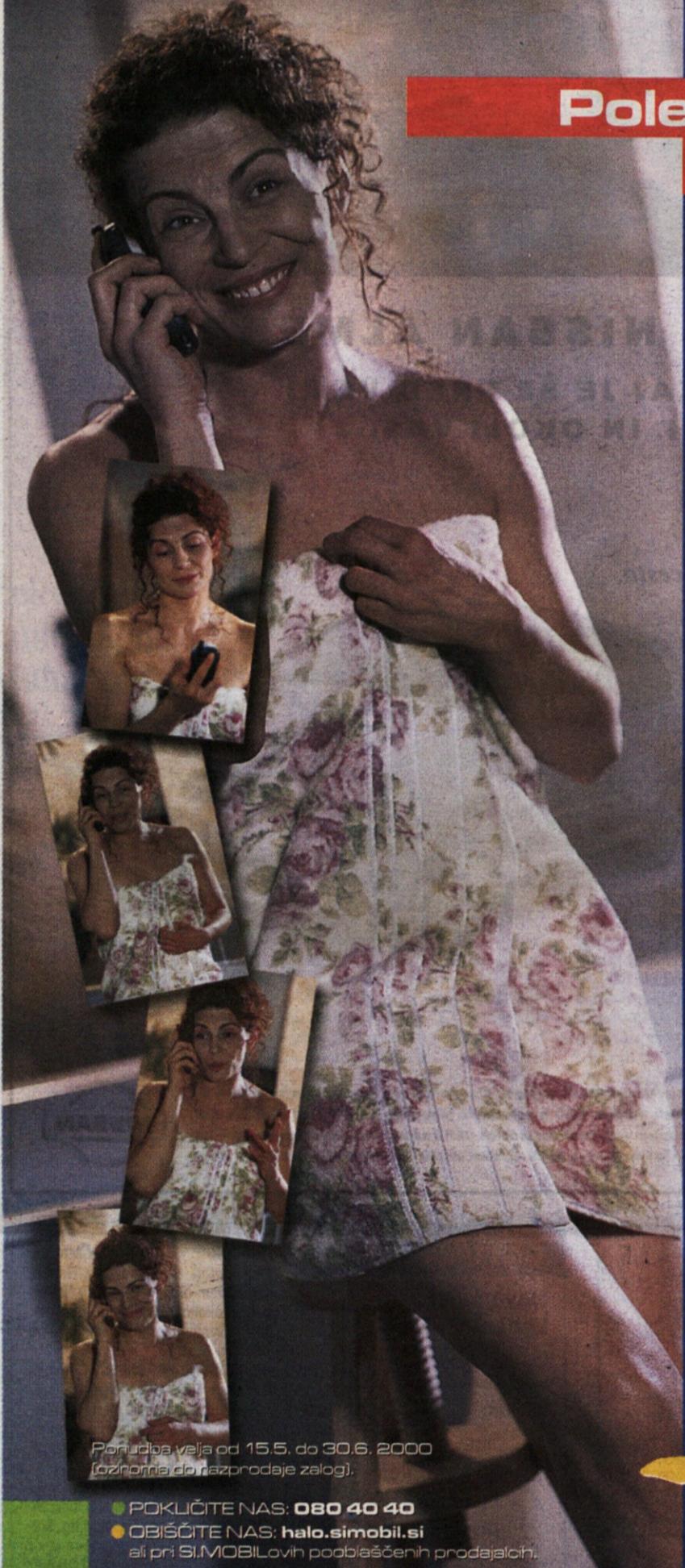

289,-

ČISTILO ZA STEKLO,
STELEX,
Šampionka,
z razprtšilcem, 750 ml

... cene na dnu.

Cene so v slovenskih tolarjih.

Poletna romanca - za vsakogar!

Letos nekoliko prej, predvsem pa drugače. Z novo ponudbo telefonov v paketih Halo po vročih cenah. Za dolge poletne pogovore vam podarimo kar za 3.000 tolarjev brezplačnih pogovorov.

32.900 SIT

-3.000 SIT
brezplačni pogovori

21.900 SIT

-3.000 SIT
brezplačni pogovori

Cek Halo za 1.000 tolarjev prejmete že v paketu Halo, 2.000 tolarjev pa vam bomo podarili ob včlanitvi v klub Halo.

Halo
GSM: 040

Ponudba velja od 15.5. do 30.6. 2000
(začnima do razprodaje zalog).

- POKUČITE NAS: 080 40 40
- OBIŠČITE NAS: halo.simobil.si
ali pri SI.MOBILovih pooblaščenih prodajalcih.

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST

Partner pri delu, prijatelj v prostem času ...

www.mazda.mms.si

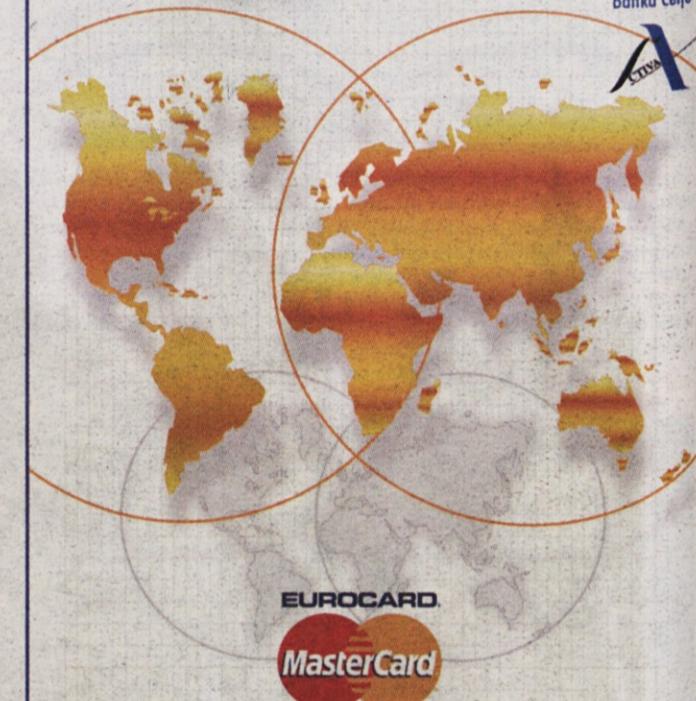

Večnamenski Mazdin pick up **Mazda B2500 TD** se po udobju primerja z osebnimi avtomobili, s svojo uporabnostjo in bogato dodatno opremo pa prekaša marsikatero gospodarsko vozilo in je pri tem deležen enakih davčnih olajšav. Štirikolesni pogon, reduktor in varnostna oprema so le nekatere od dobrih lastnosti, ki vas bodo z družino ali prijatelji zvabili na udobno vožnjo zunaj asfaltne džungle. Vsem, ki se boste za nakup **Mazde B2500 TD 4x4** odločili do **31. julija**, bomo podarili **klimatsko napravo!** Prepičajte se o vsestransnosti **Mazde B2500 TD 4x4** in možnostih financiranja nakupa pri prodajalcih vozil Mazda.

Ljubljana: A COSMOS, 01/51 95 090; GAMA CENTER, 01/54 14 338; MAZDA CITY, 01/24 25 000; Maribor: AVTOCENTER ŠERBINEK, 02/45 03 550; Ptuj: AVTOCENTER ŠERBINEK, 02/78 38 451; Murska Sobota: AVTOCENTER LEPOŠA, 02/53 61 770; Celje: STIGMA 93, 03/54 11 251; Zagorje: AVTOHIŠA KRŽIŠNIK, 03/56 64 729; Velenje: AS AVTOMOBILI SKORNŠEK, 03/89 72 170; Kranj: AVTO MOČNIK, 04/20 41 696; Nova Gorica: AUTORENT, 05/30 28 460; Koper: AVTOPLUS, 05/61 37 038; Novo mesto: SIGMACOM, 07/33 76 400; Brežice: GAMA, 07/49 93 030

vrednost ki
vas povezuje s svetom
raste

Slovenska zadružna kmetijska banka
Nova Kreditna banka Maribor
Poštna banka Slovenije
Gorenjska banka
Pomurska banka
Dolenjska banka
Krekova banka
Banka Koper
Banka Celje

Sistem Activa podarja dobitnikom nagradne akcije, imetnikom kartice Activ-a Eurocard/MasterCard, enotedenška potovanja v evropske prestolnice Rim, Pariz, London in številne praktične nagrade. Več o nagradnem žrebanju na www.activa-card.com.

RAIFFEISEN, d.o.o., Slovenija
Industrijska c. 8
2230 Lenart
062/729-0551

SPOŠTOVANI KUPCI, KMETOVALCI IN RIBOGOJCI
Kakor vsako sezono smo za vas pripravili konkurenčno ponudbo lastnih krmil in vitaminsko mineralnih dodatkov blagovne znamke

in hrano za gojitveno ribogojstvo znamke **DANA - FEED**. Našo ponudbo smo obogatili s prodajo sojinih tropin v rinfuzi in 500 kg BIG BEGIH.

Opozorjam na konkurenčno ponudbo drugih blagovnih skupin:
1. program škropiva (NOVARTIS, BASF, PINUS, AGREVO, KARSIA...)
2. mineralna gnojila: AGROLINZ, INA KUTINA, HYDRO
3. ter stalna ponudba semen poljščin in travnj.

Naročeno blago vam brezplačno dostavimo na dom.

Za dodatne informacije pokličite našega terenskega zastopnika - GSM 041/359-818, g. Slavko Kržnik.

DOLENJSKI LIST
Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje

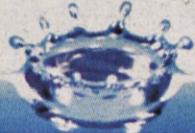

Postregli vas bodo s:
• picami
• hamburgerjem
• gircami
• pomfritom
• sladoledom
• ledeno kavo
• sadnimi kupami
in raznovrstnimi pihačami.

07/ 33 21 878

Vabljeni!

DOLENJSKI LIST

HOTELI OTOČEC

KRKAZDRAVILIŠČA

Mega športne počitnice za otroke

Program vsebuje:

- 6 polnih penzionov
- 6 ur zabavnih športnih iger
- 20 ur začetnega ali nadaljevalnega intenzivnega učenja tenisa
- jutranji tek, spoznavanje delovanje človeškega telesa, osnove anatomije, fiziologije in učenje uporabe meritca srčnega utripa.
- spoznavanje taborniških veščin, orientacija, postavljanje šotorov, opazovanje zvezd
- šola lepega vedenja, kulturni večeri
- čolnarjenje po reki Krki
- kako postati "ribič" in spoznavati skrivnosti ribolova
- demonstracija lokostrelstva
- obisk konjeniškega centra Struga z demonstracijo in poskusnim jahanjem
- šola plavanja ali plavanie v Šmarjeških Toplicah
- igre s žogo: odbojka na mivki, košarka, mali nogomet
- vodeno kolosaljenje in pohodništvo
- namizni tenis, fitness

Cena: Hotel Šport 52.725 tolarjev

(Cena vključuje namestitve v troposteljni sobi, program, turistično takso in zavarovanje.)

LAHKO PA BIVATE TUDI DOMA IN SE UDELEŽITE LE ŠPORTNIH AKTIVNOSTI (VSAK DAN OD 9. DO 19. URE, VMES KOSILO).

Cena paketa: 28.000 tolarjev

Termini:

① 25.6. do 1.7. ② 2.7. do 8.7. ③ 9.7. do 15.7. ④ 16.7. do 22.7.

Informacije in rezervacije:

07/ 30 75 700, 30 75 419

KRKAZDRAVILIŠČA

PLAVA LAGUNA POREČ

NAJBOLJ PRILJUBLJEN KRAJ ZA ODDIH IN POČITNICE SLOVENCEV

Posebej pa vas želimo seznaniti s posebnostmi letošnje ponudbe za čas do 1. julija.

Vse apartmaje Astra, Citadela in Laguna Park smo opremili s TV sprejemniki (s satelitskimi programi), direktnimi telefoni in sušilci za lase!

Dnevna najemnina apartmaja že od 58 DEM!

Dobrodošli v avtokampih Zelena laguna, Bijela uvala in Naturist centru Ulika.

V vseh so bazeni, obnovljene in nove sanitarije, urejene plaže, pristanišča za čolne, športna središča, marketi in še marsikaj.

Pričakujemo vas popolnoma obnovljeni hoteli ****: Laguna Park, Laguna Materada, Plavi, Zorna, Laguna Istra in Laguna Gran Vista s TV sprejemniki, direktnimi telefonimi, sušilci za lase in klimatskimi napravami.

Cena polpenziona po osebi na dan že od 54 DEM!

V hotelih kategorije **: paviljoni Bellevue, Galeb, Albatros in Delfin cena polpenziona po osebi dnevno že od 40 DEM!

V vseh hotelih so vam za zajtrk in večerjo na voljo klimatizirane samopostežne bife restavracije!

POLEG VSEGA NUDIMO ZNATNE POPUSTE ZA OTROKE!

Turistična taksa znaša 1,90 DEM po osebi na dan!

Otroti do 12. leta je ne plačajo, od 12. do 18. leta pa samo 50%!

Informacije pri agenciji vašega zaupanja ali pa pri

PLAVA LAGUNA, POREČ

tel.: 00 385 52 410 136, 410 101

fax: 00 385 52 451 044

Internet: www.plavalaguna.hr

E-mail: mail@plavalaguna.hr

SUPER UGODNO!

FOTOKOPIRNI APARAT (15 kop/min, A3)

in

LASERSKI TISKALNIK (10 izp/min, GDI)

za samo

SIT 188.000,00 (+ DDV)

POKLICITE!

KOLICIINA OMJEJENJA

LJ 01-568-05-00, MB 02-229-50-80
CE 03-490-52-70, NM 07-498-70-14 MINOLTA

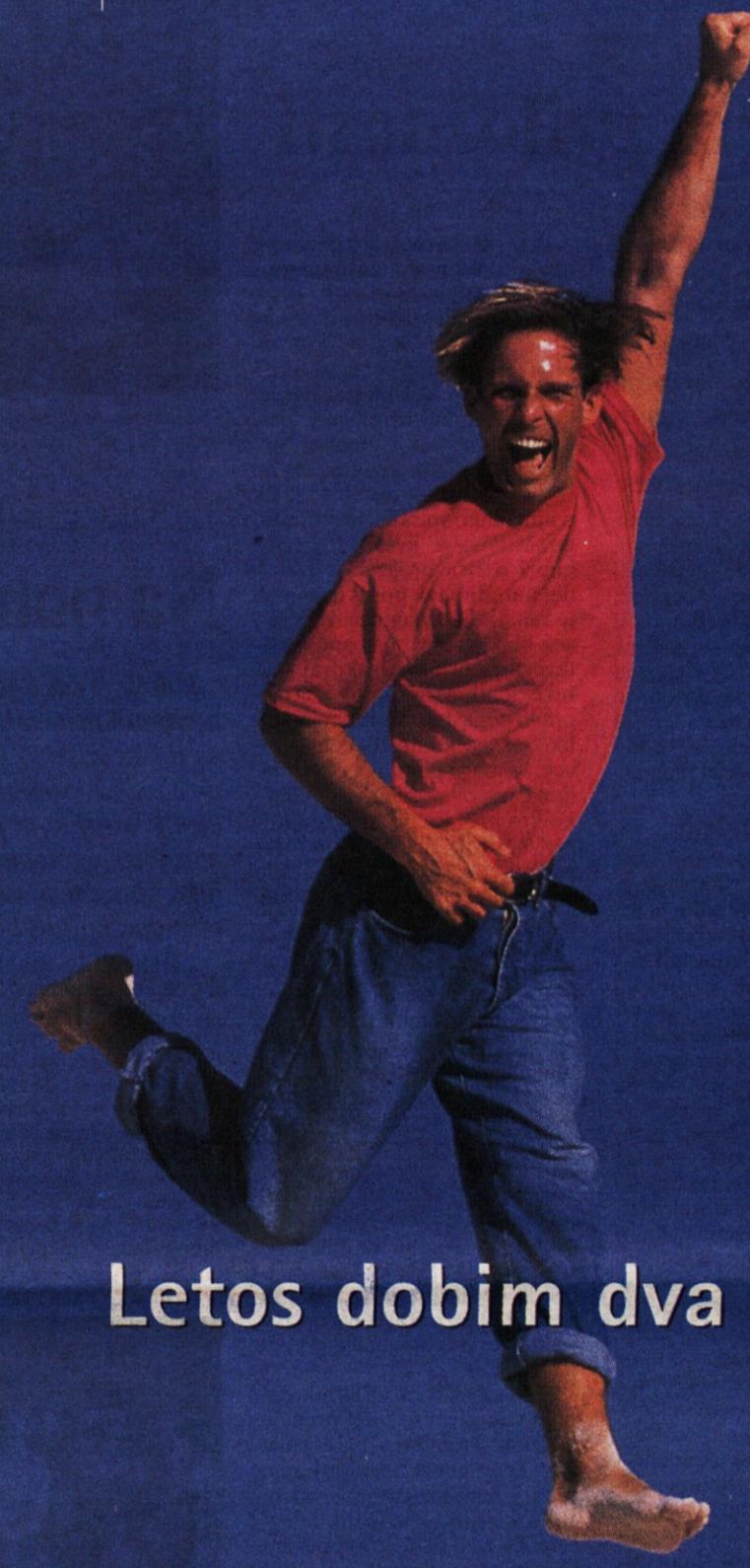

RENAULT

Regres za letni dopust je predpisani denarni znesek, ki pripada delavcem in upokojencem. Omogočil naj bi vsaj minimalno osnovo za uveljavljanje temeljne človekove pravice - pravice do oddiha, dopusta.

Letos imate možnost, da poleg zakonsko določenega regresa dobite še izredni regres v višini do 150.000 SIT. Če v mesecu juniju na kredit kupite katerikoli osebni avto Renault, vam prve tri mesečne obveznosti plača Renault*. Avto boste začeli odplačevati šele v oktobru, s podarjenim zneskom pa si lahko privoščite še ene počitnice!

* višina mesečne obveznosti kredita skupaj z interkalarnimi obrestmi ne sme presegati 50.000 SIT

Letos dobim dva regresa!

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST

Nova ISDN izbira!

Preprosto več svobode! V izbiri, v odločitvi, v telefoniranju! Olajšali smo vam odločitev in poenostavili izbiro s ponudbo paketov, ki vključujejo praktično vse! Odslej lahko izberete tudi prenosni ISDN telefon Eurit 133 švicarskega proizvajalca Ascom. Prenosni telefon združuje svobodo in vse prednosti digitalne telefonije: display na slušalki, obsežen spomin, kodiran signal, možnost zadržanja kljucov, prevezovanja in konferenčnih kljucov, zmogljive baterije.

Pokličite brezplačno telefonsko številko **080 3000** ali povprašajte v najbližji Teletgovini!

SVET GOVORI HITREJE!

Telekom Slovenije

1 ENKA

2 DVOJKA

3 TRIOKA

4 TIRKA

reportažni

DOLENJSKI LIST

TURIZEM PRI NAS

Lepotica tisočerih priložnosti

Vsako 12. delovno mesto na svetu je odvisno od turizma, in čeprav prihodki od te dejavnosti v svetu iz leta v leto hitreje naraščajo, je Slovenija lani z njo iztržila le dobro milijardo ameriških dolarjev, kar je že za petino manj kot leta 1996. Jugovzhodna Slovenija ni med slovenskimi elitnimi turističnimi območji, a morda - to čutijo njeni prebivalci vse bolj - ravno ona, neprebujena lepotica tisočerih možnosti, skriva priložnosti za razvoj turizma, podeželja, kmetijstva, obrti, malega gospodarstva.

Hočejo več od vode

Če pobrskamo po številkah, v turizmu našega območja izstajajo tri zdravilišča, omembe vredni turistični kraji pa so še naprej Čatež ob Savi, Dolenjske Toplice, Šmarješke Toplice in morda še Otočec. Zdravilišča so vrh dolenjskega, belokranjskega in posavskega turizma, saj, ne nazadnje, skupaj zaposlujejo skoraj 800 delavcev, vendar se počasi ob njih in zadnje čase tudi zaradi njih razvija tudi drugačna ponudba. Sodobni turist se namreč noče več ves dan namakati v zdravilni vodi, ampak hoče videiti in doživeti okolico.

Krkina Zdravilišča dosežejo večino turističnih nočitev na novomeškem pa tudi dolenjskem območju. V primerjavi z okrog 300.000 nočitvami so številke, ki jih dosegajo preostali hoteli in redki zasebniki s nastanitvenimi zmogljivostmi, skoraj nepomembne. Poleg prenočitvenih zmogljivosti v dveh toplicah na Dolenjskem, sta tu še otoška hotela Grad Otočec in Hotel Šport, v Novem mestu pa hotel Krka. Tudi belokranjski mesti premoreta vsaka svoj hotel: Metlika hotel Bela krajina in Črnatelj hotel Lahinja. Ostale prenočitvene zmogljivosti so pri zasebnikih, predvsem v penzionih okrog zdravilišč, za malenkost bogatejša pa je zadnja leta tudi ponudba sob in apartmajev v mestih.

Vlečni konj posavskega turizma so Terme Čatež, največje slovensko naravno zdravilišče, ki ima na leto preko 440.000 nočitev ali kar 7 odst. vseh prenočitev nasploh v Sloveniji. Samo lani se je v tamkajšnjih bazenih namakalo skoraj 700.000 kopalcev. Čatež ob Savi je za piransko občino drugo največje turistično središče v Sloveniji. Poleg bogatih vodnih zmogljiv-

vosti ponuja hotele, bungalove in apartmajske hišice različnih kategorij. V Termah je največji avtokamp, ob gradu Mokrice, kjer je hotel pa tudi edino gol igrišče na območju jugovzhodne Slovenije. Tudi okrog Čateških toplic je kar nekaj penzionov in sob. V Brežicah zadnja leta ni več mestnega hotela, še vedno pa sta v Sevnici in v Krškem.

Skrito podeželje

Manjših prenočitvenih zmogljivosti po Dolenjskem, Beli krajini in Posavju bi se še našlo v nekaterih mestnih in podeželskih gostiščih, v planinskih domovih in ponekod že tudi na turističnih kmetijah. Poleg že omenjenega čateškega kampa omenimo še kampe na Otočcu in v Dolenjskih Toplicah ter na turistični kmetiji v Žužemberku. Obetajoče se razvijajo kampi ob reki Kolpi, kjer je poleg kampa na Vinici, na Primostku in v Podzemljiju kar nekaj možnosti za razvoj zasebnih kamrov: Zajc, Prelesje, Radenci, Adlešiči, Griblje.

V zadnjih letih se s programi pospeševanja razvoja podeželja, s postavljivo vinskih cest in ne nazadnje tudi s turističnim projektom Po potek dediščine Dolenjske in Beli krajine razvijajo tudi turistične kmetije, izletniški turizem na kmetih, vinotoči, čebelarske in sadarske kmetije in še bi lahko naštevali. Žal le redke med njimi ponujajo tudi možnost prenočitve, več pa je takih, ki so bolj gostilne na kmetih in sprejemajo na hrano avtobuse izletnikov. Celo območje je raj za ribolov in lov, razvijajo pa se tudi druge oblike športnega turizma. Z zadnjimi prenovami, ko so v hotelih uredili konferenčne dvorane, je nekaj več možnosti tudi za kongresni turizem.

Kdo bo tržil?

Zmogljivosti torej kljub vsemu ni tako malo, čeprav gostiln, gostišč, restavracij in drugih podobnih lokalov niti omenjali nismo. Poleg tega je na območju Dolenjske, Posavja in Bele krajine toliko naravnih, krajinskih, kulturnozgodovinskih in etnoloških znamenitosti, kulinaričnih posebnosti in tradicionalnih prireditev, da bi o njih lahko spisali debelo knjigo. V Posavju je lani in predlani 7 oseb v programu javnih del naredilo tak popis in nastal je nekaj deset centimetrov visok kup gradiva, na osnovi katerega so pripravili skoraj 400 turističnih programov. "To je pravo bogastvo. Ponudbe je veliko, vsega je morda celo preveč, žal pa je ponudba razdrobljena, nepovezana in brez učinkovite promocije in trženja," pravi Marija Kruščič, direktorka Podjetniškega centra Krško, ki deluje tudi na turističnem področju.

Ugotovitve Kruščičeve bi lahko prenesli tudi na širše območje. Trenutno namreč ni nikogar, ki bi oblikoval in tržil turistične programe po omenjenih dveh regijah. Turistične agencije "izvažajo" slovenske turiste v tujino, čeprav bi nekdo moral delovati tudi v obratni smeri. Morda pa boljše čase napoveduje Agencija za turizem in razvoj K2M iz Dolenjskih Toplic, ki že ponuja in organizira izlete po naših krajih, ali pa projekt Po potek dediščine Dolenjske in Bele krajine, za katerega občine prav zdaj iščejo agencijo, ki bi ga tržila.

Na Dolenjskem, v Beli krajini in v Posavju se torej prebuja turizem. Privabiti v naše kraje ljudi iz drugih concev Slovenije in tudi iz tujine ostaja osnovni cilj tukajšnjih turističnih delavcev. Za zdaj ostaja bolj pri željah, vendar v občinah računajo, da bodo prvi korak v smeri povezave prinesle lokalne turistične organizacije, ki jih ravno zdaj ustavljajo. Morda pa lahko še najbolj računamo na podjetnost posameznikov, ki bodo le videли možnost za zaslužek tudi na tem področju.

BREDA DUŠIČ GORNIK

O naravnih, krajinskih, kulturnozgodovinskih in etnoloških znamenitostih naših krajev bi lahko spisali debelo knjigo in izvir Krupe v Beli krajini (na fotografiji) je le eno izmed njih. (Foto: B. D. G.)

3. GOLOBINJSKI POHOD

Na pohod tudi sedemdesetletniki

Poletje je čas dopustov, toda počitka in sprostitev je po napornih delovnih dnevih vsakdo potreben že prej, ne le en mesec v letu. Zadostuje že prost dan ali pa vsaj nekaj ur časa za kakšen izlet v bližnjo okolico, toda kaj, ko dostikrat ni in ni prave ideje, kam se odpraviti. Ena od možnosti je golobinjski pohod čez Globodol, ki sta ga pretekli konec tedna že tretjič zapovrstjo uspešno pripravila mirnopeško turistično in vinogradniško društvo.

zrasla s sosednjo dvoranjo na severovzhodni strani. V obeh je mogoče videti kapnike. Tudi bližnja jama Koprivnica je zelo bogata s kapniki.

Neverjeten razgled z Golobinjskega

Skozi t.i. Globodolsko okno vodi pot mimo mirnopeškega lovskega doma do Golobinjske, kjer stoji znamenita cerkev sv. Uršule. Ob lepem vremenu je od tam vidljivost neverjetna: videti je mogoče Gorjance in Gače, na drugi strani pa Kum, Kamniške planine in včasih celo Triglav in Klek.

Med sobotnimi pohodniki, med katerimi niso bili le domačini, sta bila celo dva ljubitelja narave, ki štejeta že preko sedemdeset let. Eden od njiju je znani mirnopeški čebelar in raziskovalec domače zgodovine Alojz Kastelic. Oba pa sta brez

Globodola proti Srednjemu Globodolu, kjer stoji že mnogim dobro znani kulturni hram, Dom glasbene dediščine. Sobotnim pohodnikom je njegov lastnik Milko Bizjak razkazal notranjost stavbe in instrumente ter jih razvesil tudi z igranjem.

Iz Srednjega Globodola se gre po brezpotju na zahod proti Malemu vrhu s 324 metri nadmorske višine do Bobnarjeve domačije. Tu je že petintrideseto leto naseljena samo ta doma-

SOBOTNI POHODNIKI - Pred pričetkom poti so se pohodniki, med katerimi so bili tako otroci kot starejši, okreplčali, nato pa pod vodstvom planinskega vodiča Rudija zagnano odkorakali. Dobre volje ni manjkalo že na startu. (Foto: L. M.)

Vas z enim prebivalcem

Golobinjski pohod se začne na križišču pod Golobinjkom, to je hribom, zasajenim z vinsko trto in bogatim gozdom. Ime je verjetno dobil po golobih, ki jih je bilo nekoč v njegovih gozdovih veliko. Pot vodi preko severnega dela Grč Vrha, kjer si je na desni strani mogoče ogledati udorno jamo Malisnico, ki leži pod 96 metrov visokim Malisnim hribom. Žal je tu mogoče videti, kaj brezvestnež lahko naredijo z naravo. Grč Vrh so domačini včasih zaradi njegove obsežnosti imenovali kar Mali London, saj je bil večji in bolj naseljen od Golobinjske, sedaj pa je večji del zapuščen in ima le enega stalnega prebivalca. Preden se prispe v znamenito globodolsko dolino, si je mogoče ogledati še Slugovo jamo, tipično kraško jamo z nekoliko manj kapniki. Vstop vanjo je primeren za vsakogar.

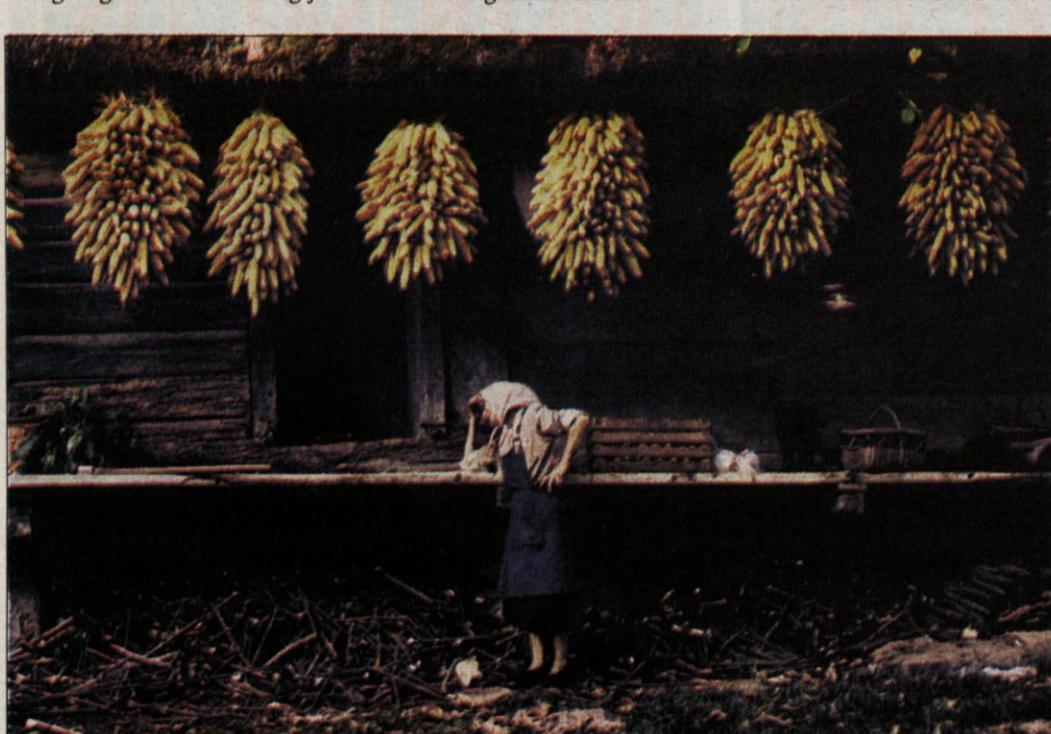
čija, 75-letna ženska pa tu sama vztraja že trinajst let. Naslednja postaja je bil dobrinski lovski dom in edino tu pot krene iz mirnopeške v trebanjsko občino. 523 metrov visoki Ostri vrh je najvišja točka nad Globodolskim poljem. Če gremo proti severu, pridemo do Jame Mala Vratinica. Vhodna razpoka se razširi v vzhodno dvorano, ki je

težav prehodila opisano pot do končne postaje na Muhičevi domačiji na Golobinjski, kjer je bil zaključek pohoda z družbenim srečanjem. Pot na Golobinjek je res prijetna, saj poteka večinoma v senčki po gozdu in ni predolga. Ljudje bi po njej verjetno radi hodili tudi druge dni v letu, zato bi jo veljalo markirati.

LIDIJA MURN

GOLOBINJSKA CERKEV - Ogleda je vredna tudi cerkev sv. Uršule na Golobinjski. (Foto: L. M.)

PONOVNO MEDALJE KOČEVSKIM FOTOGRAFOM - Kočevski fotografi so letos že posegali po najvišjih ameriških priznanjih za svoje delo, tokrat pa je iz fotografiske razstave GaSO pod pokroviteljstvom Ameriške fotografike zvezne PSA prispeval vest o največjem uspehu članov fotografškega društva Grča. Stanko Lavrič je prejel dve odličji, in sicer častni trak in za posnetek "Oko" medaljo organizatorja, do sedaj pa je najvišji nagrada na razstavi GaSO prejel predsednik kočevskega fotografškega društva Janez Papež za diapositiv Jesen (na sliki). Razstave se je s štirimi diapositivimi udeležil tudi Darko Mikulič. To je bila četrta razstava v ciklusu šestih, bera priznanj kočevskih fotografov pa je verjetno neponovljiva, saj sta Lavrič in Papež do sedaj pobrala kar šest nagrad: tri častne trakove, dve medalji organizatorja in nagrado za najboljši posnetek na razstavi.

SADNA SUŠILNICA V RAZBORAH PRI ČATEŽU

Pomembna etnološka stavbna dediščina, ki ji grozi propad

Jugozahodno od Čateža, na prisojnjem vinorodnem pobočju zaplaškega hriba z znano Marijino romarsko cerkvijo, stoji manjša gručasta vas Razbore. Domačije so razvršcene okoli križišča, ob katerem stojijo skupni vaški vodnjak, kapelica in nad sto let stara lipa, ki skupaj predstavljajo kvaliteten ambient. Na južnem robu vasi stoji sadna sušilnica, o kateri je v čateški šolski kroniki zapisano, da je bila zgrajena 1939. leta. Postavili so jo vaščani pod vodstvom tedanjega šolskega učitelja na Čatežu Franca Kunaverja.

Na njegovo pobudo sta bili zgrajeni še dve podobni sušilnici: pod pokopališčem na Čatežu in na Rojah, v bližini Kotarjeve domačije. Obe sušilnici sta žal podrti. Vse tri naj bi bile po ljudskem izročilu zgrajene po istem načrtu, ki pa je izgubljen. Sušilnica v Razborah je samostojna stavba, delno vkopana v breg. Zgrajena je iz opeke, je ometana in pokrita z dvokapno streho na čop. Na Zahodni strani ima manjši nadstrešek. Po tipologiji sodi v skupino brezdimnih sušilnic. Ima obokano kurišče in nad njim prostor za sušenje sadja. Kurišče je bilo zgrajeno tako, da dim ni uhajal v sušilnico, ampak je bil speljan po posebnih ogrevalnih železnih ceveh v dimnik. Sadje v sušilnici se je takoj sušilo na toplem zraku, ki se je dvigal od kurišča navzgor mimo les s sadjem in je na vrhu uzhajal iz sušilnice. Sušilnica ima v Zahodni steni vgrajeno leseno ohišje za dvanajst les, ki so bile razvrščene v dveh vrstah po šest. Večina jih je danes uničenih, nekaj se jih je še ohranilo pri posameznih domačijah. Lese so bile spleteni iz leskovih šib, njihova velikost je bila približno 2 x 1 meter.

Po pripovedovanju starejših vaščanov naj bi bila sušilnica skupna oziroma vaška. Za njeni gradnjo so se v začetku najbolj zavzemale štiri razborške družine (Spentanovi, Mehalovi, Barščkovi in Piškovi), uporabljali pa so jo tudi ostali. Sadje je ponavadi sušil vsak zase, naenkrat pa so lahko sušile po dve ali tri stranke. V nej so največ sušili slive, jabolka in hruške. Jabolka in hruške so morali najprej narezati na tanke krihlje, slive pa so lahko sušili cele. Navadno so sveže sadje razvrstili na zgornje lese, scasoma pa so začeli lese s sadjem pomikati navzdol proti kurišču. Ko se je sadje na spodnjih lesah dovolj osušilo, so lese začeli počasi pomikati nazaj proti zgornjim delom sušilne komore. Ker sadje ni smelo biti preveč suho, ga je bilo potrebno vsak dan sproti odbrirati. Sušilnico so vaščani uporabljali približno do leta 1945. Po vojni so v njej nekajkrat še sušili koruzo, sadja pa ne več.

Eden najstarejših načinov konzerviranja sadja

Sušenje sadja je eden najstarejših načinov konzerviranja

Delnost ohranjeni leseno ohišje za lese

S suhim sadjem preganjali lakoto

Že pred prvo svetovno vojno so strokovnjaki zelo spodbujali gradnjo sušilnic zaradi preveč razširjenosti prekuhanja

sadja v žganje. Med prvo svetovno vojno se je povečala gradnja sušilnic tudi zaradi pomanjkanja hrane, saj je znano, da ima suho sadje veliko energetsko vrednost in je kot tako njen dobro nadomestilo. Med prvo svetovno vojno, še bolj pa v obdobju med obema vojnoma, so se na podeželju začele uveljavljati večje brezdimne sušilnice, ki so jih praviloma gradile vaške skupnosti ali posamezne podružnice sadjarskega društva. Brezdimne sušilnice so bile praviloma visoko iz kamna ali opeke zidane stavbe pravokotnega tlorisa z večjim nadstreškom. Imele so obokano kurišče in nad njim sušilni prostor, v katerem dim ni imel dostopa.

Že od Valvasorjevega časa naprej so ponekod, kjer niso premogli lastne sušilnice ali pa so bili slabše možnosti za gojenje sadja, sušili sadje kar v manjših lesah v hiši, v krušni peči ali na njej. Sušenje sadja se je na načem podeželju prenehalo sredi 20. stoletja zaradi izboljšanih prehranjevalnih razmer in zaradi njegove manjše tržne vrednosti. Sušenje sadja v večjih skupnih sušilnicah, katerih gradnjo je zagovarjala kmetijska politika v obdobju med obema vojnoma in v prvih letih po drugi svetovni vojni, se na podeželju ni nikdar močneje uveljavilo in je zamrlo že konec pet-

desetih let. Skupne sušilnice so po vojni raje uporabljali za sušenje koruze, na primer v Selah in na Gorenjem Polju pri Dolenjskih Toplicah, kjer sta se še do danes ohranili sušilnici.

Sušenje sadja spet zanimivo

Na posameznih domačijah v Suhih krajih in v trebeljanskih hribih so tradicionalno sušenje v laniščicah ohranili še do pred dvajsetimi leti, ko se je praviloma umaknilo sodobnemu sušenju sadja v različnih sušilnicah, ki jih ogrevajo elektrika, plin, para ali topla voda. V zadnjih nekaj letih postaja sušenje sadja zopet zanimivo, predvsem zaradi spoznanja, da sadje poleg zelenjave zelo ugodno vpliva na zdravje in na splošno počutje. Zelo dobro se vključuje tudi v sodobne kulinarne smernice, ki zagovarjajo zdravo in polnoverno prehrano.

Razborška sušilnica pomeni zadnje obdobje v razvoju tradicionalnih sadnih sušilnic na Slovenskem. Gradbenorazvojno je pomemben člen v razvoju brezdimnih sušilnic in je kot taka ena redkih še ohranjenih na širšem območju zahodne Dolenjske. Glede na vrsto uporabnika sodi med značilne primere vaških sušilnic, ki so jih na načem podeželju načrtno gradili

Sedna sušilnica v Razborah

vom in so precej poškodovani. Zaradi njenega slabega obstoječega stanja bi se bilo potrebno lotiti obnovne čimprej. Na ta način bi jo rešili pred nadaljnim propadanjem, našim zanacem pa bi ohranili pomemben kulturni spomenik.

DUŠAN ŠTEPEC
konzervator,
ZVNKD Novo mesto

Literatura:

- J. W. Valvasor, *Die Ehre des Herzogthums Crain, Faksimilirana izdaja, Heppenheim 1970.*
- Martin Humek, *Sadje v gospodinjstvu, tretja izdaja, Ljubljana 1933.*
- *Gospodarska in družbenega zgodovina Slovencev, Zgodovina agrarnih panog, Ljubljana 1990.*
- dr. Marija Makarovič, *Kmečko gospodarstvo na Slovenskem, Ljubljana 1978.*
- Ivanka Počkar, *Slivarji, Brežice 1982.*
- Alojz Pirc, *Sušenje sadja za vsakdanjo rabo in posebne priložnosti, Ljubljana 1990.*
- Darja Škof, *Sušenje sadja in vrtin, Ljubljana 1993.*
- Polona Sketelj, *Več od zlata in srebra nam sadno drevje da..., Katalog ob razstavi Slovenska razstava sadja 1998, Ljubljana 1998.*

MLADI POGREŠAJO POGOVOR

Župnik, ki zna prisluhniti mladim

ŠKOCJAN - Na mladih svet stoji je star, tolkokrat že povedan, a vedno aktualen rek. V vsej njegovi celoti se ga zaveda škocjanski župnik Franc Brečko, ki veliko pozornosti namenja prav mladim. Za delo z mladimi se je navdušil v srednji verski šoli v Želimlju, ki jo vodi Seležjanci, redovniki, ki se posvečajo delu z mladimi, na osnovi praktičnega dela v Mohorjevem dijaškem domu v Celovcu pa je naredil tudi diplomsko nalogu na Teološki fakulteti v Ljubljani.

Med stare načine sušenja sadja sodi tudi sušenje v posebnih sušilnicah, imenovanih pečnice ali lanišnice. To so bile samostojno stojče manjše gospodarske stavbe s kamnitim obodom kvadratnega tlorisa, ki je imel v eni od sten odprtino za kurjenje na zemljo poglobljenem odprtem kurišcu. Na kamnitem obodu je bila položena lesena lesa, na kateri se je sušilo na "uhle" ali krihlje narezano sadje. Lesa je bila spletena iz leskovih šib ali viter. Za zaščito pred dežjem so bile sušilnice pokrite z dvokapno streho, ki so jo nosili štirje leseni stebri. Streh je bila navadno krita s slamo, deskami ali bobrovcem. Sušilnice so bile poleg sušenja sadja namenjene za sušenje lanu in konoplje. Zaradi varnosti pred požarom so jih postavljali nekoliko stran od domačije, navadno na robu sadovnjaka. V sušilnicah se je sadje sušilo v dimu, zato jih imenujemo tudi dimne sušilnice.

NAŠ RECEPT

Zapečene jagode

Za 4 osebe potrebujemo: 500 g jagod, 1/8 l sladke smetane, 4 rumenjake, 20 g sladkorja, vanilin sladkor, naribano limonino lupinico in 20 g listasto narezani mandlijev.

Jagode očistimo in operemo. Če so velike, jih narezemo na četrtnine ali polovice. Smetano stopemo, primešamo ji rumenjake, sladkor, vanilin in naribano limonino lupinico. V eno večjo ali štiri manjše ognjevarne posode damo tri četrtnine pripravljenih jagod. Preljemo s smetano in obložimo z ostalimi jagodami. Pečemo v močno ogreti pečici, da se smetanova krema zlato rjavaobarva. Potresemo z mandlijami in okrasimo z lističi mete. Po želji še potremo s sladkorjem v prahu.

Župnik Franc Brečko

Z mladino se lahko nekaj naredi le, če je kraj povezan, in to Škocjan gotovo je. Zelo dobro sodelujemo z občino in osnovno šolo ter čedjalne bolj tudi s straši. Pri mojem delu z mladimi in v župnišču pa sta mi v neprecenljivo pomoč kaplana Janko in Franc, zadovoljen pove župnik Brečko. Za mlade so preuredili tudi gospodarsko poslopje župnišča, v katerem je sedaj družabni prostor in igralnica v biljardom, mizo za namizni tenis in ročni nogomet. Kupili so tudi večji avto, ki bo prav prišel predvsem pri prevozu otrok iz oddaljenih vasi, načrtujejo pa še izgradnjo počitniškega doma na Stopnem, dobre 3 kilometre od Škocjana.

M. KOTNIK

AFORIZMI

Mnogo se govori o primanjkljajih proračuna, molči pa o presežku na zasebnih bančnih računih.

Večkrat imaš občutek, da so tudi gospodarstveniki začeli verjeti v dedka Mraza.

Po nagradni igri "Vzemite račun!" bi lahko uvedli še igro - "Najdite račun brez krčmarja!"

Ni važno, kakšen bo volilni sistem - politika bo še vedno nesistematska, "sistema" metanja polen pod noge in nizkih udarcev pa bosta enaka.

Slovenija bi še kako hitro prišla v EU, če bi se tja dalo priti s pomočjo komolcev in plave kuverte.

Delo jo ohranja vitalno

ZAMOSTEC PRI SO-DRAŽICI - Čeprav te dni sončna pripeka sili ljudi v senco in je malokomu mar do drva, pa 77-letna Rezka Turk iz Zamostca - zaselku po domače pravijo Pod goro - pri Sodražici dobro ve, da zima ni od muh. "Prejšnja je bila zelo huda, prihodnja ne bo nič mlejša", pravi zgovorna Rezka. Pridno zbira vejeje in ga sama žaga in spravlja v klet. Že deset let je vdova. Pred 53 leti se je omožila. Sprva je delala kot šivilja, po vojni je po kruh šla tudi v Tržič, a se je po treh letih vrnila. Doma so namreč mama, sestra in mož pletli kose in zaslužek ni bil slab. Po protje so šli v Notranje Gorice pri Ljubljani ali pa v Savinjsko dolino.

"Z mladino se lahko nekaj naredi le, če je kraj povezan, in to Škocjan gotovo je. Zelo dobro sodelujemo z občino in osnovno šolo ter čedjalne bolj tudi s straši. Pri mojem delu z mladimi in v župnišču pa sta mi v neprecenljivo pomoč kaplana Janko in Franc," zadovoljen pove župnik Brečko. Za mlade so preuredili tudi gospodarsko poslopje župnišča, v katerem je sedaj družabni prostor in igralnica v biljardom, mizo za namizni tenis in ročni nogomet. Kupili so tudi večji avto, ki bo prav prišel predvsem pri prevozu otrok iz oddaljenih vasi, načrtujejo pa še izgradnjo počitniškega doma na Stopnem, dobre 3 kilometre od Škocjana.

M. KOTNIK

Rezka Turk

pa so velike težave. Lahko sem srečna, da me redno obiskujejo nečaki. Moji starši so imeli šest otrok, jaz sem še edina med živimi. Pod goro je po vojni živel 40 ljudi, danes jih v nekaj hišah vztraja še petnajst. Po petdesetih letih se je lani v zaselku rodila prva, pove Rezka.

Drna za ogrevanje bi lahko kupila, a ne more brez dela. Ves dan ureja okolico hiše, ki jo je leta 1878 zgradil neki Italijan, moževa starša pa v začetku prejšnjega stoletja kupila. Z delom se izogiba tudi bolezni; čeprav ji je dalj časa nagajajo bolečine v ramenih, se ne da. Samo delo jo bo ohranilo vitalno.

M. G.

DEDIŠČINA ŠENTJERNEJSKE ŽUPNIJE

Duhovna spostitev v neokrnjeni naravi

Sonce, daljši dnevi, prebujena narava in bližajoče se počitnice - vse to vzbudi v nas željo po bolj brezskrbemu preživljjanju uric, nemirni pogledi pa hrepeneče potujejo skozi okno, ven, tja v naravo. Za vse tiste, ki poleg oddihu iščete tudi duhovno sprostitev v naravi, pa je kot nalač pot po šentjernejski župniji.

Šentjernejska župnija lahko popotniku ponudi kar nekaj poti, med njimi pa je najbolj priljubljena božjepotna kapelica lurske Matere božje v Novem Lurdru, kot so ljudje mesto imenovali po znanem romarskem kraju francoskem Lurdru. Duhovno središče stoji v idiličnem gozdu v Rakovniku pri Šentjerneju, v objemu gabrov, mogočnih javorjev in kostanjev, ki popotniku ponujajo prijeten hlad, spokojnost in tišino. "Po-sebnost šentjernejskega Lurda je, da je miniaturni posnetek francoskega kraja božjega delovanja, po drugi strani pa je tako priljubljen zaradi svoje neokrnjenosti in neskomercializnosti," meni šentjernejski župnik Anton Trpin.

Čudodelna moč Lurda

Svetišče je na pobudo šentjernejskega kaplana Leopolda Kolbezna nastalo leta 1908, takrat je namreč katoliški svet obhajal 50-letnico prikazovanja Marije revni deklici Bernardki v Lurdru v Franciji. Tako so nad studenčkom v Rakovniku na praznik sv. Petra in Pavla postavili kip Matere božje. Darovali

so ga menihi iz Pleterij, ki so ga leta 1902 ob njihovem ponovnem prihodu v obnovljeno Kartuzijo prinesli s seboj iz Francije. "Kmalu so pa začeli verniki hoditi na ta kraj moliti, početkom posamič, pozneje v skupinah. Nekateri so dosegli po pripomognji Brezmadežne na tem kraju posebne milosti. Mati svojemu očesno bolnemu otroku zdravje, drug posebno pomoč v stiski. Božjastno dekle je že po prvem obisku ozdravelo," je v svoji knjižici o božjepotni kapelici Naše ljube Gospe lurske v Rakovniku iz leta 1930 med drugim zapisal Anton Lesjak.

Sprva je svetišče obsegalo votilino, vklesano v živo skalo, nato pa so zaradi vse večjega števila romarjev leta 1912 razširili prostor, leto kasneje je kapela dobila zvon, čež nekaj let so postavili odprt lezeno kapelico, v letu 1926 pa so zemljišče povečali in uredili listine, da je dobila pravice javne kapele. Kapelo so pozidali ob 100-letnici Marijinih prikazovanj, do izvira studenca pod njom uredili stopnišče in nastelili nov Marijin kip, zunanjost in notranjost kapele pa so pred 17 leti prebelili.

TUDI ZDRAVNIKI NISO NEZMOTLJIVI

Zdravniške napake kar pod preprogo?

Kaj pomenijo afere, zdrahe in domnevne zdravniške napake, ki jih je tudi pri nas zadnje čase vse več? Jih je bilo včasih manj ali gre le za še en pojav demokratizacije družbe? Je res, da šele mediji odkrijejo kazniva dejanja v zdravstvu in ali se morda poročanja o teh zadevah ne lotevajo preveč tendenciozno? Dobijo naši tožilci dovolj tovrstnih ovad? Se odkrijejo vse čudne smrti? Delujejo znotraj zdravstva kontrolni mehanizmi? Ali gre pričakovati čudeže, da se zdravniki ne morejo zmotiti? Ali morata drži, da tudi v zdravstvu vrana vrani ne izkljuje oči?

To je le nekaj vprašanj, ki so bile osrednja tema zanimivega strokovnega posvetu z naslovom Kriminogene situacije v zdravstvu na tradicionalnem srečanju slovenskih tožilcev pred kratkim na Otočcu. V zadnjem času so namreč nekateri dogodki v zdravstvu dobili številne odmeve v javnosti - spomnimo le na primer, ko je koprski zdravnik med pregledom za pridobitev vozniškega izpita kršil spolno nedotakljivost dekleta in ga pregledal tudi ginekološko, čeprav je znano, da genitalije ne vplivajo na vozniško sposobnost.

Vse več zdravniških napak?

Zdravniške napake so velika in težka zadeva, drugačne so od drugih, ki se seveda pojavljajo pri vsakem delu. Posledice zdravniških napak so lahko usodne, in to ne le za zdravje, ampak celo za življenje ljudi. Tako napako je treba dokazati in analizirati in to po merilih kazenske-

ga prava, poklicne dolžnosti in moralnih načel, od najpreprostejše napake iz malomarnosti brez hujših posledic, do najhujše, zavestne odklonitve ali opustitve nujne zdravniške pomoči z najhujšimi posledicami. Ne gre za maščevanje ali kaznen, ampak predvsem, da se napaka ne bi več ponovila. Medicina se namreč vzgaja za tako visoko ceno, kot sta zdravje in življenje.

Ceprav je tudi pri nas v prijermu s prejšnjimi leti več odkrivanj zdravniških napak, ki doživijo končni epilog na sodišču, pa stvar še zdaleč ni takšna kot na primer v ZDA. Analitiki pravijo, da se kar četrtnina vseh bolnišničnih zdravljenj konča s tožbami na sodišču, a ne zato, ker bi bila ameriška medicina tako slaba in neuspešna, pač pa, ker imajo bolniki svoja ekonomska ozadja in denarne interese. Civilnopravna razmerja in odškodninske odgovornosti so postale moda tudi na tem področju.

Naštete številke si seveda lahko vsak razlagajo po svoje, po mnemu doc. dr. Jožeta Balažiča, predstojnika Inštituta za sodno medicino v Ljubljani in tožilca Zdravniške zbornice, pa so zelo nizke "in mislim, da so v resnici višje. Sploh glede na to, da v Sloveniji na leto umre okrog dvajset tisoč ljudi." Pri obdukcijah zdravniki večkrat naletijo na problem, kaj storiti, ko odkrijejo nekaj, kar "nam ni všeč. Ali in kako ter komu smo sploh dolžni prijaviti zadevo, ki kaže na sum kaznivega dejanja? Letos smo izdelali model, s katerim smo zaščitili delo našega inštituta, da ne prikriva kaznivih dejanj. Po naši presoji "napake" zdaj pisno posredujemo tožilstvu, to pa odloča o njihovi utemeljenosti" je povedal Balažič.

In kaj sploh je strokovna zdravniška napaka? Če gre za kaznivo dejanje, je storjena iz malomarnosti, neznanja ali namanosti, lahko pa jo pogovorje "višja sila" - pričakovani in nepričakovani zapleti in kompli-

ca do Brežic, v jasnem vremenu pa vse tja do Kuma in Karavank. Zanimiva izletniška točka je tudi Javorovica s cerkvijo sv. Ožboltja, ki je po drugi svetovni vojni znana zlasti kot kraj, kjer so leta 1944 padli borce 4. bataljona Cankarjeve brigade. Del razvalin cerkvice so v začetku devetdesetih let obnovili.

Naše popotovanje zaključujemo v Pleterjah - s pletersko učno potjo okoli zidovja kartuzije in staro gotsko cerkvijo. V njej bo svoj mir našel vsakdo, ki si želi v tišini prepustiti svojim mislim, sicer pa so v teh hiši molitve enkratno doživetje koncerti koralnega petja.

Tako kot se med ljudmi tkoje niti prijateljstva, so se skozi stoletja prepletile niti naravne, kulturne in posvetne dediščine šentjernejske župnije, ki so kot celota prerasle okvirje, kot nekateri radi pravijo temu, ver-skega turizma.

MOJCA KOTNIK
AFORIZMI
• *K katerem grmu tiči zajec, najbolje vedo lovci na neupravičeno bogastro.*

• *Poslanec poslancu borec za oslovo senco in replikodajec.*

• *Noben kuhrske mojster ne pozna toliko receptov, kolikor jih premore politična kuhinja.*

• *Posledica političnih napetosti je "kratek stik" v gospodarstvu.*

MARJAN BRADAČ

ja do Brežic, v jasnem vremenu pa vse tja do Kuma in Karavank. Zanimiva izletniška točka je tudi Javorovica s cerkvijo sv. Ožboltja, ki je po drugi svetovni vojni znana zlasti kot kraj, kjer so leta 1944 padli borce 4. bataljona Cankarjeve brigade. Del razvalin cerkvice so v začetku devetdesetih let obnovili.

Naše popotovanje zaključujemo v Pleterjah - s pletersko učno potjo okoli zidovja kartuzije in staro gotsko cerkvijo. V njej bo svoj mir našel vsakdo, ki si želi v tišini prepustiti svojim mislim, sicer pa so v teh hiši molitve enkratno doživetje koncerti koralnega petja.

Tako kot se med ljudmi tkoje niti prijateljstva, so se skozi stoletja prepletile niti naravne, kulturne in posvetne dediščine šentjernejske župnije, ki so kot celota prerasle okvirje, kot nekateri radi pravijo temu, ver-skega turizma.

MOJCA KOTNIK

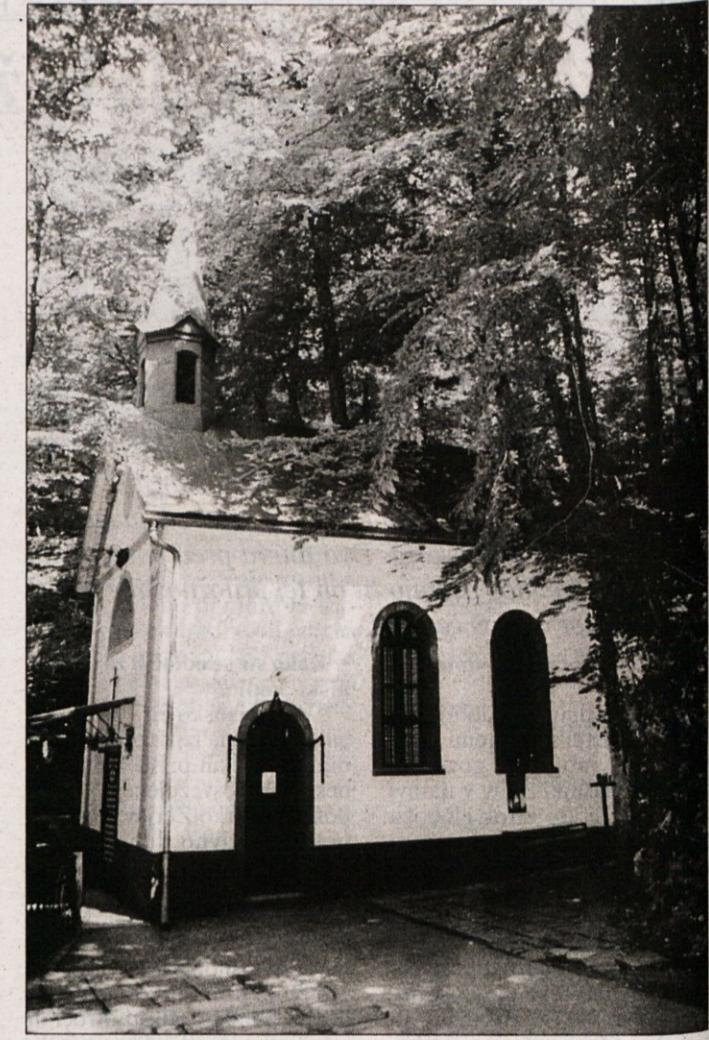
AFORIZMI
• *K katerem grmu tiči zajec, najbolje vedo lovci na neupravičeno bogastro.*

• *Poslanec poslancu borec za oslovo senco in replikodajec.*

• *Noben kuhrske mojster ne pozna toliko receptov, kolikor jih premore politična kuhinja.*

• *Posledica političnih napetosti je "kratek stik" v gospodarstvu.*

MARJAN BRADAČ

Kapela lurske Matere božje je bila maja lepo ozaljšana s cvetjem, kjer se je vsako nedeljo pri šmarnicah zbrala množica ljudi. (Foto: M. K.)

ZDRAVILNA RASTLINA

Kopriva - pekoča neznanka

O koprivi ve večina ljudi le to, da peče, pa nič več. Zato jo zaničljivo pohodijo ali branejo ali se ji s strahom izognijo. Morali pa bi se ji prikloniti! Dr. Alfred Vogel je o koprivi napisal tole: Ko sneg skopni in začno zemljo ogrevati topli pomladni vetrovi, se v naročju matere zemlje zgane življenje. Na sončnih po- bočjih, strminah in bregovih poženejo zeleni listi kopriv z nazobčanimi robovi. Nikomur niso mar, tiho in skromno mešajo svoje sokove in primavljajo zdravilo, ki bi marsikom lahko koristilo, in to celo kot rešitelj življenja, če bi le to vedeli in ga uporabili.

Marsikateri pljučni bolnik ne bi shiral, če bi se ob pravem času obrnil na prezirano koprivo in si pri njej poiskal pomoči. Marsiksnemu otroku bi bezgavke na vratu izginile in njegova sivkasta, bleda ličeca bi postala spet svetlo rožnata, če bi le starši vedeli, kako čudežne sokove vsebuje prezirana kopriva. Marsikateri težko prisluhnol tenar ne bi končal v lekarini za krepilne pripravke vitaminov, če bi vsako pomlad pomagali mladi koprivini poganjki.

Ni nobene zeli, ki bi bila koprivi enakovredna pri slabokrvnosti, rahitisu, skrofulozu in pri bolezni dihal ter predvsem bezgavk. Kopriva ima veliko kalcija, fosforja, železa in še drugih pomembnih rudnin. Posebno pomembno pa je, da jo prištevamo med redke rastline z veliko vitamina D. Ta vitamin je pomemben predvsem za nastajanje kosti in asimilacijo kalcija iz hrane. Kalcija v dananšnjem času primanjkuje predvsem zaradi uživanja sladkih in močnatih jedi ter mesa.

Poleg našteteve vsebuje kopriva še mnoge snovi: A, B2, C in K vitamin, pantotensko kislino, kremen, encim, sekretin, čreslovino - so pravi multivitaminski koncentrati. Čistijo nam kri, saj ni zravilne rastline, ki bi nam bolj pomagala pri izgubi krv in poboljšala krvno sliko - hemoglobin, kot to storii kopriva. Kopriva pa zdravi tudi: revmo, artritis,

protin, pljuča, ledvice, mehur, želodec, črevesje, jetra, astmo, ekcem, hemoroide; pomaga pri sladkorni bolezni, pomirja žive, zmanjšuje sečno kislino in holesterol.

Nedvomno je kopriva zlata vredna in bi jo ljudje jedli in jedli, če bi bila le okusna za uživanja. Zato si pomagamo tako, da jo dodajamo k drugim jedem. Naberemo nekaj vršičkov mladih kopriv (z rokavicami), jih zelo drobno nasekljamo - z nožem jih na deski mali potolčemo, saj potem ne pečejo več. Nasekljane pomešamo med regat in drugo solato, dodamo raznim juham in drugim jedem, ko so že kuhanje in malo ohlajene. Zelo zdravilen je tudi sok, ki ga naredimo tako, da sesejkljane koprive stisnemo skozi krpo. Sok ni dobrega okusa, zato ga dodamo k raznim jedem ali sokovom. Za odrasle je dovolj velika žlica soka na dan, za otroke mala žlička, malemu otroku pa damo le 5 do 10 kapljic v kašah ipd. Iz kopriv pa si lahko skuhamo tudi blagi čaj.

Kopriva za zdravilo in škopivo

Prigječe korenin popravimo in uporabimo za zadnje izpiranje las. Lahko jih namočimo v žganje in si masiramo lasišče - krepi lase in preprečuje izpadanje las.

Koprive delujejo tudi proti listnim ušem, ki napadajo fižol, drevje, vrtnice in druge rastline. Tako se z uporabo kopriv izognemo hudim strupom pri pridelavi sadja in zelenjave. 1 kg kopriv brez korenin in semen namočimo v 10 l vode za en dan. Po 24 urah (ne več) tekočino pecimo, desetkrat razredčimo (dobimo 100 litrov) in z njo poškropimo rastline v vseh strani. V 10 l vode namočimo le 5 velikih ali 10 malih kopriv, ker so močne. Škopivo deluje preventivno, zato škopimo prej, preden je na rastlini veliko uši. Če škopimo prav čas, gotovo pomaga. Škopimo večkrat, saj so koprive tudi gnijilo.

DRAGICA FRIEDL

O NAPAKAH V ZDRAVSTVU - Kako nanje gledajo zdravniki, pravniki in novinari, so na nedavnom srečanju slovenskih tožilcev povedali (od leve proti desni): doc. dr. Jože Balažič, novinarka in diplomirana pravnica Nataša Pirc, tožilec Gorazd Fišer in novinarka Liljana Zajc. (Foto: L. M.)

VELIČASTEN JUBILEJ MESTNE GODBE METLIKA

Brez krega ni šlo, a so vzdržali

23. in 24. junija bo Mestna godba Metlika praznovala svoj visoki jubilej: mineva namreč 150 let, odkar so Metličani s pomočjo domačega župnika Vincenca Vovka ustanovili godbo. Ni bila sicer prva na Slovenskem, a danes velja za najstarejšo, ki neprekinitno deluje pol-drugo stoletje. Razumljivo, da so metliški godbeniki v tako dolgi zgodovini doživljali vzpone in padce, da so bili nekajkrat tik pred tem, da prenehajo z delom, a vendar so vzdržali. In danes lahko ponosno povedo, da so v obdobju vzponov.

Metliški rojak Ivan Navratil je leta 1829 prvič omenjal domače godee, ki so igrali v pustnem sprevodu. Nato pa še leta 1847, ko so v Metliki dobili nove zvono ter leto pozneje, ko je avstrijski cesar Ferdinand I. dal narodom novo ustavo in je "turška muzika po mestu svirala". Avtor prvega zapisa o pravi godbi pa je bil leta 1850 Janez Müller. Takrat so Metličani ustanovili godbo, prvi kapelnik pa je postal Lavoslav Colnar. Devet let pozneje je prevzel kapelništvo nadučitelj Vincenc Šturm, vendar iz tega obdobja ni veliko podatkov. Več jih je mogoče najti v občinskem arhivu, ki je ohranjen šele od leta 1869. Takrat je bila godba občinska ustanova, saj je županstvo imenovalo godbeni komite in skromno plačevalo kapelnika, včasih pa celo godbenike. A že takrat težav pri godbi ni manjalo. Mestni občinski svet in mestni gospodarski odbor sta že 25 let po ustanovitvi godbe sklepal, da bi jo razpustili. Rešil jo je krojaški mojster Franc Golob, ki je prišel v Metliko in za-

15 goldinarjev mestne plače prevzel vodstvo godbe.

Godbeniki z orožjem v rokah

Nasploh je zanimivo, da so kapelništvo velikokrat prevzeli ljudje, ki so prišli v mesto po službeni dolžnosti, a ko so čez nekaj let ali celo samo mesec odšli, so zopet vzeli v roke dirigentsko palico domačini. Tako so od trinajstih kapelnikov, ki so se zvrstili v 150 letih, kar trije po večkrat vodili godbo. Franc Golob jo je vodil trikrat, vsega skupaj pa kar 26 let, Janez Škop v devetih letih celo štirikrat, Ivan Jerina pa dvakrat, vendar je bil njegov staz kapelnika najdaljši doslej, saj je dirigentsko palico vihtel 28 let. Dirigenti so se tako v 19. kot v 20. stoletju pogosto menjavali zaradi nesoglasij. Ta so bila večkrat kriva, da so godbeniki zapuščali godbo. Tako sta leta 1890, ko je Franc Golob že drugič prevzel vodenje, od starih godbenikov ostala le dva, Janez Škop in Ignac Okorn. Zato se je moral opreti na mlade moči.

Ko je leta 1912 uspešni kapelnik Jože Finžgar odšel iz Met-

like in je godbo že drugič prevzel Janez Škop, je zašla v takšno krizo, da so se godbeniki konč leta 1913 odločili, da se naslednje leto razidejo. A je na poslovilnem večeru Franc Golob znova prevzel vodenje, mnogi meščani so prispevali denar za manjkajoča glasbila in tako godbo zopet postavili na noge. Maja 1914 je sprejela prvi vlak v Metliku, veliko bolj žalostno pa je igrala 27. julija istega leta, ko je izpred mestne hiše pospremila na fronto okrog dvesto rezervistov, med njimi tudi deset godbenikov. Med prvo svetovno vojno so godci zaigrali le leta 1916 na dobrodelnem koncertu za Rdeči križ ter seveda 28. oktobra 1918, ko je bil razglasen konec vojne.

Po prvi vojni godba ni in ni mogla zaživeti. Kako tudi, kô pa

Rafko Ogulin, dirigent metliških godbenikov

so bila glasbila izrabljena in pokvarjena, notni material dotrajal, uniforme ponošene oziroma predelane. Pod taktirko Janeza Škofa so ponovno začeli nastopati na velikonočno nedeljo leta 1919. Jeseni leta 1926 je prevzel godbo, ki je štela enajst članov, Ivan Drobnič. Njegova zasluga ni bila le, da je veliko časa namenjal delu z mladimi, temveč jo godbo organizacijsko in finančno okreplil. Že leto po njegovem prevzemu je štela 21 članov, ki so se lahko pohvalili z obsežnim glasbenim repertoarjem ter številnimi nastopi po Sloveniji in Hrvaški. A vojna vihra je prekinila njihovo uspešno delo. Zadnji nastop pred drugo svetovno vojno so imeli godbeniki na pustovanju leta 1941. Italijani, ki so zasedli Metliko, so zahtevali, da godba spremlja njihove vojaške in politične manifestacije. Nekajkrat so res nastopili na proslavah italijanske vojske, konec leta 1941 pa so razšli, saj je večina sodelovala z Osvobodilno fronto ali pa odšla v partizane. Toda še isti mesec, ko je Italija kapitulirala, so nastopili na Božakovem in v Bočki pri Metliku. Aprila naslednje leto je bilo dejet Metličanov dodeljenih godbi Glavnega štaba NOV in POS, ki jo je najprej vodil znani skladatelj Bojan Adamič, pozneje leta 1983 odstopil, vodenje pa je prevzel član Stane Križ.

Ilirske Bistrice, sicer pa so jih ves čas pestile velike denarne težave, tako da so šele leta 1959 s pomočjo občine, Kmetijske zadruge, Splošnega trgovskega podjetja in tovarne Novoteks prišli do enotnih uniform.

Šele leta 1960 je imela Mestna godba, ki je takrat štela 24 članov, svoj občni zbor. Vsa povojna leta je bila le odsek metliškega prosvetnega društva. Tega leta so naredili tudi načrt za proslavo ob 110-letnici godbe. Zaradi nesoglasij so kapelnik in trije člani izstopili, godbeniki pa so izmed sebe izbrali 23-letnega Ivana Jerino, ki je naslednje leto prevzel taktirko in začel z učenjem mladih godbenikov. Celovečerni koncert so pripravili šele leta 1965.

120-letnico so godbeniki praznovali z novimi glasbili in uniformami, ki jim jih je priskrbela tovarna Beti. Naspoloh je bilo proslavljanje zelo slavnostno, saj so v goste povabili osem godb na pihala, ki so pripravile parado skozi mesto. Sledili so številni nastopi ne le v Sloveniji, ampak tudi na Hrvaškem, v Nemčiji ter pri pobratimih v italijanskih Ronkah in avstrijski Wagni. Leto 1977 je prišlo v zgodovino Mestne godbe po tem, da je bil v Metliki v okviru Glasbene šole Marjana Kozine iz Novega mesta ustanovljen oddelek za pihala in trobila, ki ga je prevzel Ivan Jerina. Leto pozneje je za godbo pomembno zato, ker se je vanjo vključila prva godbenica, dvanajstletna Andreja Ivanetič.

Tudi ob 130-letnici godbe, ki je takrat štela 47 članov, so godbeniki dobili nove instrumente in uniforme, kar je bil velik zalogaj, zato so na pomoč prispevale delovne organizacije in občina. Pripravili so svečan koncert in veliko parado, v kateri je sodelovalo deset godb na pihala ter bobnarska skupina iz Artič. A po jubileju je delo v godbi začelo pešati, nekaj godbenikov je izstopilo, začela so se nesoglasja s kapelnikom, ki je leta 1983 odstopil, vodenje pa je prevzel član Stane Križ.

Sreča s trinajstimi dirigentom?

140-letnico je godba zopet praznovala s kapelnikom Ivanom Jerino, saj je tudi Križ po šestih letih vodenja odstopil. Poleg slavnostnega koncerta domačinov je v paradi nastopilo še osem godb. Zadnji nastop v Jugoslaviji so imeli godbeniki na grški Veselicu nad Metliko na predvečer slovenske osamosvojitve. Po vojni za Slovenijo je delo zopet zastalo, saj starejši godbeniki niso prihajali redno na vaje, vnema pa je minila tudi nekatere mlajše. Jeseni 1994 so na pobudo takratnega predsednika občinske skupščine Branka Matkoviča sklicali izredni občni zbor godbe, po burnih razpravah pa so kapelnik in nekaj članov zapustili godbo. Začeli so iskati novega dirigenta, saj so vaje vodili nekateri starejši muzikanti, za proslavo ob 145-letnici pa je prisločil na pomoč Sandi Franko iz Šentjerneja. Ko je pred petimi leti vzel dirigentsko palico v roke Rafko Ogulin, je delo zopet steklo. Vrstila so se gostovanja doma in v tujini, kar je privabilo mlade glasbenike, s tem pa se je izboljšala tudi kvaliteta igranja. Konec leta 1996 so začeli pripravljati dobrodelno prireditev Z godbo v novo leto, lani pa so na republiškem tekmovanju godb v Ormožu v zabavnem programu prejeli zlato plaketo.

Premalo prostora za vaje in nastope

Na letosnjem jubilejnem slovesnosti, na katero se pripravlja-

VEDNO S POMEMBNIMI CILJI - Metliški godbeniki so v zadnjih letih nastopali po številnih krajih v Sloveniji, gostovali pa tudi na Hrvaškem, v Nemčiji in Avstriji. Brez njih seveda tudi ni velike metliške prireditve Vinske vigredi (na fotografiji). Ker pa pravijo, da si morajo vedno zastavljati pomembne cilje, za leto 2002 načrtujejo gostovanje v Kanadi. (Foto: M. B.-J.)

že od lanskega leta, bo v promenadnem koncertu skozi mesec sodelovalo devetsto godbenikov v okrog dvajsetih godbah in dve skupini mažoret. "Že lani smo začeli za naše godbenike nabavljati nove uniforme, veseli pa bomo, če nam bo uspelo po slovesnosti kupiti še kakšno glasbilo. O časih, ko smo hkrati kupili celo vrsto novih instrumentov, pa lahko danes le sanjam. A bojim se, da bo kmalu povprečna starost glasbil, ki imajo sedaj 20 let, višja od starostnega povprečja glasbenikov," pravi Bojan Flajnik, predsednik Mestne godbe Metlika, ki steje petinštirideset godbenikov, vendar naj jih ne bi imela več kot petdeset. "Potem bomo gradili le še na kakovosti, lahko pa rečem, da smo že tako kvalitetni, da - kot je dejal neki strokovnjak - to ni več amaterizem. Res pa je, da si v Metliki polprofesionalne godbe ne moremo privoščiti. A ne zaradi kakovosti, ampak zaradi denarja. Potrudili pa se bomo, da bomo zvok prilagodili profesionalnim orkestrom," pravi dirigent Rafko Ogulin.

Bojan Flajnik, predsednik Mestne godbe Metlika

Danes metliški godbeniki igrajo vse od koračnic, zabavne, plesne, filmske, koncertne do

operne glasbe. Izbirajo takšno, da ustreza tako godbenikom kot poslušalcem, in pri tem ima Ogulin, ki je v godbi že enaindvajseto leto, srečno roko. A godba, ki so jo skoraj ves čas spremlijale težave, tudi danes ni brez njih. Probleme imajo s prostorom, saj je v staršoli, kjer so imeli vaje, ki jih je bilo znano manj kot danes, prevelika stiska. Začasno sicer vadijo v prazni Mercatorjevi trgovini sredi mesta, Flajnik pa se boji, da kmalu ne bodo imeli prostora ne za vaje ne za nastope, saj je tudi oder v metliškem kulturnem domu zanje že premajhen.

A ker pravijo, da je tam, kjer so muzikanti, tudi veliko veselja in da med njimi nasploh vlažna optimizem, lahko upamo, da bodo tudi tokrat kos težavam. Ko pa jim je najtežje, se spomnijo veselih dogodkov iz svoje zgodovine. Pri tem je še posebej zgovoren po stažu in letih najstarejši godbenik Ivan Kapušin, ki je prvič nastopil na velikonocno nedeljo leta 1948. Spominja se, da so šli kmalu potem, ko je stopil med godbenike, na dvo-dnevni nastop v Kostanjevico. "Ko smo se vrátili, so zlasti starejši na vlaku zaspali, mladci pa smo jim dali med prste na rokah papir in prizgali. Direndaj na vlaku je bil neizmeren. Včasih je od garanja čez dan koga zmanjkal tudi na vajah. Ali pa so se, namesto da bi igrali, pogovarjali o košnji, krompirju in kravah, tako da človek ni vedel, ali je na vajah ali na sejmu," se spominja Ivan. Za pomemben dogodek, ob katerem se danes smejijo, godbeniki štejejo pripeljaj na Pungartu, ko je general Jan ob občinskem prazniku 26. novembra 1976 z avtom povelil bas. Kaj je takrat glasbilo počelo na tleh, še vedno ne vedo, res pa je, in to so že večkrat dokazali, da jih danes godbeniki raje tišijo k ustom.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

iz slovenske lirike

IZ DUNAJSKIH SONETOV

Vrti, spreminja čas se brez prestanka!

Prej časa, novcev je bila izguba,
zdaj rodoljubje p a s e rodoljuba;
skrbi za svoje, kakor mati, stranka.

Temù se grošna v zakon da meščanka,

tam onemu je "sinekura" ljuba;
in tega uda narodnega "kluba"
ravnatelja izvoli nova "banka".

Ko vrže vlada kako jim "koncesijo",
huj, zbirajo okoli nje se kavke
ter tiho v lepi složnosti dele si jo.

In ljudstvo, kake imaš ti opravke?
Ti stradaš, molis, hodiš za procesijo,
ti vpiješ Slava! - ter plačuješ davke!

Josip Stritar (1873)

ŠTUDENT NAJ BO

Vanja Ivankač iz Brežic

Vanja Ivankač iz Brežic je ena izmed petih študentov flavete prvega letnika na akademiji za glasbo v Ljubljani. Samozavestna devetnajstletna flavtista je uspešno opravila preizkus nadarjenosti na akademiji in se pridružila tistim, ki bodo v življenu počeli nekaj, kar jih res veseli.

Flavta jo spremjava od zgodnjih otroških let in glasba je del njenega življenga. Nižjo glasbeno solo je obiskovala v Sevnici, kjer je kot osnovnošolka živila, nekaj razdrobljen tudi v Brežicah, kasneje se je vpisala v srednjo glasbeno solo v Ljubljani, vmes veliko nastopala... Odločitev za študij res ni bila naključna. Iz skromno opremljenega podnajemniškega stanovanja v centru prestolnice, ki si ga deli še z dvema glasbenicama, je zdaj slišati zvoke flavete, ki se odbijajo od praznih sten, iz dnevine sobe klavir, iz kuhinje pa violin. Vanja pove, da so stanovalci v bloku potrežljivi. Včasih sicer namignejo, da bi bilo dobro zapreti okna, a dekleta igrajo ubranjo, in jih je veselje poslušati. Sicer pa le redko vadijo hkrati, urniki so preveč razdrobljeni, tako da sosedje niso v nevarnosti. Kot dokaz, da so pri njih "dobro zapisane", pove, da jim je pred dnevi soseda posodila mesalnik, da so si študentke lahko spekle, kar so se namenile.

DAMJANA KROŠELJ

RAVE MED DOLENJCI

Za druženje primerne tudi zidanice

NAŠE KORENINE

Roke, vajene žeti zlato

Če bi z višine opazovali to našo dolensko pokrajino, bi nam gotovo padla v oči sprememba: živzelena odeja, v katero jo je delala pomlad, se je prav te dni pričela trgati. Z žitom posejana polja so pričela rumeneti in kmalu bodo polna zlatih zaplat. Najprej ječmen, potem pšenica in tako naprej vse do pozne jeseni, ko se sliksarska paleta utopi v pisanosti različnih barv.

Novomeščanki Ani Murn je to že dolgo znano. Devetdeset let biva v tej neskončni umetniški delavnici in še sedaj rada poseda na zastekljenem balkonu blizu Krke in sledi spremembam, ki jih vajeno oko opazi iz dneva v dan. Prvi jutranji svit na gladino sive reke zariše obrire starodavnega Brega in ko se proti vodi spustijo prvi sončni žarki, je zelenje ob njej že polno ptičjega petja. V spominu zaživi kandijski Murn, Anin nast. Trdni kmet je imel še vinoč, leutarstvo, usnjarstvo in še marsikaj, kar je omogočala neposredna bližina mesta. Imel je tudi podjetne otroke, ki so se posvetili tem dejavnostim. Stanko, Anin mož, je imel usnjarstvo. Starejša Murnova otroka, Rudi in Iva, sta še telovadila in drugovala z bižnjim sosedom, poznejšim olimpionikom Leonom Štukljem. A to so stari spomini in kmalu utonejo v mestnem drgetu, ki ga prebudi novi dan.

Svočas, ko je bila Ana mlajša, za taku posedanja, opazovanja in spomine gotovo ni bilo časa. Kandijanarji, kakor so Novomeščani imenovali prebivalce na drugi strani reke, so imeli polja, gozdove ter živino, ki jo je bilo treba opraviti. Prvi svit je Ano našel že na njivi. Z ostrom srpom je žela zlato pšenico in jo vezala v snope. Zvezcer se je tega snopija nabralo že za dva velika voza. Cela njiva je bila požeta, tako pridna žančica je bila! Murnove nijive so se galata tudi onkraj železnice. Danes bi jih zmanj iskali. Polja, kjer je svočas žela Ana, je že zdajnaj preplavilo mesto.

Danes je Murnova Ana starejša mestna gospa in le maloko v njej lahko sluti podeželsko preteklost. Naj nekateri meščani še tako neradi priznajo, pa je le res, da je tako celo Novo mesto. Razbohotilo se je šele v zadnjih desetletjih. No, Ana je na svojo mladost lahko ponosna, saj ji je dala osnovo za zdržljivost in potrežljivost, od katerih ima koristi še danes. Njej lahko skoraj z gotovostjo pripisemo zasluge za razmeroma zdravju, polno in umirjeno starejšo.

Ana se je rodila Gimpljevu Aloju in njegovemu ženi Mariji. Aloj je bil tesar in je imel v Jurki vasi manjšo kmetijo. Tisti čas je bilo na kmetijah, da je dobro shajal le tisti gospodar, ki je znal večino stvari za gospodarstvo pripraviti in popraviti sam. Kar je bilo treba pri hiši splesti ali izdelati iz lesa, vse je znal oče. Tudi lonce je znal trdno zvezzati, da so potem ženske lahko kuhalo v peči. Kdor je moral za take stvari trošiti denar, temu se je kmalu slabopisalo. Sedem otrok je bilo pri hiši: štiri dekleta in trije fantje. Za fante je bila vojska usodna. Alojza, najstarejšega, je vpoklical avstrijski cesar. Pri Doberdobu ga je raznesla italijanska granata. Ivana je vpoklicala ju-

TONE JAKŠE

Marsikateri človek šele z upokojitvijo najde pravi čas za stvari, ki so ga tudi prej veselile, pa ni bilo prave možnosti in priložnosti, da bi se jih lotil. Tudi ljubljanska

Dolenjci so znani, med drugim, seveda, po svoji šmarnici in cvičku. Na srečo je cviček iz leta v leto boljši in šmarnice je manj. Pohvalno, še zlasti, ker vemo, da do izboljšanja ni prišlo samo od sebe, ampak s prizadevanjem vseh vpletjenih. Že prenekateri pozornejši obiskovalec iz drugega konca Slovenije mi je dejal, da je tukaj na Dolenjskem zaznal duha podjetnosti in inovativosti. Kaj ni ta lastnost dobra iztočnica za sprejem drugačnosti in novosti? Te so že med nami.

Z zakasnitvijo glede na Slovensko in Evropo se v bolj tradicionalno in provincialno dolensko cviček rock and roll sceno prav počasi razrašča techno in rave kulturno-scensko okolje. Raverji so večinoma mladi ljudje. Glave marvičnih barv, obuti v čevlje z debelimi podplati, odiči v umetne svetleče materiale, umetno krzno, z debelimi prstani, mogoče z dudo v ustih... To je raver, ki se da prepozna na ulici. Nekateri se nenavadno oblecijo le za rave-partyje. Tretji so raverji samo po srcu.

Vsem pa je skupno eno: verujejo v hipnotični ritem, ki jih pripelje do stanja vznesenosti.

Množica plesočih teles, ki bijejo kot eno srce, ki ne mislijo, ampak čutijo povezanost in ljubezen. Odklop. Z drugo besedo rave-party.

Dolenjski raverji na velike rave-partyje odhajajo v Ljubljano, Celje, Ambasado Gavioli in še kam. Tudi klubski rave večeri še niso prav zaživeli, zato nekateri iznajdljivi organizirajo private zidanice rave-partyje. Zidanica, ta univerzalni dolenski kulturni objekt, tako dobi novo moderno dimenzijo. Dobrodošel stranski učinek je lahko ta, da zidanica mladim ljudem ni več pretežno v breme. Je tudi mesto užitka, če jim ga dovolijo odrasli lastniki zidanic, predvsem starši. Znani so konkretni primeri, ko se je na ta način izboljšala komunikacija in razumevanje med starši in otroki.

Dolenjsko, svetovno in predvsem evropsko rave dogajanje že nekaj let budno spremlja ekipa Ravespace DX. Malokdo ve, da so njeni člani tudi mladi Dolenjci. Na svetovnem spletu imajo svoje strani, ki so izrazito medijsko usmerjene in zelo dobro obiskane. Pa ne po naključju. Ekipa Ravespace DX vsak

dan osvežuje svoje strani. Za zdaj to počne pretežno ljubiteljsko, prej ali slej pa si obeta tudi finančne koristi. Že sedaj so povabljeni na vsak pomembnejši rave party v tem koncu sveta.

Prav nič po dolensko in ne po slovensko pravijo: rave on, log on <http://ravespace.net/>

EMA SKRT

PRGIŠČE MISLI

• *Clovek je tisto, kar je, le znotraj svoje skupine, religije, kulture, naroda.* - K. PLAVŠAK

• *Ker smo dosegli, da sta jezik in kultura tako malo važna, nam vrhunskih znanstvenikov manjka: imamo pa hiperprodukcijo vrhunskih blebatačev.* - T. KERMAUNER

• *Edina prava in resnična zgodovinska veda sta kultura in umetnost.* - B. ŠTIH

• *Zgodovina je ničkolikokrat potrdila, da je kulturna samozačest silovito nakopičenje energije, ki lahko v kriznih časih pomeni neprecenljivo mobilizacijsko moč.* - M. KMECL

Slabo plačane srečnice

Še sreča je, da so na svetu ljudje, ki jim podarjeni zvončki, nabrani z otroško roko, pomenijo več kot denar. Da so med nimi ljudje s prazno denarnico in polno dušo. Brez njih bi bilo vse skupaj preveč razumsko, prečravnljivo, do skrajnosti zmaterializirano. Najpogosteje se pojavljajo v podobi medicinskih sester, vzgojiteljev v vrtcu pa še učiteljev v osnovnih šolah. Skupine torej, ki so (pre)slabo plačane. Morda tudi zaradi njihovega lastnega idealizma. Zamislite si prizor: polagalec in brusilec parketa napiše račun za opravljeni delo, vi pa pokličete svojo hčerko, ki mu namesto zahtevnega cvenka izroči vejico pravkar ozelenela breze. Najmanj, kar lahko doživite, je to, da vas bo razglasil za neumnega človeka. Enako bodo storili še toplovar, mesar, zidar, elektrikar, skratka osebki, ki se preživljajo z delom svojih rok. Kot da bi bilo intelektualno delo manjvredno, kot da učitelji na primer ne bi bilo ob otroškem veselju zaradi skupnega uspeha enako toplo pri duši, če bi bila dobro plačana. Kot da je za zadovoljstvo potrebna nevhalevnost države, ki odmerja zgoraj omenjenim kategorijam plače. Za takšno stanje nosijo največ odgovornosti na svojih plečih prav zanesenjakine, ki bi imelo občutek krije, če bi bile pošteno plačane za svoje delo.

TONI GAŠPERIČ

Veliki slikovni slovar

Pri Mladinski knjigi so pred kratkim izdali zanimivo in koristno knjižno novost, ki je obogatila sicer pestro ponudbo najrazličnejših priročnikov, enciklopedij in leksikonov. Gre za slovensko izdajo VELIKEGA SLIKOVNEGA SLOVARJA založbe Dorling Kindersley. Knjiga pojasnjuje in predstavlja posamezno tematiko na drugačen način, kot ga smo vajeni pri običajnih enciklopedijah in slovarjih, ki gesla predvsem opisno razlagajo, slika pa je zraven le kot dodatek.

Posebnost slikovnega slovarja je v tem, da izhaja prvenstveno iz slikovnega gradiva, ki ga z jedrnatim uvodom strokovno razloži in z informativnimi zapisci pojasnji podrobnosti, sestavne dele, posamezne face naravnega pojava, rastline, živali, človeškega telesa ali stavb, prevoznih sredstev, tehničnih predmetov, zgodovinskih dogodkov in pod. Tako uporabnik s sliko in spremnimi besedili na zelo nazoren, vizualen način spoznava najrazličnejše teme od astronomije, narave, zgodovine, geografije in fizike do arhitekture, glasbe, športa in predmetov vsakdanjega življenja.

Priročnik je razdeljen na 14 poglavij, ki jim je dodana posebna 48-stranska uvodna priloga, v kateri so zajeti najnovješi dosežki v astronomiji, vesoljski tehnologiji, kvantni fiziki, na področju telekomunikacij, genetike, vrhunske kirurgije, arhitekture in okolja. Vsega skupaj je na 640 straneh zapisanih več kot 31.500 strokovnih izrazov ob več kot pet tisoč barvnih fotografijah in več kot tisoč podrobnih ilustracijah. Za lažje brskanje in iskanje po knjigi je na koncu še obsežno stvarno kazalo, ki bralca vodi do strani z izanimi podatki.

Slika lahko pove več kot tisoč besed, zato bo Veliki slikovni slovar koristno dopolnil ostalim priročnikom na domaći knjižni polici šolarja, študenta in vsakogar, ki mu še ni ugasnila žeja po znanju. Slovenski prevod pa ima ob vsem še dodatno vrednost, saj utrjuje in vzpostavlja slovensko strokovno izrazje, ki se mu sicer pri nas posveča premajhna pozornost.

M. MARKELJ

To je moj dom

Ni umetnost postaratih se, umetnost je, kako to prenesti. Tako je dejal slavni nemški pesnik Johann

Wolfgang Goethe, pa bi mu verjetno pritrdiril še marsikdo. Kot vsako življensko obdobje ima namreč tudi starost svoje prednosti pa tudi pomankljivosti in težave. Mnogi jo preživljajo v domovih za upokojence ali domovih za starejše, do cesar tudi pri nas še vedno vladajo predsedki.

Da dom za upokojence lahko postane nov dom, v katerem se pogosto spletajo nova prijateljstva in v katerem se da doživeti še marsikaj lepega, zatrjuje v svoji knjigi z naslovom To je moj dom - Življenje v domu upokojencev nemška pisateljica Marie Anne Barle. Po avtoričinem mnenju je prvi pogoj za uspelo domsko skupnost prava mera zanimanja za druge ljudi, lastna pobuda in pogum, da se približa svojim sostanovalcem, jih ogovori in spodbudi k smehu. Vse to avtorica govori na podlagi lastnih raznolikih izkušenj, ki jih je dobila v domu upokojencev. Tako zna na pravi način spodbudit k ponovnemu odkrivanju nekdajnih interesov in k temu, kako premagati strah pred staranjem in sprostitev življenjem v domu.

Prav žgoča problematika tega dela je bila razlog, da se je Alenka Lobnik Zorko lotila njegovega prevajanja v slovenščino, izdala pa ga je založba Naša Žena. "To je tisto pravo, pristen zapis dvomov in pomislekov, ki prevevajo vsakogar, ki se odpravlja v dom upokojencev, ali kot pravijo mnogi, "hiralnico", "zadnjo postajo". A knjiga je več: je odkrit pogled v zakulisje, ki se poraja v glavah in sрih svojcev, ko oddajo svojega človeka v dom, največkrat z velikanskim občutkov slabe vesti," meni prevajalka. 110 strani obsežna knjižica je predvsem poskus objektivnega prikaza življenja v domu upokojencev, ki pa obenem optimistično nakazuje možnost vživljanja vanj. Njena velika vrednost je tudi v tem, da je do vseh vpletjenih - tako da varovancev, njihovih svojcev in zaposlenih - dovolj kritična in razumevajoča.

Nekateri so že starci, nekateri še bomo. Morda tudi nas čaka dom starejših občanov. Zato bi bilo še kako prav, da bi delo To je moj dom prišlo v roke tako starejšim kot mlajšim generacijam.

LIDIJA MURN

Pokrij me, mami

Marsikateri človek šele z upokojitvijo najde pravi čas za stvari, ki so ga tudi prej veselile, pa ni bilo prave možnosti in priložnosti, da bi se jih lotil. Tudi ljubljanska

profesorica tujih jezikov Vitka Kolar je za pero prijela šele kot upokojenka. Poleg skrbni za varstvo okolja, ljubezni do fotografiranja in občasnega pisanja reportaž se je zdaj preizkusila tudi kot pisateljica. Založba Naša Žena iz Ljubljane je pred kratkim izdala njeni POKRJ ME, MAMI, ki si zasluži pozornost.

IZ lastnih izkušenj ponuja iskreno izpoved matere izobraženke, ki se ji roditi prizadet otrok. Fant je mongoloid. "Dolga doba srečnih pričakovanj, mnogih odrekjan in stisk se je namesto v življenski radosti končala v globoki skrbi, kaj bo zdaj in kako bo poslej. Iz dna ranjene duše se vzdignejo vprašanja: kaj se je zgodilo, kdo je krv, zakaj ravno jaz," v spremnici besedi pravi dr. Marij Avčin. Tudi Kolarjeva je vse to dala skozi, vendar ji je globoka materinska ljubezen pomagala, da se je po prvem udarcu vzrvnala in znašla. Svojega sina Andreja je vzgojila tako uspešno, da je pri tridesetih letih dobit priznanje ustanove za deset let predanega in uspešnega dela v prilagojenih razmerah. Sina ni nikoli zapustila, ni ga skrivala pred ljudmi, kar starši v takih primerih pogosto naredijo.

V veliko oporo ji je bil vseskozi razumevajoči soprog, toda kaj, ko kruta bolezni doleti tudi njega. Postane žrtev raka, ravno tako malo kasneje njena sestra, ki ji je bila v veliko pomoč. K sreči tako mama kot sin deležna veliko razumevanja in pomoči v ustanovah in fant naprede. Tudi pisateljica kasneje sreča razumevajočega prijatelja in srečno, čeprav ne brez težav, zaživijo skupaj.

Knjigo Pokrij me, mami bi morali prebrati tako starši zdravih kot prizadetih otrok. Pa tudi vsi ostali, da bi se znali prav obnašati ob stiku s prizadetimi in sprostiti drugačimi. Sama pisateljica pa pravi, da je njeni pisanje preprosta izpoved materje, ki je šla skozi življenje ob otroku, ki ji je prinašal tudi trenutke sprostitev v veselju. "In če se ozrem nazaj," pravi, "lahko rečem, da je bil otrok srečen in zato sem bila srečna tudi jaz."

LIDIJA MURN

Štiriperesna Lirika

Grosupeljska založba Mondene je letos izdala zajeten paket 14 knjižnih novosti, med katerimi je gotovo posebne pozornosti vredna zbirka Lirika, s katero dolenski založnik kljubuje splošnemu prepričanju, da poezija dandanšnji ni zanimiva za bralstvo in še manj za založbo, ki pač svoje programe gradi tudi s komercialnimi motivi. Lani so na tej knjižni zbirki izšle štiri knjige, letos pa se jim je pridružila nova četverica, pri čemer je delež domačega in prevod-

M. MARKELJ

PREGLED PRI OKULISTU

V torek sva se z mamico odpeljala k okulistu. Nekaj dni pred pregledom mi je mami trikrat na dan dala v oči kapljice. Zaradi njih sem slabše videla, zato nisem mogla brati in pisati. Ko sva pri okulistu že dolgo čakala, sta prisla v čakalnico dva policista. Pripeljala sta mladega moškega, vkljenjenga v lisice. Imel je poškodovan levo oko, bilo je otečeno in vijolično. Čudno smo gledali, ker so šli kar naprej. Čeprav mi je mami razložila, da imajo policisti prednost, mislim, da bi moralni tudi oni počakati na vrstni red. Ko sva bili na vrsti, mi je sestra s posebnim aparatom pogledala oči. Nato sem z enim očesom brala številke. Zdravica mi je s posebnim aparatom pogledala notranjost obeh očes. Povedala mi je, da imam polovično dioptrijsko, zaradi katere pa še ni nujno, da nosim očala. Ta mi bo predpisala, če bom po učenju in pisjanju še imela težave z vrtoglavicami in glavoboli.

LARA PLAZAR, 3. r.
OŠ Krmelj

O MENI

*V majhni vasi sem doma,
ki za puščelj Dolenjske velja.
Rjave lase in oči imam
in pa prijetno družino,
ki nikomur je ne dam.
Vsak, ki dobro me pozna,
ve, iz katere hiše sem doma,
če pa tega še ne veste,
pridite v naš kraj
in to od vsakega posebej izveste.*

GREGA REPOVŽ, 6. r.
OŠ Milana Majcna Šentjanž

JANJA JEROVŠEK - MENTORICA UDOLČEVE

SENTRUPERT - Med 12 učencem slovenskih osnovnih šol, ki so na državnem tekmovanju iz slovenščine dobili zlato Cankarjevo priznanje z nad 90 odstotki osvojenih točk, se je z drugim najboljšim rezultatom uvrstila tudi osmošolka senčruperške šole dr. Pavla Lunačka Andreja Udovč. Andreja je bila tako te dni edina Dolenjka na nagradnem potovanju po Prešernovih stopnjah, na tej in drugih poteh pa jo je spremiljala njena mentorica Janja Jerovšek. Njej je Andreja posebno hvaležna, saj je z njeni pomočjo že drugo leto zapored osvojila zlato Cankarjevo priznanje. Slavistko Jevrovškovo pa zelo ceni tudi ravnatelj šole Jože Župan, ki je ne bi zamejal za katerokoli slavistko v trebaški občini.

NEJC STANIŠA, 2. b
OŠ Mirna Peč

KMETIJA

*Na kmetiji jaz živim
in vsak dan se kaj naučim.
Traktor jaz voziti znam
in se prav lepo imam.
Zivali polno jaz poznam,
doma jih tudi nekaj imam.
Z njimi rad se poigram,
če le čas imam.*

SENTJANŽ

PREBUJANJE NARAVE

Narava je zelo lepa. Rad občudjem njene lepote, še posebej spomlad. Takrat je v naravi najlepše, ker se ponovno prebudijo rastline in živali. Še posebej mi je všeč drevje, ker ima sprva zelo majhne listke, ki nato zrastejo. Ko drevo ozeleni, se kmalu pojavijo tudi cvetovi. Pa tudi na teh se narava spremeni, zlasti regrat, ki je zelo dober, če iz njega naredimo solato. Zrastejo tudi cvetlice in iz toplih krajev priletijo prve lastovke in druge ptice. V tem letnem času se vse prebudi. Pomlad je najlepši letni čas.

JERNEJ LAH, 5. b
OŠ Mirna Peč

PODELITEV BRALNE ZNAČKE

Maja bo bralna značka praznovana 40 let delovanja. Na OŠ Mirna Jarca smo imeli podelitev 3. aprila. Program so si ogledali učenci od 1. do 8. r., ki so opravili bralno značko. Nastopila je Eva Škočič - Maurer. Sodeč po izrazu učencev, jih je nje na predstava zabavala. Zakaj pa jih ne bi, saj je Eva izšolana klovninja in odlično opravila svoje delo. Eva je hčerka pesnice Neže Maurer. Ta je svojo hčerko njenem poklicu veskozi podpirala. Solala se je zelo daleč od doma, v Moskvi. Eva nam je pripravila odličen nastop, pokazala nam je svoje veščine. Od žongiranja, ciganskega plesa in petja mi je bil najbolj všeč njen dostop do otrok. Po njenem nastopu so učenci prejeli priznanja, nekateri nalepke, osmošolci, ki so opravili tekmovanje za bralno značko vseh osem let, pa so dobili posebno knjižno nagrado. To je bila knjiga Primoža Suhadolčana Ranta vrača udarec.

Novinarski krožek
OŠ Mirana Jarca Črnomelj

SREBRNI GUMBEK

Pri babici sem brskala po njeni skrinji. Našla sem čudno škatlo. Prijela sem jo, v njej je nekaj zacingljalo. Nisem se mogla vzdržati, da je ne bi odprla. Kaj je bilo v njej? Gumbi. Majhni, veliki, raznobarvni, elegantni, staromodni... Mama sem povprašala, zakaj hrani vse te gumbi. Tako mi je razložila. Gumbi so njen najdražji spomin na mlaada leta. Zbirala jih je še kot otrok, zato je bila škatla tako polna. Povedala je še, da včasih ni bilo toliko gumbov kot sedaj. Pa tudi denarja niso imeli, da bi jih kupovali. Gumbi so bili dragoceni, zato so jih zbirali skoraj vsi otroci iz revnejših družin in tekmovali med seboj. Mama jih je imela vedno največ. Opravovala je sem gumb. Eden - srebrn - mi je bil še posebej všeč. Mama mi ga je poklonila. Doma sem gumbek dala na vrvico, to pa okrog vrata. Rekla sem si, da mi bo prinašal srečo.

MANCA HOČEVAR, 6. r.
OŠ Mokronog

OBISKAL NAS JE VITAN MAL

Današnji dan je potekal drugače kot običajno. Dve šolski uri smo nadomestili s posebnim srečanjem. Po deseti uri nas je obiskal pisatelj Vitan Mal. Najavile so ga članice novinarskega krožka, ki so predstavile njegovo življenje. Potem je o sebi spregovoril tudi sam. Opisal nam je svoje življenje in delo. Otroci smo najbolj z zanimanjem poslušali takrat, ko je ob filmu Šreča na vrvici opisoval filmske trike in preverave. Srečanje s pisateljem je zaključila gospa ravnateljica, ki se mu je zahvalila za obisk in mu za spomin podarila likovni izdelek našega učenca.

GAŠPER CRNČIČ
OŠ Otočec

Ljubitelji knjig z Adijem Smolarjem

Knjige nas spremljajo vse življene. Ob njih se sproščamo, učimo, zabavamo, ramišljamo pa tudi jočemo in se smejimo. Ravno zato jih imamo radi. Če pa smo za zvestobo knjig še nagrajeni, je toliko lepše. Tovrstna priznanje je letos na Senovem podelil priljubljeni pevec Adi Smolar. Najprej so se na održu zvrstili bralci razredne stopnje. Skupaj so se fotografirali. Za njimi so prišli še učenci predmetne stopnje. Gost nam je čestital, nato pa v roke vzel kitaro in zabava se je začela. Ogrel nas je z otroškima pesnicama. Vseskozi smo mu pomagali peti, ploskali smo v ritmu glasbe in se pozabovali.

Njegove pesmi dobro poznamo, zato smo bili dokaj glasni. Ura je minila, kot bi mignil. Od Adija smo se poslovili, saj ga je čakal nastop v Leskovcu. V spomin smo mu podarili plišastega psika - mogoče bo igračka otročku, ki ga z ženo že nestrnpo pričakujeta. Bilo je lepo in upamo, da bo kdaj med nami dlje časa.

Dopisniki OŠ 14. divizije, Senovo

EKOLOŠKI DAN

V mesecu aprilu smo imeli ekološki dan. Počistili smo Loko. Prinesli smo si gumijaste ali polivinilaste rokavice. Razdelili smo se po skupinah. V vsaki skupini smo imeli veliko vrečko, v katero smo pospravljali smeti. Na tleh je ležalo veliko cigaret, zamaškov, papirčkov, vrečk, kovine in plastike. Največ je bilo stekla. Težko je bilo spraviti zamaske iz zemelje. Napolnili smo kar sedem vrečk. Po čistilni akciji smo se še malo igrali. Čistilno akcijo smo imeli zato, da bi bilo naše okolje čisto.

METKA BOŽIČ, 3. a
OŠ Center, Novo mesto

KRESOVANJE

V nedeljo, 30. aprila, smo imeli kres. Ob pol sedmih smo se zbrali na hribu pri vinski kleti na Prevaljah. S sabo smo prinesli hrano, pičajo in veliko dobre volje. Bilo nas je veliko. Ko se je znočilo, smo prižgali kres. Bil je kar velik in kar dolgo je gorel. Starejši so prepevali in plesali ob zvoki harmonike, otroci pa smo se šli razne igre. Domov nas je nagnala nevihita in močno grmenje. Odšli smo spat, vendar je bila noč kratka. Da bi praznik dela še bolje proslavili, smo naslednji dan odšli na Boč.

ANJA MOŠKON, 3. r.
OŠ Koprivnica

KOSEC

*Ko se dela beli dan,
kosec vstanje ves zaspan.
Kosec nabrusi si ostro koso,
in mahne jo kosit tja pod goro.
Že pri prvih zamahih kose
se s trave usujejo kaplje rose-
žik, zik, zik,
premik kosca za en korak.
Trava in rožice jokajo
in čisto obupano stokajo.*

SABINA STRNAD, 5. r.
OŠ Milana Majcna, Šentjanž

POMEŽIK SONCU

Marca in aprila je na naši šoli potekala solidarnostna akcija Po-mezik soncu. Tokrat smo zbirali denar za otroke iz socialno šibkejših družin, da bi se lahko udeležili kolonij na slovenski obali. Podobna akcija je potekala tudi lani, saj se organizatorji zavedajo, kako pomembno je kvalitetno preživljvanje prostega časa otrok in mladostnikov. Prejšnje leto so s pomočjo zbranega denarja 65 milijonov tolarjev na počitnice popeljali 1650 otrok. Letos bi radi zbrali 70 milijonov tolarjev in z oddihom na morju razveselili dva tisoč otrok. K sodelovanju so povabili tudi našo šolo. Vsak učenec je po svojih možnostih prispeval nekaj denarja. Žužemberški osnovnošolci smo zbrali skoraj 60 tisoč tolarjev, skupaj z učenci s podružnic Ajdovec, Dvor in Šmihel pa dobrih 95 tisoč tolarjev. Nad številkami smo navdušeni in presenečeni. Spet nam je uspelo.

TANJA MURN, 8. c
OŠ Žužemberk

MOJA ULICA

Moja ulica ni nem kakav velika, a vseeno imam prijatelje. Imamo trgovino Krojač in galerijo Luna. Moja ulica spada v center mesta, čeprav je čisto pri Kandijskem mostu. Ulica se imenuje Pugljeva ulica. Nad našo ulico je Breg. Imamo tudi čolne. Sto metrov naprej imamo igrišče, kamor se hodim igrat. Na Glavnem trgu imamo znatenito stavbo Rotovž. Naša ulica ima strogo dolino, kjer se pozimi s sosedom sankava. Skratka imam se zelo lepo v naši ulici.

URBAN MALOVIČ, 3. a
OŠ Center Novo mesto

DAN CVETJA

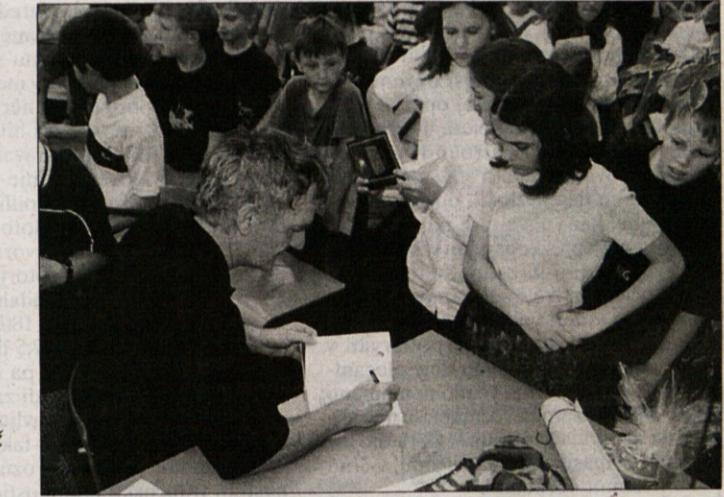
Nenavadne oblike, očarljive barve in prijetne vonjave cvetov že stoljetja navdušujejo slikarje in pesnike. Če ne bi bilo cvetja, ne bi mogli uživati v lepoti cvetličnih gredic, čebole ne bi izdelovali medu... Ker želimo, da bi se tudi drugi učenci začeli zavedati vseh lepot pomlad, to pa so največkrat fantje, smo letos v šoli priredili dan cvetja. Takrat skoraj vsi prinesajo rože, šolo pa obiščeta dve cvetličarki. Letos smo ta dan imeli 10. maja. Pri izdelavi šopkov so aktivno sodelovali samo učenci nižje stopnje, ostali so imeli športni dan. Cvetočarki iz vrtnarjev iz Sevnice sta učencem odkrili skrivnosti izdelave šopkov in ikeban, kasneje pa so jih izdelovali učenci sami. Naredili so prav čudovite šopke, o čemer so se lahko kasneje prepričali tudi starši. Dan cvetja mi vsako leto ostane v lepem spominu, saj lahko v lepoti cvetja na šolskem hodniku uživamo še nekaj dni.

KLAUDIJA TERAŽ, 5. r.

OŠ Blanca

KAJ VEŠ O PROMETU 2000 - Svet za preventivo in vrgajo v cestnem prometu novomeške občine je 9. maju organiziral 20. občinsko tekmovanje za učence osnovnih šol z naslovom Kaj veš o prometu 2000. Med posamezniki je največ znanja pokazala učenka OŠ Dragotina Ketteja Barbara Bučar, ki je prejela kolo. Tudi ekipno so bili najboljši tekmovalec iz te sole. Na sliki je zmagovalna ekipa z mentorico Vido Medic. (Vida Medic, mentorica kolesarskega krožka na OŠ Dragotina Ketteja v Novem mestu)

SREČANJE Z VITANOM MALOM - Ob zaključku bralne značke so na osnovni šoli Vavta vas minuli četrtek za mlade bralce pripravili poseben dan. Pod vaško lipo v atriju šole so se srečali s priljubljenim mladinskim pisateljem, snemalcem in urednikom Vitanom Malom. Po kulturnem programu je z njimi poklepalo in jih s svojim pristopom navdušil. Osnovnošolcem, ki so opravili bralno značko - bilo je jih 185 od 350 učencev šole - je podelil priznanja, nekaterim, ki so kupili njegove knjige, pa se je vanje tudi podpisal. (Foto: D. Vuča)

"Bela dama" ostaja naša

Slovenski šahovski praznik v Starem trgu ob Kolpi - Prireditev - Domači osnovnošolci najboljši v Sloveniji

STAR TRG OB KOLPI - Zadnjo soboto v maju je bilo pri nas zelo praznično. Učenci in učitelji smo pripravili in odprtli vrat šole. Staršem in ostalim krajanom smo predstavili številne izdelke, ki smo jih skozi vse leto ustvarjali pri pouku in interesnih dejavnosti.

Najbolj slovensko je bilo ob deseti ura na osrednji prireditvi. V kulturnem programu so nastopili člani šolske tamburaške skupine ter mlajši in starejši člani šolskega pevskega zborja. OŠ in sman kraj že vrsto leto najvzorneje predstavlja doma in po svetu mladi šahisti pod prizadivnim vodstvom Vincenca Kobeta. Zato ni naključje, da je bila današnja razglasitev najboljših šahovskih mojstrov že drugo leto zapored na naši šoli. Naši šahisti so znova postali državni prvaki za leto 2000. Sledijo krožki iz OŠ Fram pri Mariboru, Jurija Dalmatinca iz Krškega, Božidarja Jakca iz Ljubljane itd. Osrednji govornik na slavnostni razglasitvi je bil predsednik šahovske zveze Slovenije Milan Kneževič, ki je poudaril pomen šahovske dejavnosti v osnovnih šolah.

Praznični dan so najboljši šahisti sklenili v tekmovalnem duhu. Pomenili so se v finalnem tekmovanju ekip OŠ za super pokal. Zmagal je

Stari trg ob Kolpi. Tako prehodni pokal bela dama za najboljši šahovski osnovnošolski krožek še naprej ostaja pri nas. Ponosni smo na naše šahiste in jim želimo, da bi bili tako uspešni še naprej.

Novinarski krožek
OŠ Stari trg ob Kolpi
Mentorica MARIJA VOLF

NAŠ PEVSKI ZBOR - Zelo smo ponosni na naš mladinski pevski zbor, saj se je pod vodstvom zborovodke Pavle Bunetič udeležil več revij in bil povabil v izbran za nadaljnje udejstvovanje. Udeležil se je občinske revije otroških pevskih zborov na Veliki Dolini, medobčinske revije šolskih zborov v Boštanj. Tu je bil izbran za nadaljnjo medobčinsko revijo mešanih pevskih zborov Dolenjske, Bele krajine in Posavje, ki je bila v Novem mestu. Nazadnje se je udeležil še 17. revije otroških v mladinskih pevskih zborov v Zagorju. In kaj so dosegli tam? Srebrno priznanje! (Novinarski krožek OŠ Dobova)

ANJA KOSTREVC, 2. r.

OŠ Krmelj

SREČANJE Z LOVCI - V soboto, 13. maja, smo učenci 1. r. preživeli zelo zanimivo dopoldne, ki so

Saxo je ponovno dokazal, da se pojmeni malo avtomobil nikoli ne sme vzeti dobesedno.

Citroën saxo 1,4 VTS

Majhno, sladko zadovoljstvo

Čeprav je oznaka VTS pri prejšnjem modelu označevala najbolj opremljeno in najzmogljivejšo izvedbo, so pri prenovljenem saxiju z oznako VTS označili tudi manj zmogljivi model.

Novi saxo je zagledal luč dneva lani na frankfurtskem salonu. Pomlajen je znotraj in zunaj, poseben naglas pa so dali na povečanje varnosti, udobnosti, praktičnosti in bogatejši opremi. Na sprednjem delu so takoj opazila nova zaobljena svetlobna telesa in povečani ter v krom odeni Citroënov zaščitni znak. Nova žarometata sta skladno zaobljena in dajeta do 20 odstotkov več svetlobe, kar vpliva tudi na večjo varnost, zadnji pa so obarvani v živahnejše barve. Prednji in zadnji blatniki so s pomočjo plastike speljani navzven zato je vozilo videti veliko bolj agresivno. Spodnji del odbijača je pobaran v barvi karoserije, kar mu daje elegantnejšo noto. In ker je vozilo namenjeno predvsem mestnim vožnjam, se ni čuditi, da so odbijači in vrata še dodatno zaščiteni z masivnimi plastičnimi, v črno obarvanimi obrobami.

Čeprav na prvi pogled notranjost ne impresiona, je oblikovana in izdelana v veliko pozornostjo. Nova instrumentna plošča ima že serijsko vgrajen obratomer, merilec kilometrov z LCD zaslonom in digitalno uro. Nekoliko se boste morali navaditi le na postavitev stikal za električno odpiranje sprednjih stekel, ki sta postavljeni pokončno takoj za menjalnikom, saj tovrstna stikala vedno iščemo na vratih. Sedeži so udobni in prevlečeni v modernejše,

živahnejše in predvsem kvalitetnejše materiale.

Saxo je ponovno dokazal, da se pojmeni "mali avtomobil" nikoli ne sme vzeti dobesedno. Avto je res majhen, nudi pa izredno veliko prostora tako za potnike kot za prtljago. Izredno prijazen do potnikov pa je tudi med vožnjo. Ob serijskem servo volanu se z njim izredno lahko manevriira v mestni gnezci. Podvozje dobro požira neravnine in se odlično odziva tudi pri hitri vožnji, kjer je stabilen, pri pretiravanju pa se bo pričelo dvigovati zadnje notranje kolo. Takšen način vožnje odlično podpira tudi 1.361-kubični motor, ki razvije 75 KM in 111 Nm novara, 840 kg težko vozilo bo s tem motorje do 100 km/h pospešilo v 13 sekundah in drvelo po cesti tudi s hitrostjo 180 km/h. V povprečju boste porabili 7,5 litra goriva, ob zmernejši vožnji pa občutno manj. Pohvalim lahko tudi zavore, ki svojo nalogo odlično opravljajo.

Citroënovo malo VTS vas tako navdušuje s svojimi odličnimi voznimi lastnostmi, francosko udobnostjo, športnim izgledom in razvaja z opremo, kjer smo pogrešali le klimatsko napravo, ki pa je na seznamu dodatne opreme. Še dodatno pa boste zadovoljni, ko vam bodo priznali dvanajstletno garancijo na prerjanje v tri leta na obstojnost barve.

Majhno sladko zadovoljstvo je občutek, ki vas prevzame, ko zapustite saxo, kakor da bi pravkar pojedli košček odlične čokolade. Novi saxo vas prepriča naredi mlajšega in močnejšega.

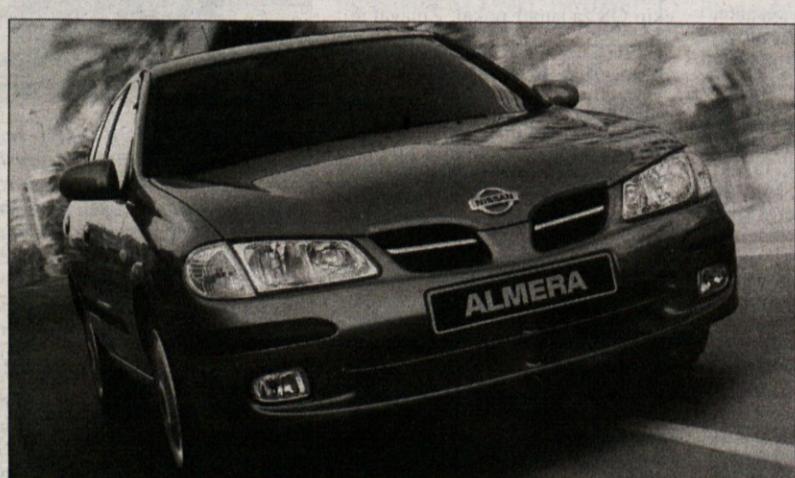
Nova Nissan Almera

Stil in udobnost za pravo ceno

Več prostora v notranjosti, več elektrotehnike in vse boljšim sistemom, vendar pa tudi večje navzven za skoraj enako ceno - to so aduti, s katerimi namerava nova almera popraviti svoj položaj na lestvici prodaje.

Popolnoma razvita v Nemčiji in izdelana v angleškem Sunderlandu mora nova almera popraviti slab vtip. In to ji že na samem začetku uspeva z njenim nenevadno "surf tail" linijo. Avtomobil je že na prvi pogled izredno dinamičen, s samovoljnimi valom na strehi pa vzbuja še ved zaupanja. Na sprednjem delu prepoznamo značilno masko v obliki kril z velikim nissanovim znakom, zadnji del pa ima nekoliko spuščeno streho in povsem svojevrstni lučki. Na voljo je v 3- in 5-vratni karoserijski različici. Enoprostorna izvedba z imenom Tino bo na voljo prihodnje leto. Notranjost skriva veliko presenečenje glede funkcionalnosti in izkorisčenja prostora (super-utility).

Trenutno je almera na voljo s povsem novim 1,5-litrskim motorjem, ki razvije 90 konjev, in že iz primere znamen 1,8-litrski motorjem in 114 konji. Trenutno je almera na voljo s povsem novim 1,5-litrskim motorjem, ki razvije 90 konjev, in že iz primere znamen 1,8-litrski motorjem in 114 konji.

Avtomobil je že na prvi pogled izredno dinamičen.

VAG je odkupil Škoda

Nemški koncern VAG je z zneskom 300 milijonov dolarjev odkupil od češke vlade še zadnji 30-odstotni del delnic Škode. Čehi dolgo niso žeeli Nemcem prodati deleža, ker pa ni bilo pravih ponudb, so popustili in Škoda prodali kar za 190 milijonov manj, kot so načrtovali. Istočasno je BMW uspel prodati Rover podjetju Phoenix, potem ko so v reševanje podjetja vložili devet milijard nemških mark.

Delovne obleke iz plastike

Vsi mazdini zaposleni bodo pričeli nositi nove delovne obleke, narejene iz starih plastenk. Tkani, iz katere izdelujejo obleke, je sestavljena iz 70 odst. recikliranih plastenk od mineralne vode, preostalih 30 odst. pa je iz bombaža. Obleko bodo nosili vsi delavci v proizvodnji, označeni pa bodo s posebnimi ekološkimi oznakami.

Lotus Exige

Na temelju modela elise sport, lotosovega dvosedenčnika, ki uživa sloves enega izmed najzanimivejših športnih avtomobilov, saj ob majhni teži in veliki moči nudi prave dirkaške občutke, je izdelana še bolj strupena izvedba exige. Vozilo je težko vsega 780 kg, poganja pa ga 1,8-litrski motor s 195 konji, kar daje specifično moč 109 konjev na liter delovne prostornine in ob tem samo 4 kg na enega konja. Rezultat vsega je pospešek od 0 do 100 km/h za manj kot pet sekund in 220 km/h končne hitrosti. Karoserija je dobila še bolj agresivne linije, razširjene in povečane pa so tudi dimenzije platič in pnevmatik. Exige se bo pričel prodajati že to poletje, cena v Nemčiji pa se vrati okoli 102.000 mark.

Nissan primera 1.6 16V, 1.8 16V in 2.0 16V

Poudarjeno neupadljiva

Nova generacija Nissanove primere je zadržala vse dobre lastnosti predhodnice in dobila cel kup novosti. Največja novost je povsem nov 1,8-litrski motor.

Nissan megane? Ne, nova primera. Evropski Japonec, primera, prihaja iz Nissanovih tovarne v angleškem Sunderlandu. Na sprednjem delu je izredno podoben lansko leto obnovljenemu kompaktnemu Francozu. Podobno zaobljeni lučki, podobni obrisi na maski hladilnika s kromiranimi obrobami, skoraj družinska podobnost, kar ni čudno glede na to, da sta se lansko poletje Nissan in Renault združila. Dinamičen nos z modernima lučkama z bistrim stekлом prihaja serijsko, za ksenonske luči je potrebno doplatiti. Brez doplačila pa se je karoserija novice primere podaljšala za 92 mm. Čeprav je medosni razmak ostal enak, je v japonski limuzini izredno veliko prostora še, posebej za potnike na zadnji klopi.

Ne glede na podobno zunanjost je notranjost vse prej kot francoska. Pregleden kokpit brez nepotrebnih malenostih je sestavljen iz kombinacije analognih in digitalnih števcov, vrhunski materiali za sedeže, ki so nekoliko večji in bolj po meri evropskih voznikov, oblage vrat, odlična izdelava... Potniški prostor je neprimerljivo lepši in boljši kot pri predhodniku, glede na željo kupcev pa ga okrasijo z lesenimi ali aluminijastimi dodatki. Predelana je tudi sredinska konzola, kjer je nameščena klimatska naprava v dveh delih.

Povsem nov je 1,8-litrski motor, ki razvija solidnih 114 konjskih moči in že sedaj ustreza strogi normi E4, ki bodo prilegle leta 2005. Motor je tudi izredno elastičen, ravno pravšnji za vožnjo po mestu ali izven njega. Japonci stavijo, da bodo največ primer prodali ravno s tem motorjem, na tržišču pa je že tudi nova almera z enakim motorjem. S tem motor-

Mazda premacy 1,8i

Prostorna in dobro opremljena mazda premacy je narejena na osnovi mazde 323. S svojim prihodom na tržišče je postalna nočna mora za druščino evropskih enoprostornikov: multipla, zafira, scenic, picasso.

Premacy je narejen na osnovi najuspešnejšega družinskega modela 323. Povišana karoserija, dolga 429,5 cm, široka 170,5 in visoka 160 cm, omogoča primerno prostornost petim potnikom in prtljagi. Čeprav jí je razredno enoprostornik prostornost ni največje orožje, se lahko po udobju primerja z vozili višjega razreda. Tudi originalnost ni na prvem mestu. Seveda, saj je na tržišču prišla med zadnjimi in od konkurenčnih pobrala le najboljše. To ni slabo, saj je mnogim kupcem na prvem mestu varnost, zmogljivost, kvaliteta izdelave...

Strokovnjaki tudi niso preveč eksperimentirali s tretjo klopjo, zato so vgradili le pet sedežev in pustili za njimi velik prtljažnik, ki lahko variira (odvisno od postavitve sedežev v prvi in drugi vrsti) od 420 do 2150 litrov. Razlog je preprost. Ljudje, ki si v vozu želijo sedem sedežev, bodo kupili večji avto. Zato se premacy s svojo klinasto obliko hitro prelevi iz družinske limuzine v poslovni transporter.

Oprema je skladna in kvalitetna. Na armaturni plošči dominirajo štirje okrogli števci in množica opozorilnih lučk. Sedeži so odeti v kvaliteten in na otip prijeten material. Sedi se nižje kot pri scenicu in višje kot pri zafiri. Kot se za enoprostorce spodobi, ima premacy nešteto predalčkov in odlagalnih

površin, tudi pod sprednjim parom sedežev. Že v osnovni izvedbi ste deležni dveh zračnih vreč, ABS, klimatske naprave, električnega pomika šip, daljinskega centralnega zaklepanja in stresnih nosilcev. Svetovna novost na spisku standardne opreme je aldehidni filter, ki vpija neprijetne vonjave in tako vzdržuje čist zrak v potniški kabini. Popis dodatne opreme pa je vsekakor še daljši. Kot pri vseh mazdah je tudi premacy ovit v t.i. family box, ki vključuje varnostno, večkrat ojačano strukturo karoserije v obliki treh črk H.

V motorni ponudbi so trije solidni 16-ventilski motorji: dva bencinska s prostornino 1,8 in močjo 100 in 114 KM ter turbodizel z neposrednim vbrizgom (2,0 DITD/90KM). Ne glede na kateri motor bo pod pokrovom ravno prava odločitev. Šibkejši streže s solidnim navrom pri nižjih vrtljajih, močnejši ima več konjskih moči, dizel pa ponuja umirjeno in varčno vožnjo. Dobre vozne lastnosti temeljijo na dobrem podvozju. Prednje in zadnje nedovisno obesanje z večkratnimi vodiliči jamči minimalno zanašanje in tendenco dobre stabilnosti ter smeri tudi pri različnih obremenitvah. Povprečna poraba ob našem testiranju je znašala 9 litrov, varčnejši vozniki pa lahko porabijo tudi dva litra manj.

Mazda premacy je prostorna, vsestransko uporabna in elegantna enoprostorna kombi limuzina. Je izredno enostavna v vožnji, zaradi podaljšane medosne razdalje pa udobnejša od sestre 323, četudi je nastala na njeni osnovi.

Premacy je narejen na osnovi najuspešnejšega družinskega modela 323.

namenom zmanjšanja hrupa. Veliko pozornosti so posvetili temu, da noben zamenjan element ne bi poslabšal dobrih voznih lastnosti. Cilj je bil dosezen in tako je vozilo tišje kar za 45 odstotkov, ob tem pa je lega na cesti še vedno odlična, saj je vozilo v zavodu izredno dolgo nevtralno. Tudi ob naglem odvzemu plina zadka ne bo odneslo, če pa vseeno pretirate, se lahko zanesete na natančen volan.

V serijski opremi že dobite štiri zračne vreče. Stranska sedaj ščitita tudi glavo. ABS-u in EBD-ju pomaga mehanski sistem, ki povečuje silo zaviranja in reagira na hitro pritiskanje stopalke za zavoro in v zelo kratkem času doseže maksimalno silo pritiska. Zaradi tega se prima 100 km/h zaustavi v 39 m.

Nissan se je ponovno pripravljen spasti z evropsko konkurenco. Tokrat ne le z obilico opreme, ampak tudi z sodobnim izgledom, odličnimi motorji, dobro končno izdelavo in privlačno cenovno paketo, ki se prične že pri treh milijoni.

Na sprednjem delu je izredno podoben lansko leto obnovljenemu kompaktnemu Francozu.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 8.VI.

SLOVENIJA 1

- 8.00 Tedenski izbor
- Odmivi
- 8.30 Mostovi
- 9.00 Pod klobukom
- 9.50 Zgodbe iz školjke
- 10.25 Široka oddaja
- 10.45 National Geographic
- 11.35 Naravn parki
- 12.05 Načolki po Nemčiji
- 13.00 Poročila
- 14.10 Tedenski izbor
- Portret
- 15.00 Zoom
- 16.45 Poročila
- 16.45 Na liniji
- 17.20 Lažni Kljukec, 6/6
- 17.45 Svet čudes, dok. serija
- 18.05 Zvok, glas.-dok. oddaja
- 18.45 Risanka
- 19.00 Kronika
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport
- 20.05 Petka
- 21.15 Deteljica
- 21.25 TV Pop
- 22.05 Odmivi, šport
- 23.00 Polnočni klub

- 16.30 Poročila
- 16.45 Lahkih nog naokrog
- 17.45 Humanistika
- 18.20 Dosežki
- 18.45 Risanka
- 19.00 Kronika
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport
- 20.05 Petka
- 21.15 Deteljica
- 21.25 TV Pop
- 22.05 Odmivi, šport
- 23.00 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

- 7.30 Vremenska panorama - 9.10 Videospotnice - 9.45 Podeželski utrip, nan. - 10.35 Na robu, šport, serija - 11.00 Paul Merton predstavlja, 4/15 - 11.20 Strogo zaupno, film - 12.55 Tennis - 16.45 Metropolis, oddaja o filmu - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Spoznavajmo, dok. serija - 19.00 Med valovi - 19.30 Videospotnice - 20.05 Will Shakespeare, ang. nad., 2/6 - 21.15 Grace na udaru, am. nad. - 21.20 Bajo Bandera, film - 23.05 Ulica upanja 413, nan. - 23.50 Oz, am. nad. - 0.40 Noč z Dickom, am. nad.

KANAL A

- 8.20 Risanka - 9.20 Rosalinda, pon. - 10.10 Luz Maria, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 Princ z Bel Aira, nan. - 14.00 Jake in debeluh, nad. - 15.00 Oprah show - 15.55 Ricki Lake - 16.50 Angela, nad. - 17.40 Luz Maria, nad. - 18.30 Fant zre svet, nan. - 19.00 Seinfeld, nad. - 19.30 Malcolm in Eddie, nad. - 20.00 Mladoporočenci - 20.30 Zmenkarje - 21.00 Starman, nad. - 22.00 Nabriti kanoni, film - 23.45 Svilene sence, nan. - 0.40 Dannyjeve zvezde

POP TV

- 6.00 Dobro jutro, Slovenija - 9.30 Tri ženske, nad. - 10.30 Divji angel, nad. - 11.25 Labirint strasti, nad. - 12.20 Kdo je tvoj očka? dok. oddaja - 13.50 Damon, nad. - 14.20 Diagonzo: umor, nad. - 15.15 Zakon v L.A., nad. - 16.15 Tri ženske, nad. - 17.15 Divji angel, nad. - 18.15 Labirint strasti, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 TV dober dan - 21.00 Vikend pri Berniju, film - 22.40 Prijatelji, nad. - 23.10 Nikita, nad. - 0.00 M.A.S.H., nad. - 0.30 Na zdravje!, nad.

CAJBA TV

- 9.30 Borzni monitor - 15.00 Živa-magazin - 16.00 Skoraj popolni par, nan. - 16.30 Služba in družba, nad. - 17.00 Odpadnik, nad. - 18.00 Zvezne steze, nad. - 19.00 Živa-novice - 19.15 Zgodbe južnih morij, nad. - 20.10 Melrose Place, nad. - 22.00 Živa-magazin - 23.00 Fitz, nad. - 0.00 Glavni na vasi, ser. - 0.30 Dragi John, nad.

VAŠ KANAL

- 13.40 Videostrani - 17.00 Najspot - 17.50 Kulturni pregledi - 18.20 Kmetijski nasveti - 19.00 Novice - 19.15 Rezerviran čas - 19.30 24 ur - 20.00 Glasbena oddaja - 21.00 Novice - 21.20 Prva pomoč - 21.35 Motosport mundial

HTV 1

- 7.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Labirint strasti (serija) - 14.00 Poročila - 14.10 Najboljši udarec (film) - 16.05 Živeti z... - 16.30 Trenutek spoznanja - 17.00 Hrvatska danes - 17.30 Alpe-Donača-Jadran - 18.00 Hrvatska kult. dedičina - 18.35 Kol srce - 19.05 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Ukradeni otroštv, dok. oddaja - 20.45 Flamenco puro - 21.35 Pol ure kulture - 22.05 Odprto - 22.55 Poročila - 23.10 Portret - 0.05 Ljubljeni prijatelji (film); 1.45 Saigon - leto mačke (film); 3.00 Čas je za jazz; 4.35 Mali vojak (film)

HTV 2

- 9.05 Labirint strasti (serija) - 9.50 Zaliv grmenja (film) - 11.40 Cesarstvo divjine - 12.05 Pol ure kulture - 12.35 Nismo sami (dok. serija) - 13.35 Plen (serija) - 14.20 Urganca (serija) - 15.05 Hišice v cesti (serija) - 15.55 Poročila za gluhine - 16.00 Portret - 17.00 Criss cross (serija) - 17.30 Hugo - 18.00 Briljanteen - 19.00 Panorama županij - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.25 Leta nočnih morij (serija) - 21.25 Latinica - 23.25 Čas je za jazz - 0.20 Umetnine svetovnih muzejev

SOBOTA, 10.VI.

SLOVENIJA 1

- 8.00 Tedenski izbor
- Odmivi
- 8.30 Zgodbe iz školjke
- 9.00 Radovedni Taček
- 9.15 Pod klobukom
- 10.00 Nepozabno poletje, film
- 11.30 Klapa zahodnega dela, nad.
- 12.00 Tednik

POP TV

- 8.00 Risanka - 9.00 Hroščeborgi, nad. - 9.30 Pri Addamsovih, nad. - 10.00 Knjižni molj, nad.

STROJAR, KRASOTA, DIKOLON, TALK, TELO, JATA, SLUGINJA, OV, VILAR, LJUBA, EMILija, KOT, TIPIKA, SAGA, ETAT, MLINAR, KANE, ALTANA

SLOVENIJA 2

- 7.30 Vremenska panorama - 8.50 Videospotnice - 9.25 V telovadnici, nad. - 9.50 Nevarni zaliv, nad. - 10.40 Svetnik, nad. - 11.30 Stafeta mladosti - 13.00 Šport: Košarka; 14.25 Tennis; 16.30 Odbojka; 17.55 Gimnastika - 19.30 Videospotnice - 20.00 Nogomet - 23.00 Svetnik, nad., 22/43 - 23.45 Sobotna noč - 1.45 Šok, šved. nad.

KANAL A

- 8.00 Risanka - 10.00 Družinske zadeve, nad. - 10.30 Nora hiša, nad. - 11.00 Brooklynski most, nad. - 11.30 Zmenkarje - 12.00 Nemogoče, nad. - 13.00 Kung Fu, nad. - 14.00 Nori konj, film - 15.50 Klik: Vitez za volanom; Miza za pet; Do ušes zaljubljenja - 19.00 Duh bojevnika, nad. - 20.00 Mogični racman, film - 22.00 Stilski iziv - 22.40 Nevesta, film

POP TV

- 13.00 Poročila
- 13.50 Petka
- 15.00 Le Petit Maman, avstr. film
- 16.30 Poročila
- 16.45 Fračji dol, nad.
- 17.10 Mozartova družina
- 17.50 Na vrtu
- 18.20 Novi raziskovalec, 6/13
- 18.50 Risanka
- 19.00 Danes
- 19.05 Utrip
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport
- 20.05 Ta grad ljubljanski
- 20.45 Slovenska popevka 2000
- 22.45 Poročila, šport
- 23.15 Vrtljak, nad., 4/10
- 23.45 Hrošči, nad., 19/20
- 0.35 Umori na Rainbow Drive, film

SLOVENIJA 1

- 7.30 Vremenska panorama - 8.50 Videospotnice - 9.25 V telovadnici, nad. - 9.50 Nevarni zaliv, nad. - 10.40 Svetnik, nad. - 11.30 Stafeta mladosti - 13.00 Šport: Košarka; 14.25 Tennis; 16.30 Odbojka; 17.55 Gimnastika - 19.30 Videospotnice - 20.00 Nogomet - 23.00 Svetnik, nad., 22/43 - 23.45 Sobotna noč - 1.45 Šok, šved. nad.

KANAL A

- 8.00 Risanka - 10.00 Družinske zadeve, nad. - 10.30 Nora hiša, nad. - 11.00 Brooklynski most, nad. - 11.30 Mladoporočenci - 12.00 Misija nemogoče, nad. - 13.00 Kung Fu, nad. - 14.00 Utisane govorice, film - 15.40 Ned in Stacey, nad. - 16.10 Divja Amerika, dok. nad. - 17.15 Divji svet, nad. - 18.10 Živiljenjska priložnost,

- kviz - 19.00 Dellaventura, nad. - 20.00 Mogični racmani, film - 22.00 Čez rob, film - 23.45 Močni priče, film - 1.45 Atlantis

POP TV

- 8.00 Risanke - 9.00 Hroščeborgi, nad. - 9.30 Pri Addamsovih, nad. - 10.00 Knjižni molj, nad. - 10.30 Košarkarji, nad. - 11.00 Navihanka, nad. - 11.30 Mala čarovnica, nad. - 12.00 Modna potopovanja - 12.30 Gospod Roberts, film - 14.30 Mistralova hči, nad. - 15.30 Mala Daniela, nad. - 16.30 Pop'n'roll - 17.30 Vozniško dovoljenje, film - 19.15 24 ur - 20.00 Večna mlad, film - 21.55 Urganca, film - 22.55 Udarci pravice, nad. - 23.55 Mala prodajalna groze, film

CAJBA TV

- 16.00 Pot v Astralijo, film - 18.00 Beverly Hills, nad. - 19.00 Maggie, nad. - 19.30 Veronike skušnjave, nad. - 20.00 Stražar, nad. - 21.00 Dosjeji X, nad. - 22.00 Bratov poljub, film

VAŠ KANAL

- 13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 18.25 Belokrški obzornik - 19.00 Novice - 19.15 Od sobote do sobote - 19.30 24 ur - 20.00 Moj kraj - 20.30 Smo dobri gospodarji? - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.20 Kmetijski razgledi - 21.35 Kako biti zdrav?

PONEDELJEK, 12.VI.

SLOVENIJA 1

- 8.00 Tedenski izbor
- Utrip
- 8.20 Zrcalo tedna
- 8.40 Pomagajmo si
- 9.15 Lahkih nog naokrog
- 9.55 Dogodivščine iz živalskega vrta
- 10.40 Humanistika
- 11.15 Dosežki
- 11.35 Na vrtu
- 12.00 Novi raziskovalce, serija, 6/13
- 12.25 Prvi in drugi

CAJBA TV

- 13.00 Mati Tereza, film - 18.00 Beverly Hills, nad. - 19.00 Maggie, nad. - 19.30 Veronike skušnjave, nad. - 20.00 Stražar, nad. - 21.00 Dosjeji X, nad. - 22.00 Bratov poljub, film

VAŠ KANAL

- 13.40 Videostrani - 17.00 Glasbena oddaja - 17.55 Kako biti zdrav? - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz združenja - 20.30 Posavski obzornik - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.20 Kmetijski razgledi - 21.35 Kako biti zdrav?

HTV 1

- 7.45 Tv spored - 8.05 Program za otrroke - 12.00 Poročila - 12.35 Film - 14.15 Hruške in jabolka - 14.55 Poročila - 15.10 Beverly Hills (serija) - 16.10 Melrose Place (serija) - 17.00 Turbo limac show - 18.30 Opera Box - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Žabavni program - 21.05 Boter 3 (am. film) - 23.55 Poročila - 0.15 Mini serija - 3.05 Film

HTV 2

- 9.30 Tv spored - 9.00 Ugani, kdo pride na večerjo (film) - 11.30 Dok. film - 13.10 Briljanter strasti, nad. - 12.20 TV dober dan - 13.50 Damon, nad. - 14.00 Jake in debeluh, nad. - 15.00 Oprah show - 15.55 Ricki Lake, nad. - 16.30 Malcolm in Eddie, nad. - 17.15 Divji angel, nad. - 18.15 Labirint strasti, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Vzavri se v navzkriveno ognju, am. film - 21.45 Komandosi, nad. - 22.45 Miles David

NEDELJA, 11.VI.

SLOVENIJA 1

- 8.00 Živjava Risanka
- 9.35 Plemen, nad.
- 10.05 Ozare
- 10.10 Dlan v dlani
- 11.00 Svet morij, serija
- 11.30 Obzorje duha
- 12.00 Ljudje in zemlja
- 13.00 Poročila
- 13.25 Pomagajmo si
- 13.55 Turistična oddaja
- 14.15 Slovenska popevka 2000
- 16.05 Prvi in drugi
- 16.30 Poročila
- 17.45 Alpe-Donava-Jadran
- 18.15 Čeberska zgodbina
- 18.45 Risanka
- 18.50 Žrebanje lota
- 19.00 Danes
- 19.05 Zrcalo tedna
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport
- 20.05 Zoom
- 21.40 Intervju
- 22.35 Poročila, šport
- 23.00 Plesni teater Ljubljana

SLOVENIJA 2

</

ANSAMBEL VRISK je pred kratkim izdal kaseto in zgoščenko pri založbi kaset in plošč RTV Slovenija s tipičnim pomemljivim dolenskim naslovom "Cviček ni navaden stric". V petletnem delovanju je to njihova že tretja kaseto, na kateri je kar 17 pestrih viž. Skladbe kot Cviček ni navaden stric, Srce odpira svet, Kadar jablane zaveto, Njegove melodije pa not nič nima, Cestna svetilka so že naletete na dober odmev pri poslušalstvu. (J. A.)

STAROSTNIKI PREŽIVELI LEPO POPOLDNE - Krajevna organizacija Rdečega križa Straža je bomoči OŠ Vavta vas v soboto, 20. maja, v prostorih vavtovske osemletke pripravila vsakoletno srečanje starostnikov. Številni zadovoljni in nasmejani občani udeležencev so zgovorno pričali, da so starostniki veseli tovrstnih druženj, saj po dolgem času ponovno srečajo svoje prijatelje in znance, pokramljajo z njimi, obudijo lepe spomine in tako pozabijo na morebitne skrbi, težave in bolezni. Ob prijetnem kulturnem programu učencev šole, veselih vižah harmonikarja in vzpodbudnih besedah predsednice krajevne organizacije Straža Marije Zupančič in ostalih jim je to prav gotovo uspelo. (Foto: D. Vuica; Besedilo: D. Žagar)

ŠESTDESETLETNICA MATURE - V Novem mestu so se minuli četrtek srečali maturanti novomeške Gimnazije šolskega letnika 1933/40. Enajst nekdanjih sošolcev, žal dveh še živečih njihovih profesorjev ni bilo, je bilo nad prenovljeno Gimnazijo zelo navdušeno, prav tako pa tudi nad bogatim knjižnim darilom, ki jih ga je podarila ravnateljica Helena Zalokar. V spomin na to dogodek je nastala pričujoča fotografija: v prvi vrsti od leve proti desni stoje Frančiška Kočvar, Ana Gregorec, Vera Hebar, Pavla Kavčič, Vilma Bukovec (primadona ljubljanske opere) in Ljudmila Šoulav, ki je minuli teden ponovno postal trebanjska graščakinja; v drugi vrsti pa od leve proti desni Ivan Marinček (filmski snemalec), organizator srečanja Slavka Gartner, Franc Poderžaj in Dušan Povh (filmski režiser). Proslavljanje 60-letnice mature so maturanti nadaljevali v gostišču Mrak. (Foto: M. Kotnik)

URŠENSKI ABRAHAMI POSLEJ AHASVERJI - Uršenski Abrahami (letnik 1940) so letos zbrali že 11-ič zapored. V soboto, 3. junija, so krenili na pohod z Uršnimi sel na Smuk nad Semicem, kjer je v baročni cerkvici sv. Lenarta nastala tudi ta fotografija. Druština ohranja tradicijo in značilnosti svojega kraja, Uršnim selom so oskrbeli tudi grb in zaščitni znak - uršensko butaro. Letos so začeli akcijo za oživitev Beča, gozdne kraške vrtice s talno vodo, ki je posebnost tega kraja. Od letos naprej se imenujejo Klub uršenskih Ahasverjev. (Foto: Pavle Florjančič)

ŠE JE ČAS ZA OBRAZCE IN ZAHTEVKE

LJUBLJANA - Slovenska vlada je 1. junija sprejela sklep o enomesecnem podaljšaju roka za oddajo osnovnih obrazcev o kmetijskem gospodarstvu. Do prvega roka, 30. maja, je namreč obrazec oddalo nekaj manj kot 50.000 od pričakovanih 80.000 upravnih. Kmetijska gospodarstva morajo torej do konca junija oddati obrazec, saj brez tega ne bodo mogla uveljavljati in vlagati zahtevkov za denarne pomoči v kmetijstvu. Za te namene bo iz državnega proračuna letos skupno na razpolago nekaj manj kot 19 milijard tolarjev. Podaljšanje velja za vse in ne le za tiste, ki so do 30. maja oddali zahtevek za posestne liste in mapne kopije na geodetski upravi, kot je bilo sprva rečeno.

Neutrudni predelovalec hroščev

1200 ur za izdelavo tricikla

SOTESKA - Egidij Jarc je strojni inženir in ima obrt za fino brušenje orodja za lesno obdelavo, ves svoj prosti čas pa neutrudno namenja za predelavo prijubljenih volkswagenv (VW). Tako ima sedaj v kabriolet predelanega 33 let starega VW hrošča in kamioneta, ki je star 32 let.

Gotovo največ zanimanja in občudujočih pogledov vzbuja njegov tricikel (Trike). Iz starega hrošča letnika 1975 je popolnoma prenovil zadnji del podvozja, menjalnik in motor, prvi del tricikla pa je izdelal doma. Sedanji hrošč ima tako dva sedeža, vožnja z njim pa je zelo udobna in varna, primerna za križarjenje, še posebej ob morju. Lahko bi rekli, da je prav vsak njegov del unikat, z njim pa je moral opraviti tudi atest. Za izdelavo lepotca, ki izgleda, kot da je pravkar prišel iz tovarne, je Egidij v dveh letih porabil 1200 ur prostega časa, pri delu pa mu je pomagal Stane Smodiš iz Šmarjetna.

Odlični mojster iz Soteske je tudi član kluba "VW Hrošč - Old Timer Škofljica". Po njegovih besedah se iz hrošča zaradi njegove enkratne zasnove da marsikaj narediti. Nemci so namreč motor uporabili tudi za kombajne, gasilske črpalki in celo za letala.

T. V.

LEPOTEC IZ SOTESKE - Egidij Jarc je s svojim doma izdelanim tricikлом prevozel že preko 5000 kilometrov.

Mačkoni vabijo na Korčulo

Oddih za starše

Sredi biserno čistega modrega morja leži Korčula, eden najpriblažnejših jadranskih oz. celo sredozemskih otokov. Poraščen je s stotimi vrstami sredozemskega rastlinja in gozdovi, zato so ga označili za ekološki raj Sredozemlja. Naravne lepote, za katere težko najdemo besede, da bi jih opisali, in ljubezen so medse zvabile tudi Novomeščanko Marjanco Trčin - Antič.

Marjanca, ki je Korčulo vzljubila tako kot rodno Dolenjsko, že leta sodeluje s turistično agencijo Dober dan, dve leti pa vodi tudi svojo agencijo na Korčuli. Pri svojem delu je pogostokrat ugotovila, da so otroci na oddihu dostikrat zapostavljeni, saj bi starši radi tudi kakšen droben trenutek zase. Njihova želja se jim sedaj lahko tudi uresniči. "Pripravila sem program, s katerim bodo otroci starše peljali na zasluzene počitnice. Imenuje se: Vesele počitnice z Mačkoni na Korčuli" je povedala Marjanca. Do sodelovanja z Mačkoni, mladim ansamblom iz Brunic, ni prišlo čisto po naključju. Kitarist Gregor Kralj je namreč Marjančin nečak, ki je že lani z igranjem na kitaro navdušil mariskatega gosta.

Za otroke so pripravili zanimiv program od ustvarjalnih plesnih in slikarskih delavnic in plavalnega tečaja do iger brez meja. Obiskali bodo tudi rojstni kraj Marcu Polu, izbirali najlepšega muca in mucu, iskali skriti zaklad, gradili gradove na veliki peščeni plaži Lumbarde, tekmovali v karaokah, najmlajši Korčulani, otroci iz vrtca, pa jih bodo odigrali še moreško, staro viteško igro. Da bo res pestro in zavabno, bodo poskrbeli animatorji agencije Dober dan. "Seveda nismo pozabili tudi na starše naših mladih muckov. Čez dan se bodo lahko dodobra oddahnili, zvezcer pa bomo poskrbeli tudi za njihovo zabavo. Poleg glasbe Mačkonov se bo slišala tudi dalmatinska pesem domače klape," je povedala simpatična novomeška Korčulanka.

Vesele počitnice z Mačkoni se bodo začele 24. junija.

M. K.

SREČANJE TOPLIŠKIH STAROSTNIKOV

DOLENJSKE TOPLICE - V osnovni šoli Dolenjske Toplice so se v petek, 2. junija, srečali občani, starci nad 70 let. Prisrčnega druženja, ki se ga je udeležilo lepo število starostnikov, je bilo skrbno pripravljeno. Za to je zaslužen krajevni odbor Rdečega križa, katerega že več let uspešno vodi Božena Povasovič, ki goji stike z aktivistkami po okoliških vased. Na srečanju so predstavili tudi svoje delo, ki je lahko za zgled marikateri organizaciji. Vsi aktivisti so s srcem vezani na ljudi, ki jih obiskujejo v imenu organizacije, posebno skrb pa posvečajo tudi siromašnim družinam. Petkovo srečanje je starostnikom veliko pomembilo, saj se vidijo le še ob tovrstnih priložnostih.

FILATELISTI SE PREDSTAVIJO

NOVO MESTO - V veliki čitalnici novomeške Knjižnice Mirana Jarca bo v danes, 8. juniju, ob 19. uri svojo dejavnost predstavilo Filatelistično društvo Novo mesto. Gost večera bo predsednik društva Alojz Tomec, ki bo ob tej priložnosti predstavil tudi zbornik, ki je izšel ob 50-letnici delovanja društva.

Suhokranjski drobiž

VETERANI - Klub častiljivih starosti se dvorski veterani zelo dobro držijo. Redno sodelujejo pri akcijah, ki jih pripravlja gasilsko društvo, udeležujejo se raznih pravoslav in tudi tekmovanj. Veterani so zaslužni gasilci, ki so z večletnim delom v gasilski organizaciji dokazali pripadnost tej humanitarni or-

ganizaciji. Med te sodijo tudi najstarejši ter ustanovni član društva Mirko Repar (v sredini), Stane Glavan (levo) in Karol Glavič, ki so v nedeljo dosegli še en lep uspeh: prvo mesto na veteranskem tekmovanju v Ratežu (na sliki).

LETOS FRANC VIDMAR - Tudi letos je bila rekordna udeležba na kolesarskem popotovanju po rimski cesti, ki ga organizirajo TD Ivančna Gorica, TD Suha krajina in KD Dvor. V množici 115 kolesarjev, ki so prišli na cilj, je bil letos najstarejši Franc Vidmar, najmlajši pa Miha Zupančič. Oba sta od organizatorjev prejela praktično darilo, ki ga je poklonilo podjetje Novoles. Posebno darilo so prejeli tudi kolesarji, ki so pot od Ivančne Gorice do Dvora prevozili petič. To so bili Franc Grum, Slavko Končilja, Vlado Kostevec, Slavko Mirtič, Alenka Može, Franci, Štefka in Darja Murn, Miha Potočar, Aleš Repar, Leopold Sever, Marko Spec, Miha Zupančič ter koleesarja in sponzorja Ludvik Legan in Anton Zupančič.

Starejši si želijo druženj

Izvedli anketo med starejšimi v dolenskih občinah - Ob anketi prišli do koristnih podatkov

Sredi aprilja so v občinah Novo mesto, Straža, Žužemberk, Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Šentjernej in Škocjan zaključili anketeriranje v sklopu raziskave projekta slovenske človekoljubnosti "Skupaj lahko naredimo več za boljše življenje starejših". V projektu je bilo vključenih 413 oseb, starejših od 65 let, in 192 oseb v starosti od 55 do 64 let. Akcijo je vodila Območna zveza društev upokojencev Novo mesto, v pripravo raziskave pa so bila vključena vsa društva upokojencev in strokovne službe: Center za socialno delo Novo mesto, novomeška občina, patronačna služba Zdravstvenega doma Novo mesto, območna organizacija Rdečega križa in Dom starejših občanov.

PO DOLINI TRIGLAVSKIH JEZER

NOVO MESTO - Planinska skupina Krka vabi v soboto in nedeljo, 17. in 18. junija, na pohod po Dolini Triglavskih jezer. Odhod bo v soboto ob 7. uri izpred Krke v Ločni, prijave za dnevne pohode zbirajo na oddelku za oddih in rekreacijo na telefonu 07 3312 537 do četrtek, 15. junija. Turo bodo vodili Igor Sladič, Uroš Jantolek in Tomaž Mikec.

VSTOP V EU KOT RAZVOJNA PRILOŽNOST

ČRNOVELJ - Pretekli petek je bil v Črnomlju posvet z naslovom "Vstop v Evropsko unijo kot razvojna priložnost za kmetijstvo, zavarovanja območja in podeželje". Namen posvetne je bil posredovati informacije o novih ukrepih in programih v okviru priprav na vstop v EU, ki so namenjeni kmetom in razvoju podeželja.

KOMUNALA Novo mesto, d.o.o., obvešča cenjene stranke in poslovne partnerje, da bomo dne 12.6.2000 preselili POSLOVNE PROSTORE IZ DOSEDAJNE LOKACIJE NA ROZMANOVU ULICI 2 v novo upravno stavbo na Podbevkovi ulici 12, Novo mesto (Cikava), telefon n.c. 39-32-450.

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

ALOJZIJA MIKLAVČIČ

upokojena upravnica Pošte Trebelno

Od nje smo se poslovili v torek, 30. maja, na pokopališču na Trebelnem.

POŠTA SLOVENIJE, d.o.o., POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO

KAKO REŠITI PROSTORSKO STISKO?

KOČEVJE - Dom starejših občanov v Kočevju je bil zgrajen leta 1986. Ob odprtju so v njem namestili 124 oskrbovancev, danes jih imajo že 170. Vsak dan prihajajo prošnje za sprejem novih varovancev. Zaradi tega je vodstvo doma vložilo več zahtev za zagotovitev novih prostorov, a razen obljub s strani države ni bilo konkretnih odgovorov. Pred leti so skušali prostorsko stisko premestiti s preselitvijo dela varovancev v samki dom nekdanjega podjetja Zidar, a se je izkazalo, da to ne bi bila posrečena rešitev. Edina rešitev bo širitev doma z novo stanovanjsko enoto.

ZAHVALA

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
ostala je le bolečina,
ki močno boli.

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in strica

MARTINA KOVACIČA

Westrova 23, Novo mesto

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, nekdanjim sovačanom z Bizejskega, prijateljem in znancem od blizu in daleč za izrečeno sožalje, sveče, cvetje in prispevke za Splošno bolnišnico, Interni oddelek Novo mesto. Posebej se zahvaljujemo Zvezi borcev Drska, Društvu invalidov, Društvu upokojencev za govor in počastitev spomina umrlega s praporom. Zahvala tudi župnišču Šmihel za lepo opravljen obred.

Žalujoči: žena Ana, hčerka Jelka z možem, vnuka Damjan in Jure ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Srce je dalo vse, kar je imelo,
nobene bilke zase ni poželo.

Ob smrti naše drage mame, babice, prababice in tete

JOŽEFE HUDOKLIN roj. Vovko

iz Velikih Brusnic 10

se zahvaljujemo vsem, ki ste jo spoštivali, jo imeli radi, ji poklonili lepo misel ali prijazno besedo. Hvala za pisne in ustne izraze sožalja, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na poti k večnemu počitku.

Vsi njeni

ZAHVALA

"Strma je pot v nebo, strma zelo
ali lahka s Teboj,
Ti grež z menoj..."

V 79. letu starosti nas je v žalosti zapustila naša draga mama in stara mama

MARIJA ZAKRAJŠEK roj. Udovič

z Gorenjih Ponikev 2 pri Trebnjem

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Posebej se zahvaljujemo duhovnikom g. župniku Milošu Koširju, g. Janezu Celarju in p. Dolfetu Mežanu za lepo opravljen obred, sodelavcem Tesnila TMT, d.d., Velika Loka in Geološkega zavoda Ljubljana, osebju Nevropsihiatričnega in Ginekološkega oddelka bolnice Novo mesto, dr. Bogomirju Humarju in patronažni sestri Majdi Gačnik za pomoč in obiske. Zahvaljujemo se tudi Majdi Mežan, oktetu Lipa in pevkam skupine Ragle za lepo zapete pesmi ter sosedama Anici Zupančič ter Pavli Gorenc, ki so ji vseskozi stale ob strani in ji nudile pomoč. Iskrena hvala vsem, ki ste našo mamu tako številno pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: sin Stane, hči Mira in sin Jože z družinama
Gorenje Ponikev, 27.5.2000

ZAHVALA

V 88. letu življenja se je od nas poslovil naš dragi ate, stari ate, stari stari ate in tast

JULIJ KOČEVAR

iz Gradca 32 v Beli krajini

Iskrena zahvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali prebroditi težo izgube ljubljene osebe, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče, za svete maše ter prispevali v sklad za Dializni oddelek SBNM, kar je bila želja pokojnjega. Posebna zahvala dr. Čehovi in osebju Hematološkega oddelka SBNM, ZD Metlika - dr. Mlačku in dr. Budakovici, upokojencem in prijateljem zavarovalnice Tilia iz Novega mesta, sodelavcem Silosa Gradac in Uprave SBNM. Prisrčna hvala tudi govornikoma sosedu Milanu in ge. Dragici za ganljive besede slovesa, duhovnikom g. Breclu, g. Stanku in g. župniku iz Žakanja, prijateljem pevcem iz Metlike ter DU Gradac, PGD Gradac in ZZB Gradac za spremstvo s praporji. Hvala tudi pogrebni službi Hiti za izvedbo pogreba. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat lepa hvala za vse spoštovanje, ki ste ga gojili in ga izkazali do pokojnika tudi s tem, da ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

NAJ NAS PESEM DRUŽI

SODRAŽICA - Območna izpostava sklada za ljubiteljske in kulturne dejavnosti iz Ribnice je v Sodražici pripravila medobmočno revijo pevskih zborov. V nabito polni dvorani osnovne šole so se predstavili zbori iz Grosuplja, Brezovice, Horjula, Ribnice, Vrhnik in Kočevja. V župnijski cerkvi sv. Magdalene je bil v organizaciji Društva prijateljev glasbe Sodražica, tamkajšnje župnije in občini koncert Marijinih (majniških) pesmi. V programu so nastopili otroški in mešani pevski zbor župnije Sodražica, ki ga vodi Brane Košir, ter mladinski zbor Nova Šifta in otroški pevski zbor Nova Šifta, ki ju vodita Marjan Cvitak in Petra Vrh.

POGREGNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26
Novo mesto

068/33 70 200
delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogregnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo.

Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovenske republike.

ZAHVALA

V 51. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil dragi mož, sin, oče in dedi

JOŽE ZEVNIK

s Sel pri Jugorju 1

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč. Posebej se zahvaljujemo g. župniku, PGD Jugorje in KS Jugorje, Kolpi, d.d., govornikoma Slavu Moharju in Alojzu Sodji ter pogrebni službi Hiti. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste darovali cvetje in sveče in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Marija, mama Justina, hči Mira in sin Darko z družino

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je nenadoma zapustila draga mama in stara mama

MARIJA HUMLJAN

iz Rosalnic 33

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo imeli radi, nam v težkih trenutkih stali ob strani in našo mamo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala vsem za podarjeno cvetje, sveče in izraze sožalja. Lepa hvala govornic za ganljive besede slovesa, župniku za opravljen obred, pevcom za zapete pesmi ter kolektivu Mercator Dolenjska. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni
Rosalnice, maj 2000

V SPOMIN

Kamor se ozrem,
povsod vse prazno je,
ni več ljubeče
roke mamine.

5. junija je minilo žalostno leto, odkar nas je v 66. letu za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, žena in tašča

ALOJZIJA AUGUŠTIN

roj. Kresal

s Hriba pri Orehku 8, Novo mesto

Hvala vsem, ki ste jo ohranili v lepem spominu.

Hčerki Stanka in Marinka z družinama ter vsi domači

ZAHVALA

Bolečina ne izgine,
spomin v srcu ne zbledi,
vse je žalostno in tiho,
odkar te, mama, več med nami ni.

V 92. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, tašča, sestra in tetka

MARIJA REŽEN

roj. Starič

z Gradišča pri Trebnjem

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam ustno in pisno izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se sodelavcem Trima Trebnje in Tomu Mirnu. Hvala osebju ZD Trebnje, patronažnim sestrama Vlasti in Majdi, pogrebni službi Oklešen, njihovim pevcom in trobentaku ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sinova Stane in Tone, hčerke Veronika, Marija, Joži in Slavka z družinami ter ostalo sorodstvo

TA TEDEN VAS ZANIMA

tedenski koledar

Četrtek, 8. junija - Medard
Petek, 9. junija - Primož
Sobota, 10. junija - Marjeta
Nedelja, 11. junija - binkošti
Ponedeljek, 12. junija - Janez
Torek, 13. junija - Anton
Sreda, 14. junija - Vasilij

LUNINE MENE
9. junija ob 5.31 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 8. do 11.6. (ob 19. uri) komedija V petek zvečer. Od 8. do 12.6.

• GLADIATOR, spektakel (2000, ZDA, 140 minut, režija: Ridley Scott)

Če poznate filme Ridleyja Scotta, potem vam je jasno, kaj lahko pričakujete od Gladiatorja. Hitropotezno kamerovo, tobogansko montažo, precej posebnih efektov, upočasnjevanje in pospeševanje realnega časa, sijajne kostume in malodane neverjetno scenografijo, močne barve, kri, pot in solze, meglo in soparo. Takšni sta bila njegova fantastično-futurična Osmi potnik ter Iztrebljevalec, zdaj že kul filmske zgodovine.

Gladiator je prav tako "visoka pesem", s tehnologijo in všečno estetiko "nabildan" ep o starih junaskih časih. Scott nas plastično postavi v leto 180, ko je rimske imperije uspvalovalo vso takratno Evropo, tako civilizirano kot barbarsko. No, skoraj vso, kajti dolgolasi in umazani primitive v Germaniji se nikar niso hoteli odstraniti iz ozemlja današnje Nemčije. Težave na severni meji odpravi šele Maximus, general rimske vojske, pogumen in močan kot lev, izkušen borec, ki je za filozofskega cesarja Marca Avreljija lojalno in kot za šalo osvajal problematične mejne krajine. Uvodni spopad z Germanijo je mesarsko klanje, ki ga Rimljani izvedejo skrajno organizirano, najprej pehota s puščicami, zatem katapulti, potem pehota z meči in nazadnje še konjenica. Kot kakšni zaveznički v invaziji na

TOMAŽ BRATOŽ

Verjemite ali ne...

RADIO OGNJIŠČE

Krvavec	Kum
104,5	105,9

Propagandne oglase

Iahko naročite na telefonsko številko
07/39 30 514
ali **041/623 116**
ali na faks številko
07/39 30 540!

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
Uredništvo: Jožica Dorniž (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Sveti, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidijska Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar

Izhaja ob četrtkih. Cena izvoda 220 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 1. polletju 5.460 tolarjev, za upokojence 4.914 tolarjev, za pravne osebe 10.920 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvoda oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu. Oglas: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglasi pravnih oseb) 2.900 tolarjev (v barvi 3.100 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.800 tolarjev (v barvi 6.200 tolarjev); za razpis 3.500 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transaksijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9.

Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212. Telefoni: uprava 07/39 30 500, odgovorni urednici 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglasi in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506. Telefaks: 07/39 30 540.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

TEDENSKI KOLEDAR - KINO - BELA TEHNIKA - ČESTITKE - ELEKTRONIKA - KMETIJSKI STROJI - KUPIM - MOTORNA VOZILA - OBVESTILA - POHŠTVO - POEST - PREKLICI - PRODAM - RAZNO - SLUŽBO DOBI - SLUŽBO IŠČE - STANOVANJA - ZAHVALE - ŽENITNE PONUDBE - ŽIVALI

Male oglase

sprejemamo tudi na telefonsko številko

07/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

Osmrtnice in zahvale

sprejemamo tudi po pošti in na faks številko

07/39 30 540

(ob 21. uri) grozljivi film Brezglavi jezdec.
14.6. (ob 21. uri) film Gladiator.

ČRNOVLEJ: 9.6. (ob 21. uri) in 10.6. (ob 19. in 21. uri) drama Obala. 11.6. (ob 19. in 21. uri) drama Konec afere.

KRŠKO: 8.6. (ob 19. uri) komedija Happy, Texas. 10. in 11.6. (ob 18. uri) komedija Lepota po ameriško. 14.6. (ob 19. uri) drama Človek z lune.

METLIKA: 9.6. (ob 21. uri) drama Konec afere. 11.6. (ob 19. in 21. uri) drama Obala.

NOVO MESTO: Od 8. do 11.6. (ob 19. uri) drama Anna in kralj. Od 8. do 11.6. (ob 21.30) ter od 12. do 14.6. (ob 19. ur in 21.15) komedija Notting Hill.

Male oglase

sprejemamo tudi na telefonsko številko

07/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

Osmrtnice in zahvale

sprejemamo tudi po pošti in na faks številko

07/39 30 540

Normandijo. Seveda zmleti nasprotnik, blondinasti neuki barbar, ne ve, kaj je to organizacija, tehnika in podobno. Toda ko utrujeni karizmatični general Russell Crowe, možak z obrazom, ki mu moraš zaupati, po dolgih letih nenehnih vojskovanj ostarelega in bolnega kajzera zaprosi za odpust, ga ta določi za naslednika. Maximus, vojak kmečkega, toskanskega porekla, naj bi postal regent, nekakšen premier, ki bi imperij spremenil nazaj v republiko. Toda uradni prestolonaslednik, mevžasti, feminilni in incestuozen Avreljavin sin, zafrustirani Commodus (Joaquin Phoenix), papana na hitro zaduši, umor pa podtakne Maximusu. Ta se sicer reši, toda obenem izgubi čin, položaj, družino, za nameček pa pristane še v suženjstvu, kjer postane gladiator. Po nastopih v provincah in afriških kvalifikacijah končno pride v Rim, kjer nesojeni mladi cesar zelo dosledno izvaja narodnogospodarsko politiko množičnega uspavanja po načelu "Kruna in igri".

Zadnji Scottov film je seveda podobno kot podobni spektakli iz petdesetih in šestdesetih, Ben-Hur, Spartak, tudi oda mišicam, gladkim, kot struna napetim moškim telesom. Pomanjkanje žensk na platuču človeka napelje na misel, da je vsebinha pravzaprav seksistično moško narcisoidna. Kot da bi nekdo hotel povediti, da so ženske tam le zato, da večno čakajo na tipa ali pa da podrezajo v zgodbo, toliko da lahko mačo pove in dokonča, kar se je namenil. To pa sta čast in ponos, kako ju obraniti in povriniti.

TOMAŽ BRATOŽ

KMETIJSKI STROJI

TRAKTOR FERGUSON 393, prikolicu Tehnistroj, plug in brane prodam. 1572

KOMBAJN Class in punte dolžine 2.80 m prodam. 1581

TRAKTOR TV 523 z mulčerjem prodam. 1588

TV 732, s priključki, dobro ohranjen, ugodno prodam. 1618

KUPIM

ODKUPUJEM stare omare, mize, stole, komode in drobne predmete, stare cca 100 let. 1541

OPEL VECTRO 2.0 i, letnik 1993, vsa oprema, prodam ali menjam in scuter Italjet race, 50 ccm, letnik 1997, lepo ohranjen, prodam. 1549

GOLF, letnik 1984, prodam. 1576

SUZUKI SWIFT 1.3 GTI 16 V, letnik 1994, registriran do septembra, prodam. 1580

TOMOS avtomatik ugodno prodam. 1592

R 4 GTL, letnik 1986, neregistriran, v zelo dobrem voznom stanju, menjam za kvalitetno rdeče vino ali domače žganje po dogovoru. 1595

FORD FIESTO 1.1 CL, letnik 6/87, prvi lastnik, registriran do 8.6.2001, prodam za 180.000 SIT. 1597

JUGO SKALA 101, letnik 1988, modro, 50.000 km, prodam. 1600

126 P, letnik 1990, registriran do 7.8.2000, prodam. 1601

GOLF D, letnik 1989, registriran za celo leto, 130.000 km, prodam. 1602

R 5 FIVE, letnik 1996, 42.000 km, ugodno prodam. 1632

POHISTVO

RAZTEGLJIVO sedežno garnituro v zeleni barvi ugodno prodam. 1549

POSEST

V CENTRU Šmarjeških Toplic prodam hišo, 220 m² stanovanja, na parceli 900 m². 1573

STAREJO HIŠO z vrtom in njivo na Resi 31, Straža, prodam. 1582

PARCELO, 3700 m², na lepi legi, voda, elektrika, asfalt, 12 km od Čateških toplic ugodno prodam. 1587

HLADILNIKE, zamrzovalnike in klimatske naprave servisiramo na terenu. 1625

ZAPUŠČENO KMETIJO z več zemljišč v kusu, na Dolenjskem, kupim. 1593

NJIVO, 55 a, v Mršči vasi pri Šentjerneju prodam. 1619

V NOVEM MESTU, Šegova ul., prodamo novejšo vrstno hišo z garazo. Vredno ogleda. Neprerične Media, 1584

DIMNIKARSTVO

MIHELČIČ MARJAN, s.p.

SOS partner SCHIEDEL

8000 Novo mesto, Jurčičeva 15

Sanacija dimnikov vseh vrst.

Povrtavamo in vgrajujemo nove iz nerjaveče pločevine

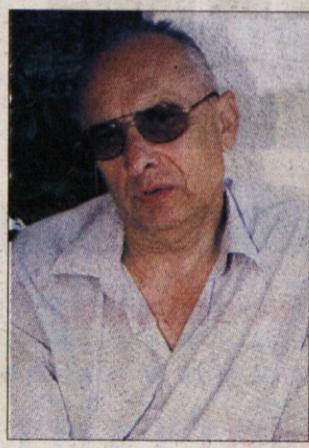
SCHIEDEL. Tel. 00385 21/611-062

00385 21/615-880

DEKLARACIJA

PORTRET TEGA TEDNA

Niko Bricelj

je pripovedoval Bricelj, ki je študij zaključil leta 1963.

Kot priravnika so ga postali v Novo mesto, sicer pa je iz dolenjske prestolnice prihajala tudi njegova živiljenjska sopotnica Marija, s katero sta se spoznala že med študijem. Po treh letih je opravil pravosodni izpit in tu tudi ostal. V osmedsetih letih je šest let delal kot načelnik Sekretariata za notranje zadeve, potem se je leta 1980 znova vrnil na tožilstvo in bil zadnja leta tudi vodja. "Upravnim del te službe mi ni ležal, vsekoli sem raje delal na spisih. Delo tožilca, ki je izrazito za kazensko pravo, je zahtevno, a nudi posebno zadovoljstvo, ker je koristno: ustvarjanje reda v družbi, pregon kriminala. Sam sem se pretežno ukvarjal z gospodarskimi prestopki," pravi Bricelj, ki je na nedavnom srečanju Društva državnih tožilcev Slovenije postal častni član društva.

Poklic okrožnega državnega tožilca gotovo ne spada med tiste, ki trajajo od sedme do petnajst ure. Koliko je bilo primerov, ki so Bricelja okupirali tudi v zasebnem živiljenju in prostem času! Brez razumevanjače družine gotovo ne bi šlo. "Razmišlaš, presojaš, mučijo te razna strokovna vprašanja. Zato so pomembna tudi debatiranja s kolegi. Uradni kolegiji so bili na tožilstvu redki, smo pa dvakrat na dan ob kavi strokovno klepetali o konkretnih zadevah in novostih. Do mene je vedno lahko prišel vsak tožilec," meni Bricelj. Seveda tudi družbenie spremembne in tež stroki niso zanemarljive, "menim pa, da se je v tožilstvu zadnje čase spravilo preveč politike, in ko se začnejo konkretnne zadeve reševati politično, se vse neha."

Sicer pa Bricelja služba ne obremenjuje več. Kot večina upokojencev začetnikov sam nima težav s prostim časom. Zapolnjuje ga s stvarmi, katere je prej zmanjvala časa: za branje knjig, delo na vrtu, ukvarjanje s psom pa tudi za družino. Ce pa ga kdaj zamika debatiranje o pravu, tudi to ne bo problem. Mlajša hči je namreč šla po ocetovih stopinjah in dela kot tožilka v Ljubljani.

LIDIJA MURN

RAZPRODAJA ČEVLJEV DOLENJSKE TOPLICE

- V Tovarni čeveljev Bor v Dolenjskih Toplicah bo od četrtek, 8. junija, do sobote, 10. junija, velika razprodaja moške, ženske in otroške obutve. Razprodaja bo v skladničnih prostorih tovarne, in sicer v četrtek in petek od 10. do 18. ure, v soboto pa od 9. do 13. ure.

Vse poletje poostrene kontrole

Že 13 mrtvih

NOVO MESTO - Na PU Novo mesto zadnja dva tedna beležijo povečanje števila prometnih nesreč. Dolenjske ceste so letos zahvale 13 smrtnih žrtev in 133 telesnih poškodb udeležencev. Dva od treh udeležencev, ki sta izgubila življenje v nesrečah zadnja tedna, nista uporabljala varnostnega pasu.

Zato je policija v začetku junija še poostriila kontrolo prometa s poudarkom na kontroli hitrosti, uporabe varnostnega pasu in vožnje pod vplivom alkohola. Pri vrsti udeležencev v cestnem prometu pa bo en dan še poseben poudarek na kontroli motoristov, kolesarjev in voznikov koles z motorji. Ker analize stanja prometne varnosti tako v Sloveniji kot na PU Novo mesto kažejo, da so poletni meseci najbolj nevarni za udeležence v cestnem prometu, bodo navedeni nadzori potekali vse do konca avgusta.

PRAZNIK ČEŠENJ V BRUSNICAH

BRUSNICE - Tudi letoski tradicionalni praznik češenj v Brusnicah bo v nedeljo, 11. junija, pester in zanimiv. Začel se bo ob 9. uri s slavnostno otvoritvijo ter prodajo češenj, češnjevih dobrot in češnjevca, dopoldne bodo z nastopi obogatite folklorne skupine in godba na pihala, ob 15. uri pa bo prava paša za oči povorka kmečkih voz s prikazom starih kmečkih opravil. Družabno srečanje z ansamblom Mlade frajle se bo začelo uro kasneje, ob osmih zvečer pa bodo izbirali že 5. kraljico češenj. Cel dan bo na ogled tudi razstava češenj in domaćih kmečkih jedi.

Letošnji prvi maj si bo gotovo zapomnil. Tudi če ne bi bil praznen dan, se ne bi kot vrsto let vsako jutro z avtom iz Bršljana odpeljal v službo na Okrožno državno tožilstvo v Novo mesto. Letošnji praznik dela je bil namreč njegov prvi upokojenski dan.

"Ze pred leti sem se odločil, da sem bom pri šestdesetih upokojen, in tako se je tudi zgodilo. Prav nič me ni stiskalo pri srcu," je ob klepetu za hišo z lepo urejenim vrom umirjeno pripovedoval diplomirani pravnik Niko Bricelj, do nedavnega vodja novomeških okrožnih državnih tožilcev v Novem mestu. Ve pač, da je vsako živiljenjsko obdobje namenjeno določenim stvarem, tudi zahteva služba, ki jo je vsa leta vestno in profesionalno opravljala.

Niko Bricelj je po rodu Ljubljancan. "A sem že sedemintrideset let tudi Dolenc, čeprav se na Dolenjski nisem najbolje navadil. Tožilski poklic je sploh v manjšem kraju zoprna zadeva. Biti nekakšen krvniki ljudem ni všeč. Služba človeku pač za svoj pečat," pravi. Da ga je pot zanesla v naše kraje, ni ravno naključje, to pa bi lahko rekli za njegovo odločitev za pravniški poklic. "Po gimnaziji sem bil pol leta študent elektrotehnike, toda tehnično risanje mi ni in ni šlo. Ko pa sem bil še prepričan, da bom padel pri prvem izpitu - naredil sem ga sicer z devetko - sem rekel: 'Konec!' Tudi zaradi prigovaranj domačih, naj le dokončam študij, sem se nato jeseni vpisal na pravo. Bil sem tožilski štipendist,"

MURNA

Brezmejna Katarinina dobrota

Katarina Kuhelj iz Šmarja pri Šentjerneju je prejela nagrado ZLSD Slovenije za solidarnost - 300 tisočakov nagrade je podarila sovačanki Jožefi Bele, ki je pred leti postala vdova

otroci, ki so že zaposleni. "Tudi zdravje mi ne služi, tako kot bi moral. Vse, kar si želim, je, da bi do kruha spravila še mojo najmlajšo hčer," si je zaželeta Jožefi.

M. KOTNIK

SKUPAJ V SREČI IN NESREČI - Na sliki so od leve proti desni: Katarina Kuhelj, mala Nina in Jožefa Bele. Sicer pa so ganljivemu dogodku prisostvovali tudi predsednik Območne organizacije ZLSD Novo mesto Marjan Somrak, predsednik Šentjernejskega odbora stranke Jože Hribar in član predsedstva ZLSD Slovenije Jože Florjančič. (Foto: M. Kotnik)

JAMES BOND V NOVOMEŠKEM FILMU - Mami Manki oz. Sašu Đukiću, ki igra ta priljubljen lik mame, se je izpolnila srčna želja. V filmu Na svoji Vesni, ki ga snema Festival Novo mesto, je zaigral ob Unicefovemu ambasadoru Rogerju Mooru, nekdajnemu Janesu Bondu, ki se je nepričakovano vabilu na snemanje rad odzval. V kratkem prizorju je mama Manka Unicefovemu ambasadaru dobre volje podarila svojo dedičino in tako tudi ona prispevala za otroke sveta. In zakaj se je Sašu izpolnila srčna želja? Sašo Đukić, sicer tudi koordinator Regionalnega odbora za Unicef Novo mesto, je namreč že od malih nog gorec občudovalec filmov Jamesa Bonda in še posebej igralca Rogerja Moora. (Foto: M. Kotnik)

Festival Brežice 2000

15. 7. - 19. 8. 2000

Država partnerica Velika Britanija

OSREDNJI KONCERTI

Sobota, 15.7. ob 20:30, Brežice, THE PURCELL QUARTET OPERA PROJECT
Torek, 18.7. ob 20:30, Brežice, MUSICA ANTIQUA RUSSICA
Sreda, 19.7. ob 20:30, Kostanjevica na Krki, THE WALLACE COLLECTION

Četrtek, 20.7. ob 20:30, Brežice, QUINK VOCAL ENSEMBLE
Petek, 21.7. ob 20:30, Kostanjevica na Krki, RED PRIEST
Sobota, 22.7. ob 20:30, Kostanjevica na Krki, JOGLARESA

Nedelja, 23.7. ob 20:30, Brežice, REJCHA TRIO

Torek, 25.7. ob 20:30, Sevnica, Petr WAGNER, Monika KNOBLOCHOVÁ

Sreda, 26.7. ob 20:30, Brežice, FLORILEGIUM

Četrtek, 27.7. ob 20:30, Brežice, LA SELVA MUSICALE

Petak, 28.7. ob 20:30, Kostanjevica na Krki, OSLO BAROQUE SOLOISTS

Sobota, 29.7. ob 18:30, Brežice, MUSICA ANTIQUA AMBERGENSIS

STUDENTSKI FESTIVAL

Torek, 1.8. ob 20:30, Bogenšperk, Jasna NADLES, M. VRSJAKOV, R. ORMROD
Sreda, 2.8. ob 20:00, Rajhenburg, Jasna NADLES, M. VRSJAKOV, R. ORMROD

Četrtek, 3.8. ob 21:00, Otočec, Jasna NADLES, M. VRSJAKOV, R. ORMROD

Petak, 4.8. ob 20:00, Pišece, Jasna NADLES, M. VRSJAKOV, R. ORMROD

Sobota, 5.8. ob 20:00, Sevnica, Jasna NADLES, M. VRSJAKOV, R. ORMROD

Torek, 8.8. ob 20:30, Bogenšperk, LA DOLCEZZA DI CRACOVIA & P. Fiugajski

Sreda, 9.8. ob 20:00, Rajhenburg, LA DOLCEZZA DI CRACOVIA & P. Fiugajski

Četrtek, 10.8. ob 21:00, Otočec, LA DOLCEZZA DI CRACOVIA & P. Fiugajski

Petak, 11.8. ob 20:00, Pišece, LA DOLCEZZA DI CRACOVIA & P. Fiugajski

Sobota, 12.8. ob 20:00, Sevnica, LA DOLCEZZA DI CRACOVIA & P. Fiugajski

Torek, 15.8. ob 20:30, Bogenšperk, AVIAD GERSHONI ENSEMBLE

Sreda, 16.8. ob 20:00, Rajhenburg, AVIAD GERSHONI ENSEMBLE

Četrtek, 17.8. ob 21:00, Otočec, AVIAD GERSHONI ENSEMBLE

Petak, 18.8. ob 20:00, Pišece, AVIAD GERSHONI ENSEMBLE

Sobota, 19.8. ob 20:00, Sevnica, AVIAD GERSHONI ENSEMBLE

MEDNARODNI MOJSTRSKI TEČAJI

Sobota, 22.7. ob 17:00, Brežice, Koncert studentov iz razredov: B. Schlick (petje), H. M. Kneihs (kljunasta flauta), A. Kröper (flauta), Sh. Ad-El (čembalo)

RAZSTAVE

15.-20.7., Brežice, KLEKLJANE MOJSTROVINE SLOVENIJE

16.-29.7., Rajhenburg, BRITANSKI KRONSKI DRAGULJI

16.-19.8., Rajhenburg, WILLIAM SHAKESPEARE

TEDEN BRITANSKEGA FILMA - Kino Brežice, ob 21:00

Ponedeljek, 17.7., Hindle Wakes (M. Elvey, 1927) nemški film, pianist A. Goričar

Torek, 18.7., Hell Unlimited (H. Biggar, N. McLaren, 1936)

Britannia Hospital (L. Anderson, 1982)

Sreda, 19.7., A Matter of Life and Death (M. Powell, E. Pressburger, 1946)

Četrtek, 20.7., Whisky Galore! - Tight Little Island (A. Mackendrick, 1948)

Petak, 21.7., The Tingler (W. Castle, 1959)

Sobota, 22.7., It Happened Here (K. Brownlow, A. Mollo, 1961)

Nedelja, 23.7., Quatermass and the Pit (R. W. Baker, 1967)

Ponedeljek, 24.7., Kes (K. Loach, 1969)

Torek, 25.7., Sunday, Bloody Sunday (J. Schlesinger, 1971)

Sreda, 26.7., The Last of England (D. Jarman, 1987)

Zavod Ars Ramovš, Slovenska 1, 1000 Ljubljana

Telefon: (01) 425 33 66, e-pošta: info@k-ramovs.si

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Kragulji nad piščance - Cena odvoza smeti - Policija nad neprivezanega svata - Blagoslov kapele - Parkirišča pri črnomaljski šoli? - Kako s kruhom?! - Mulde

Bralec iz Soteske je sporočil, da je v tamkajšnjih krajih kar nekaj zanimivosti. Predlagam, naj bi se pri njem oglasti novinar, da bi kaj napadal o teh zanimivih rečeh.

Jože iz Mihovice pri Šentjerneju je sporočil, da je okoli Šentjerneje preveč kraguljev in da delajo škodo. "Lani nam je odnesel 42 piščancev, letos že okrog 22. Kragulji napadajo tudi golobe." V Mihovici in okolici je tudi nekaj lisic. Mita Kersnik, tajnik Lovske zveze Slovenije, ki smo ga vprašali za mnenje, je povedal, da lovci poznajo probleme s kragulji. Prav, da so kragulji zaščiteni že nekaj let in da res povzročajo tudi škodo med živalmi. Kragulji so po njejem nevarni tako za domače živali kot npr. za jerebice, ki jih ponekod ponovno naseljujejo. Glede na tajnikov besede bi lovci dovolili razumen odstrel kraguljev, ne pa iztrebljenja tega ptiča.

Potočnik iz Uršnih sel je vprašal tole: "Novomeška komunala ob-

Halo, tukaj

DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonati. Če vas kaj žulti, če bi radi kaj spremeniли, morda koga povalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev – poklicite nas!

Pristluhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki 07/39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

Dolenjski list